

2008. évi XL. törvény

a földgázellátásról

Az Országgyűlés a hatékonyan működő földgáz-versenypiac kialakítása, az energiahatékonyság, és az energiatakarékosság elvének a fenntartható fejlődés érdekében történő érvényesítése, a felhasználók biztonságos, zavartalan, megfelelő minőségű és átlátható költségstruktúrájú földgázellátása, a magyar gázpiacnak az Európai Közösség egységesülő gázenergia piacaiba történő integrációja, és a mindezek megvalósítását biztosító objektív, átlátható és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő szabályozás kialakítása érdekében, az európai közösségi jogi követelményekre figyelemmel a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja

- a) a földgázigények és a számításba vehető földgázforrások összhangjának megteremtése, a felhasználók biztonságos, zavartalan, megfelelő minőségű és átlátható költségstruktúrájú földgázellátásának biztosítása,
- b) a gazdaság versenyképességének segítése a hatékonyan működő földgáz-versenypiac kialakításán keresztül,
- c) a fenntartható fejlődés érdekében az energiahatékonyság, az ésszerű energiatakarékosság és a legkisebb költség elvének érvényesítése,
- d) az együttműködő földgázrendszerhez objektív, átlátható és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő hozzáférés biztosítása,
- e) a felhasználók érdekeinek hatékony védelme,
- f) a földgáz versenypiacra új szereplőként belépők - beleértve a hazai termelésű földgázforrásokat is - hatékony piaci megjelenésének elősegítése,
- g) a vezetékes gázellátásra vonatkozó európai közösségi jog átültetése és végrehajtása a magyar földgázpiacnak az Európai Közösség egységesülő földgázpiacaiba történő integrációjának elősegítése,
- h) új hazai és nemzetközi szállító, elosztó és tárolókapacitások létesítésének, fejlesztésének elősegítése, az együttműködő földgázrendszer hatékony és gazdaságos üzemeltetésének biztosítása,
- i) a földgázrendszer kapacitásainak kiegyensúlyozott és átlátható működtetési, felosztási, szolgáltatási, valamint fenntarthatósági szabályainak meghatározása.

A törvény alkalmazási köre

2. § (1) E törvény alkalmazási köre kiterjed

- a) a földgáz vezetéken történő szállítására, elosztására, tárolására, kereskedelmére, fogyasztására, felhasználására,
- b) az együttműködő földgázrendszer irányítási és koordinációs feladatainak ellátására,
- c) a telephelyi szolgáltatásra,
- d) a célvezeték létesítésére, üzemeltetésére,
- e) az infrastruktúrafejlesztésre,
- f) az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték üzemeltetésére,
- g) a vezetékes PB-gáz szolgáltatásra,
- h) a PB-gáz tartályban vagy palackban történő forgalmazására és hatósági felügyeletére,
- i) az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységeket végzőkre, az e törvény szerint engedélyköteles tevékenység egy részét kiszervezés alapján végzőkre, az engedélyhez kötött földgázipari tevékenység iránti kérelmet benyújtókra a kérelem elbírálásáig, az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységet engedély nélkül végzőkre, az integrált

földgázipari vállalkozásokra, a felhasználókra, a földgázipari vállalkozásokban részesedést, befolyást vagy irányítást szerezni kívánókra, amennyiben a tervezett jogügylet megvalósítását e törvény bejelentéshez vagy előzetes hivatali hozzájáruláshoz, jóváhagyáshoz köti, a szállítóvezeték tulajdonosára, a földgáz termelőire, továbbá az e törvény hatálya alá eső természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiség nélküli jogalanyok közötti jogviszonyokra.

(2) A földgáztermelőre és a földgázrendszer tulajdonosára vonatkozó rendelkezéseket a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

(3) Az együttműködő földgázrendszer részét nem képező elszigetelt rendszert alkotó, termelővezetékéről ellátott elosztói rendszerre az együttműködő földgázrendszerre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *Alapvető eszköz*: a működési engedélyben felsorolt azon eszközök és vagyoni értékű jogok összessége, amelyek a földgázipari vállalkozás alaptevékenységének folytatását biztosítják.

2. *Célvezeték*: a földgáztermelőhöz, határon túli földgázrendszerhez, a szállító-, elosztóvezetékhez vagy a tárolóhoz közvetlenül csatlakozó olyan földgázvezeték, amely kizárólag egy felhasználó egy felhasználási helyének ellátására szolgál.

3. *Csatlakozási szerződés*: a földgázszállító vagy földgázelosztó és a leendő rendszerhasználók között létrejött szerződés, amely biztosítja a rendszerhasználók szállító- vagy elosztóvezetékre való csatlakozási jogát, valamint rögzíti a csatlakozás műszaki-gazdasági feltételeit.

4. *Csatlakozóvezeték*: a felhasználási hely telekhatárától a fogyasztói főcsapig terjedő vezeték.

5. *Egyablakos kapacitásértékesítő*: az a földgázipari vállalkozás, amely az egyablakos kiszolgálású nemzetközi földgázszállító-vezeték kapacitását értékesíti.

6. *Egyablakos kiszolgálású nemzetközi földgázszállító-vezeték*: a Magyar Köztársaság és rajta kívül egy vagy több ország területét érintő - a hazai együttműködő földgázrendszernek részét nem képező - földgázszállító-vezeték, amelynek egy vagy több országot érintő szakaszára vonatkozóan egyetlen ügylettel lehet kapacitást lekötöni.

7. *Egybefüggő telephely*: a gázfelhasználó(k) tulajdonában, kezelésében vagy használatában lévő egybefüggő ingatlan, vagy bérlemény, ahol a gázfelhasználók felhasználói berendezése(i), és a gázfogyasztást szolgáló nyomásszabályozó(k), a gázmérőhely(ek) vagy a fogyasztói főcsap van. Egy telephely több felhasználási helyet is tartalmazhat.

8. *Egyetemes szolgáltatás*: a jogosult felhasználók földgázellátására vonatkozó, e törvényben és külön jogszabályban meghatározott szolgáltatások értékesítése.

9.

10. *Együttműködő földgázrendszer*: az egymással összekapcsolt szállítóvezeték, a szállítóvezetékhez közvetlenül kapcsolódó elosztóvezeték, valamint a földgáztároló.

11. *Ellátás biztonsági szint*: meteorológiai viszonyok jogszabályban meghatározott előfordulási valószínűsége, amely feltételek mellett a felhasználók földgázellátása még biztosítható.

12. *Elosztóvezeték*: az a csővezeték tartozékaival együtt, amelyen keresztül a földgáz elosztása történik, és amelynek kezdőpontja a Magyar Köztársaság államhatára, a gázátadó állomások kilépő pontja, a földalatti gáztároló vagy a földgáztermelő üzem betáplálási pontja, végpontja pedig a Magyar Köztársaság államhatára vagy a felhasználási hely telekhatára.

13. *Előre fizető mérő*: olyan fogyasztásmérő berendezés, amely a földgáz ellenértékének előzetes megfizetését követően biztosítja a földgáz vételezését.

14. *Elszámolási mérés*: a földgázforgalomnak az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat szerint kialakított, a földgázszállító, a földgázelosztó vagy földgáztároló (a továbbiakban együtt: rendszerüzemeltető) által működtetett, a mérésügyi jogszabályok szerint mérésre alkalmas fogyasztásmérő berendezésekkel történő meghatározása.

15. *Engedélyes*: aki e törvény szerint engedélyköteles tevékenység végzésére a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) által kiadott érvényes engedéllyel rendelkezik.

16. *Felhasználási hely*: a felhasználó tulajdonában vagy használatában lévő ingatlan, ahol a felhasználói berendezés, a gázfogyasztást szolgáló nyomásszabályozó, a gázmérőhely vagy a fogyasztói főcsap van.

17. *Felhasználó*: aki földgázt vagy vezetéken keresztül PB-gázt saját felhasználás céljára vásárol.

18. *Felhasználói berendezés*: a fogyasztói vezeték, a gázfogyasztó készülék és a gázfelhasználó technológiák, valamint az azok rendeltetésszerű és biztonságos használatához szükséges tartozékok összessége.

19. *Fogyasztói főcsap*: a gázmérőnél lévő, ennek hiányában a csatlakozóvezeték és a fogyasztói vezeték közé beépített elzáró szerelvény, amely a csatlakozóvezeték tartozéka.

20. *Fogyasztói főelzáró*: a telekhatáron vagy annak közelében létesített elzáró szerelvény, amely az elosztóvezeték

tartozéka.

21. *Fogyasztói vezeték*: az a vezetékszakas tartozékaival együtt, amely a gázmérőtől - ennek hiányában a fogyasztói főcsaptól - a gázfogyasztó készülékig terjed.

22. *Fogyatékkal élő fogyasztó*: e törvény alkalmazásában a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény szerinti fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vakok személyi járadékában részesülő személy, továbbá az a személy, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója a családok támogatásáról szóló törvény szerint magasabb összegű családi pótlékban részesül.

23. *Földgáz*: olyan természetes éghető gáz, amely a földkéregben keletkezett, bányászati tevékenység során kerül a felszínre, valamint bármely, az e törvény szerint alkalmazott berendezésben környezetvédelmi és műszaki biztonsági szempontból megfelelő módon, biztonságosan felhasználható, ideértve a 26. pont szerinti gázfajtákat is.

24. *Földgázelosztás*: a földgáznak elosztóvezetéken történő továbbítása a felhasználóhoz.

25. *Földgáz-kereskedelem*: a földgáz üzletszerű, ellenérték fejében, nem saját felhasználási célra történő vásárlása és értékesítése.

26. *Földgáz minőségű biogáz és biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták*: olyan mesterségesen előállított gázok, amelyek külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett, környezetvédelmi és műszaki-biztonsági szempontból megfelelő módon az együttműködő földgázrendszerbe juttathatók (szállíthatók, eloszthatók és tárolhatók), a földgázzal keverhetők, és ez a keverék a földgázrendszerbe juttatáskor megfelel a földgáz szabványban meghatározott minőségi követelményeknek.

27. *Földgáz-nagykereskedelem*: e törvény III. Fejezete vonatkozásában az a tevékenység, amelynek során a földgázkereskedő a földgázt viszonteladónak, és nem közvetlenül a felhasználónak értékesíti.

28. *Földgáz-kiskereskedelem*: e törvény III. Fejezete vonatkozásában az a tevékenység, amelynek során a földgázkereskedő a földgázt közvetlenül a felhasználónak adja el.

29. *Földgázipari tevékenység*: e törvényben szabályozott engedélyköteles tevékenység.

30. *Földgázipari vállalkozás*: olyan gazdálkodó szervezet [Polgári Törvénykönyv 685. § c) pont], vagy az Európai Unió tagállamában, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely más államban székhellyel rendelkező külföldi vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe, amely létesítő okiratában meghatározott tevékenységként e törvény alapján engedélyköteles földgázipari tevékenységek közül legalább egyet folytat.

31. *Földgáztárolás*: a földgáz engedély alapján végzett tárolása.

32. *Földgáztároló*: az a besajtoló és kitermelő technológiai létesítménnyel ellátott földalatti természetes földtani szerkezet, mesterségesen kialakított földalatti üreg, vagy a földfelszínen létesített építmény, amely földgáz tárolására alkalmas.

33. *Földgáztermelő*: az a gazdálkodó szervezet [Polgári Törvénykönyv 685. § c) pont], amely a Magyar Köztársaság területén földgázbányászati tevékenységet végez, vagy biogáz és biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták előállítását üzletszerűen végzi.

34. *Földgázszállítás*: a földgáznak szállítóvezetéken történő továbbítása.

35. *Gázátadó állomás*: a szállítóvezeték alkotórészét képező létesítmény a szállítóvezeték kilépési pontján, ahol a szállítóvezetékéről a gáz átadása, mérése és a földgázelosztáshoz szükséges nyomáscsökkentés történik.

36. *Gázév*: a tárgyév július 1-jei gáznap kezdetétől a következő év június 30-ai gáznap végéig terjedő időszak.

37. *Gázfogyasztó készülék*: földgázzal, valamint propán- vagy butángázzal és ezek elegyeivel üzemeltetett készülék.

38. *Gáznap*: az adott nap reggel 06:00-tól a következő nap reggel 06:00-ig tartó időszak.

39. *Határkeresztező gázvezeték*: azon szállító- vagy elosztóvezeték, amely a Magyar Köztársaság államhatárát keresztezi, és földgáz mérőállomással rendelkezik.

40. *Hidraulikai egyensúly*: az együttműködő földgázrendszer azon állapota, amikor minden ponton biztosított az előírt nyomásérték.

41. *Integrált földgázipari vállalkozás*:

a) Vertikálisan integrált vállalkozás: olyan földgázipari vállalkozás vagy vállalkozások csoportja, amelyek irányítására közvetlenül vagy közvetve ugyanazon személy vagy személyek jogosultak, és ahol a földgázipari vállalkozás vagy vállalkozáscsoport a földgázszállítás, a földgázelosztás vagy a földgáztárolás mellett egyidejűleg a földgáztermelés és a földgáz-kereskedelem közül legalább az egyik tevékenységet végzi, vagy arra engedéllyel rendelkezik. A vertikálisan integrált vállalkozás részének minősül az említett vállalkozás vagy vállalkozások csoportja felett közvetlen irányítást gyakorló személy vagy személyek is.

b) Horizontálisan integrált vállalkozás: olyan vállalkozás, amely a földgáztermelést, vagy az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységek közül legalább az egyik tevékenységet végzi, valamint egyéb nem földgázipari tevékenységet is folytat.

41a. *Irányítás*: a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott kapcsolat.

42. *Kapacitás*: adott szállító- és elosztóvezeték, valamint földgáztároló időegységre vonatkoztatott teljesítő képessége.

43. *Kapacitáslekötési szerződés*: az a földgázszállítási, földgázelosztási, földgáztárolási szerződés, amelyben a rendszerhasználó adott időszakra a szállító- és elosztóvezeték vagy a tároló kapacitását leköti.

44. *Kereskedelmi egyensúly*: az az egyensúlyi állapot, amikor adott gáznapon a rendszerhasználó által az együttműködő földgázrendszerbe betáplált és onnan vételezett földgáz mennyisége megegyezik.

45. *Kiegyensúlyozó földgáz*: adott gáznapon a rendszerhasználók által az együttműködő földgázrendszerbe beadott és a ténylegesen vételezett földgázmennyiségek közötti különbség kiegyenlítésére a földgázszállító által felhasznált földgázmennyiség.

46. *Korlátozás*: földgázellátási zavar esetén az egyes korlátozási kategóriákba besorolt felhasználók gázfogyasztásának csökkentése vagy megszüntetése annak érdekében, hogy az együttműködő földgázrendszeren vagy annak egy részén a hidraulikai egyensúly helyreálljon és fenntartható legyen.

47. *Lakossági fogyasztó*: az a felhasználó, aki saját háztartása - egy felhasználási helyet képező egy vagy több lakóépület, lakás, üdülő vagy hétféle ház, továbbá lakossági célra használt garázs - fogyasztása céljára vásárolt földgázt földgáz vételezésére megkötött szerződés alapján, és az így vásárolt földgázzal nem folytat jövedelemszerzés céljából gazdasági tevékenységet. Ha a lakóépületben a műszakilag megosztott, önálló lakások száma meghaladja az épületben lévő önálló nem lakás céljára szolgáló helyiségek számát, a felhasználót úgy kell tekinteni, hogy saját háztartás céljára vételez és a vásárolt földgázzal nem folytat jövedelemszerzés céljából gazdasági tevékenységet.

48. *Legkisebb költség*: az engedélyezett tevékenység gyakorlásához az engedélyesnél, illetve nemzetgazdasági szinten szükséges és indokoltan felmerülő ráfordítás.

49. *Lekötött kapacitás*: a szállító- és az elosztóvezeték, valamint a földgáztároló értékesíthető kapacitásának az a része, amelyet adott időszakra a rendszerhasználók kapacitáslekötési szerződéssel kötöttek.

50. *Nominálás*: a rendszerhasználó által a betáplálási és kiadási pontokra - az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint - igénybe venni tervezett kapacitás, valamint a szállítási, elosztási, tárolási feladat gáznapra történő megadása.

51. *Rendszerhasználó*: aki a szállító- vagy az elosztóvezetékbe, valamint a földgáztárolóba kapacitáslekötési szerződés alapján földgázt betáplál, valamint abból földgázt vételez.

52. *Rendszerirányítás*: az együttműködő földgázrendszer e törvényben meghatározott irányítási és koordinációs feladatainak ellátása.

53. *Szabad kapacitás*: a szállító- és az elosztóvezetékek, valamint a földgáztárolók rendelkezésre álló műszaki kapacitásának kapacitáslekötési szerződéssel le nem kötött, a rendszerhasználók részére rendelkezésre álló része.

53a. *Szállítási rendszerüzemeltető*: a földgázszállítást, a szállítóvezetékek üzemeltetését, karbantartását és fejlesztését végző engedélyes.

53b. *Szállítási rendszerirányító*: az együttműködő földgázrendszer működtetését végző szállítási rendszerüzemeltetők közötti irányítási és koordinációs feladatok ellátását végző engedélyes.

54. *Szállítóvezeték*: az a csővezeték tartozékaival együtt, amelyen keresztül a földgázt továbbítják, és amelynek kezdőpontja a Magyar Köztársaság államhatára, a termelés betáplálási pontjai, a földgáz tároló be- és kitáplálási pontja, végpontja pedig a Magyar Köztársaság államhatára, a gázátadó állomások kilépő pontjai - illetve az engedélyben foglaltak szerint a felhasználó telekhatára -, vagy a földgáz tároló be- és kitáplálási pontja.

55. *Szervezett földgázpiac*: a szervezett földgázpiaci engedélyes által működtetett, a regionális földgázforgalmat elősegítő kereskedési rendszer, amelyben az energiakereskedelem és az ahhoz kapcsolódó ügyletek megkötése és lebonyolítása szabványosított formában történik.

56. *Telephelyi felhasználó*: a telephelyi vezetékben földgázt vételező, a telephelyi szolgáltató által földgázzal ellátott felhasználó.

57. *Telephelyi szolgáltatás*: a telephelyi vezeték üzemeltetése és a vezetékhez kapcsolódó telephelyi felhasználók ellátásának biztosítása.

58. *Telephelyi vezeték*: az egybefüggő telephelyen belül lévő telephelyi felhasználók földgázellátását szolgáló vezeték.

59. *Település*: a Központi Statisztikai Hivatal által évente kiadott, „A Magyar Köztársaság Helységnévtára” (a továbbiakban: helységnévtár) kiadványban meghatározott központi belterületi egység az adott településnél nevesített egyéb belterület, és a nevesített külterület kivételével.

60. *Településrész*: a helységnévtárban nevesített egyéb belterület és külterület.

61. *Teljesítmény*: a felhasználók időegységre eső gázfogyasztása.

62. *Terület*: a helységnévtárban külön nem nevesített, önálló helyrajzi számmal, számokkal azonosított földrészlet.

63. *Újranominálás*: a gáznapra vonatkozó nominálásnak az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban rögzített eljárási rend szerint történő módosítása.

64. *Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat*: az együttműködő földgázrendszer technikai működésére, valamint a kereskedelmi folyamatra vonatkozó főbb szabályokat tartalmazó, a Hivatal által jóváhagyott szabályzat.

65. *Üzemzavar*: minden olyan a földgáz termelését, tárolását, szállítását, elosztását korlátozó vagy megszüntető esemény, amelynek oka az együttműködő földgázrendszer normál üzemmenettől eltérő olyan működése, amelynek következménye veszélyeztetés vagy földgázellátási zavar, és amely egy vagy több felhasználó földgázellátásának szünetelését okozza.

66. *Üzletszabályzat*: az engedélyesek, felhasználók és más szerződéses partnereik közötti jogviszonyt rendező szabályzat.

67. *Vásárolt kapacitás*: a földgáz átadás-átvételi ponton a felhasználó rendelkezésére álló kapacitás, amelyet fejlesztési megállapodás alapján, hálózatfejlesztési hozzájárulással vagy csatlakozási díj megfizetésével a felhasználó megvásárolt, vagy egyéb igazolt módon megszerzett.

68. *Védendő fogyasztó*: a lakossági fogyasztók azon köre, akik (jogszámban meghatározott szociális helyzetük, vagy valamely egyéb tulajdonságuk alapján) a földgázellátásban megkülönböztetett feltételek szerint vehetnek részt.

69. *Végső menedékes szolgáltatás*: ideiglenes földgáz ellátás, amelyet a Hivatal által kijelölt földgázkereskedő vagy az egyetemes szolgáltató biztosít azon felhasználók részére, akiket kereskedőjük vagy egyetemes szolgáltatójuk valamilyen okból nem képes ellátni.

70. *Vezetékes PB-gáz szolgáltatás*: a felhasználók részére propán-, butángázok és ezek elegyeiből álló gázok csővezetéken keresztül történő elosztása és értékesítése.

71.

II. Fejezet

FÖLDGÁZIPARI TEVÉKENYSÉGEK

Földgázszállítás

4. § (1) A földgázszállítási tevékenység gyakorlásához a szállítási rendszerüzemeltetőnek rendelkeznie kell az általa üzemeltetett szállítóvezeték többségi tulajdonával. A többségi tulajdon meghatározásánál a szállítási rendszerüzemeltető által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyv szerinti értékét kell figyelembe venni.

(2) A szállítási rendszerüzemeltetőnek rendelkeznie kell a földgázszállítási tevékenység gyakorlásához, valamint az e törvény szerinti kötelezettségei teljesítéséhez szükséges eszközökkel és műszaki, tárgyi, személyi, valamint pénzügyi erőforrásokkal, így különösen:

a) mérő- és adatátviteli eszközökkel,

b) saját szervezetén belül a mérő- és adatátviteli eszközök folyamatos üzemeltetését, felügyeletét ellátó, valamint a szállítóvezeték karbantartását és az üzemzavar elhárítását irányító szervezeti egységekkel,

c) a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel, és a saját szervezetén belül a rendszerhasználókkal kapcsolatot tartó, a napi szállítási feladatellátását biztosító, folyamatosan működő műszaki irányító szolgálattal,

d) saját alkalmazásában álló, a földgázszállítás gyakorlásához és a mindennapi vállalati feladatok ellátásához és a vállalat jogi, könyvvézetési és informatikai szolgáltatások biztosításához szükséges személyzettel,

e) a 121/G. §-ban meghatározott feltételeknek megfelelő megfelelési ellenőrről,

f) az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint kialakított, a rendszerüzemeltetők informatikai rendszereivel történő adatcserére alkalmas, a vertikálisan integrált vállalkozástól és annak leányvállalataitól független olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel, amely biztosítja a napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piaccal, valamint a szervezett földgázpiaccal való együttműködést is, valamint

g) saját, a vertikálisan integrált vállalkozástól független informatikai berendezésekkel és biztonsági rendszerrel.

5. § E törvény alkalmazásában a földgázszállítás gyakorlásába beletartozik különösen:

a) a szállítóvezeték gazdaságos, biztonságos, megbízható és hatékony módon történő üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése, az ellátásbiztonság és a környezetvédelem szempontjaira is tekintettel,

b) tartózkodása rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai közötti, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől,

c) a rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók megfelelő információval történő ellátása,

d) a jóváhagyott 10 éves fejlesztési tervben meghatározott határkeresztező kapacitás kiépítése az európai szállítási infrastruktúrához való kapcsolódáshoz,

e) megkülönböztetés-mentes hozzáférés biztosítása a rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai

számára,

f) kapcsolattartás harmadik felekkel, a Hivatallal és az Európai Unió más tagállamainak energiapiaci szabályozó hatóságaival,

g) a szállítási rendszerüzemeltető által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos valamennyi díj beszedése,

h) a regionális piacok kialakítása, illetve a liberalizációs folyamat megkönnyítése érdekében közös vállalkozások, illetve szervezett földgázpiac létrehozása,

i) a napi üzemvitelhez szükséges valamennyi vállalati szolgáltatás, így különösen a napi üzemvitelhez szükséges jogi, könyvvizelési és informatikai szolgáltatások biztosítása.

6. § A szállítási rendszerüzemeltető köteles úgy működni, hogy a földgázszállítási tevékenység megfelelő és hatékony gyakorlásához, valamint a szállítóvezeték üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges erőforrások a rendelkezésére álljanak.

7. § A szállítási rendszerüzemeltető a napi egyensúlyozási feladatait a napi földgáz és kapacitáskereskedelmi piacról vagy a szervezett földgázpiacról átvett gázmennyiségek, valamint a saját rendelkezésében lévő, a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott egyensúlyozó eszközök felhasználásával végzi.

8. § A szállítási rendszerüzemeltető köteles biztosítani a földgázkereskedők számára a gáznapon belüli kiegyensúlyozó földgáz, valamint a gáznap zárásakor kialakult egyensúlytalansági pozíciók feloldására irányuló kereskedelemnek a lehetőségét a napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piacon annak szabályzata és az Üzemi és kereskedelmi szabályzat előírásai szerint.

9. § (1) A szállítási rendszerüzemeltető kiegyensúlyozó földgáz biztosításával kapcsolatos tevékenysége nem minősül e törvény szerinti földgáz-kereskedelemnek. A szállítási rendszerüzemeltető által, a rendszerhasználók részére biztosított kiegyensúlyozó földgáz ára üzleti eredményt nem tartalmazhat. A szállítási rendszerüzemeltető jogosult a kiegyensúlyozó gáz biztosításához közvetlenül kapcsolódó igazolt költségeket és a rendszerhasználati díjak megállapításáról szóló rendeletben meghatározott pótdíjat, a napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piaci tagsággal nem rendelkező rendszerhasználók felé az egyensúlyi földgáz napi földgáz és kapacitáskereskedelmi piacról történő beszerzésével kapcsolatban felmerülő költségeket felszámolni.

(2) A szállítási rendszerüzemeltető köteles a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott nyilvántartást vezetni, amely biztosítja a kiegyensúlyozás bevételeinek és kiadásainak átláthatóságát és ellenőrizhetőségét.

10. § A szállítási rendszerüzemeltető olyan informatikai rendszert működtet, amely internetalapon, valós idejű adatokkal biztosítja az együttműködő földgázrendszer hidraulikai egyensúlyának fenntartásához, valamint a nominálások, újranominálások és az elszámolások lebonyolításához szükséges adatforgalmat. Az informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie a szigetüzemhez vagy részleges szigetüzemhez csatlakozó termelésből származó földgázmennyiség napi forgalmazásával kapcsolatos gázforgalmi feladatok kezelésére is.

Rendszerirányítás

11. § (1) Egy szállítási rendszerüzemeltetési engedéllyel rendelkező engedélyes esetén a szállítási rendszerüzemeltető látja el az együttműködő földgázrendszer irányítási és koordinációs feladatait.

(2) Több szállítási rendszerüzemeltetési engedéllyel rendelkező engedélyes esetén a Hivatal - a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint - állapítja meg, hogy az együttműködő földgázrendszer irányítási és koordinációs feladatainak ellátására, mely szállítási rendszerüzemeltető köteles.

12. § A rendszerirányítási tevékenység körében a szállítási rendszerirányító feladata:

a) az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tervezetének elkészítése, és a Hivatalhoz jóváhagyásra történő beterjesztése,

b) az együttműködő földgázrendszernek az ésszerű keresletnek való hosszú távú megfelelés és az ellátásbiztonság garantálása érdekében szükséges fejlesztéseinek összehangolása, valamint a 10 éves fejlesztési javaslat elkészítése és a Hivatalhoz történő beterjesztése,

c) az együttműködő földgázrendszer együttműködő képességének megőrzése érdekében szükséges intézkedések megtervezése, a földgázelosztók által összeállított földgázelosztói szintű korlátozási besorolások alapján az országos szintű korlátozási besorolás összeállítása és a Hivatalhoz jóváhagyásra történő beterjesztése,

d) földgázellátási zavar vagy földgázellátási válsághelyzet esetén az együttműködő földgázrendszeren a szükséges korlátozás elrendelése és a jogszabály alapján előírt intézkedések irányítása,

e) a csatlakozó nemzetközi földgázrendszerek és az együttműködő földgázrendszer működésével összefüggő feladatok összehangolása, és

f) közreműködés az együttműködő földgázrendszer fejlesztése céljából szükséges pályázat előkészítésében.

13. § (1) A szállítási rendszerirányító részt vesz a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 715/2009/EK rendelet) szerinti földgázpiaci szállítási rendszerüzemeltetők európai hálózatában (ENTSOG) és az egyéb nemzetközi szervezetekben, amely részvétel során köteles képviselni az országos igényeket és fejlesztési terveket.

(2) A szállítási rendszerirányító az (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében

a) a Hivatal felkérésére részt vesz a regionális vagy európai szinten szervezett és koordinált földgázszállítási kapacitáshiány-kezelési eljárásokban,

b) figyelembe veszi a határkeresztező kapacitások rendelkezésre bocsátása, valamint a határkeresztező gázvezetéken jelentkező kapacitáshiány kezelése során mind a hazai, mind a csatlakozó európai szállítóvezetékek állapotát és műszaki sajátosságait, valamint a többirányú, valós forrásbetáplálási lehetőségeket, továbbá a regionális és közösségi szintű hálózatokra vonatkozó 10 éves fejlesztési tervben foglaltakat, és

c) tájékoztatja a rendszerüzemeltetőket az európai földgázszállító rendszerek műszaki előírásainak változásairól, annak érdekében, hogy a szállítóvezetékek, valamint a szállítóvezetékhez kapcsolódó elosztóvezetékek tervezése, fejlesztése és üzemeltetése az európai gázhálózatok műszaki előírásaival és a regionális, illetve az egységes európai gázpiac működésével összhangban történjen.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott képviselet keretében a szállítási rendszerirányító a regionális vagy európai szinten szervezett és koordinált határkeresztező gázvezetéseken megjelenő kapacitáshiány-kezelési eljárásokat, valamint a szállító- és elosztóvezeték, valamint a földgáztároló együttműködő képességét alapvetően befolyásoló megállapodásokat a Hivatal előzetes hozzájárulásával jogosult megkötöni. A megkötött megállapodásokról a szállítási rendszerirányító az energiapolitikáért felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter) és a Hivatalt tájékoztatja.

Földgázelosztás

14. § (1) A földgázelosztási tevékenység gyakorlásához az engedélyesnek rendelkeznie kell az általa üzemeltetett elosztóvezeték többségi tulajdonával. A többségi tulajdon meghatározásánál a földgázelosztó által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyvszerinti értékét kell figyelembe venni.

(2) A földgázelosztónak rendelkeznie kell továbbá mérő és adatátviteli eszközökkel, a saját vagy a Hivatal jóváhagyásával kiszervezett tevékenységet végző személy szervezetén belül mindezek folyamatos üzemeltetését és felügyeletét ellátó szervezettel, valamint a saját szervezetén belül karbantartást és az üzemzavar elhárítást irányító szervezetekkel, továbbá a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel, és a saját szervezetén belül a rendszerhasználókkal kapcsolatot tartó, folyamatosan működő műszaki irányító szolgálattal.

(3) A földgázelosztó és az elosztóvezeték - (1) bekezdés szerinti tulajdonosától különböző - tulajdonosa az üzemeltetni kívánt vezetékszakaszok működtetésére, karbantartására vonatkozóan üzemeltetési szerződést köt. Az üzemeltetési szerződés tartalmi elemeit külön jogszabály tartalmazza.

(4) A földgázelosztónak rendelkeznie kell az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint kialakított, a rendszerüzemeltetők informatikai rendszereivel történő adatcserére alkalmas, a vertikálisan integrált vállalkozástól és annak leányvállalataitól független olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel, amely biztosítja a szállítási rendszerüzemeltető részére a napi gázforgalmazás megbízható helyzetére vonatkozó adatszolgáltatást, valamint a rendszerhasználók felé az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott adatokat és adatcserét. Az informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie a szigetüzemhez vagy részleges szigetüzemhez csatlakozó termelésből eredő földgáz mennyiség napi forgalmazásával kapcsolatos nominálások, allokálások kezelésére is.

15. § A földgázelosztó az együttműködő földgázrendszer fejlesztésének és üzemeltetésének biztosítása érdekében köteles a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel, a telephelyi szolgáltatókkal, a rendszerirányítóval, és a rendszerhasználókkal folyamatosan együttműködni.

16. § (1) A földgázelosztó a felhasználó bekapcsolását, a földgázelosztási szolgáltatás megkezdését, vagy a földgázelosztási szolgáltatás folytatását megtagadhatja, ha:

a) a felhasználó a csatlakozóvezetékét, a felhasználói berendezést az életre, a testi épségre, az egészségre vagy a vagyonbiztonságra veszélyes módon használja,

b) a felhasználó a nyomás alatti szállító- és elosztóvezetékét vagy a csatlakozóvezetékét megbontja, továbbá, amennyiben a felhasználó vagy a megbízásából eljáró, gázszerelőnek nem minősülő személy a fogyasztói vezetékét megbontja,

c) a felhasználó a csatlakozási vagy kapacitáslekötési szerződésben megállapított lényeges kötelezettségének a földgázelosztó vagy a földgázkereskedő írásbeli felszólítása ellenére nem tett eleget, különösen, ha

ca) a nyomásszabályozó vagy a gázmérő működését befolyásolja,

cb) a nyomásszabályozó vagy a gázmérő ellenőrzését, illetve a mérő leolvasását a földgázelosztó vagy megbízottja részére nem teszi lehetővé,

cc) a szerződésben meghatározott felhasználási helyen kívüli területre vezet át földgázt,

cd) a gázmérő nélküli fogyasztás - üzletszabályzatban meghatározott - feltételeit megszegte,

ce) a fogyasztáskorlátozási - illetve megszakítható felhasználó esetén a megszakítási - rendelkezéseknek nem tett eleget,

d) a felhasználót ellátó földgázkereskedő a földgázelosztónál - a külön jogszabályban meghatározott esetekben, az üzletszabályzatban meghatározott módon - kezdeményezi a földgázelosztás szüneteltetését,

e) a felhasználó a gázmérőt szándékosan vagy gondatlanul megrongálja, a gázmérőn, a gázmérő ki- és belépő pontján, a kerülővezeték elzáróján, vagy a csatlakozóvezeték egyéb pontjain elhelyezett zárópecsétet (plombát) eltávolítja, illetőleg ezek sérülését, hiányát a földgázelosztónak vagy a kereskedőnek nem jelenti be,

f) ha a rendszerhasználó nem rendelkezik érvényes szerződéssel.

(2) A szolgáltatás nyújtása csak a kizárás alapjául szolgáló helyzet fennállásáig tagadható meg, annak megszűnését követően a felhasználó részére a földgázelosztási szolgáltatást haladéktalanul, de legkésőbb 2 munkanapon belül biztosítani kell.

(3) A földgázelosztó a felhasználási helyre való bejutás érdekében az illetékes jegyzőhöz fordulhat, amennyiben a felhasználó megtagadja:

a) a gázmérő leolvasását, ellenőrzését,

b) szerződésszegés vagy szabálytalan vételezés esetén a földgázelosztási szolgáltatásból történő kikapcsolást,

c) a felhasználói berendezés ellenőrzését.

(4)

17. § (1) A földgázelosztó a külön jogszabályban meghatározottak szerint nyilvántartja az elosztóvezetésekről vételező felhasználási helyeket, valamint azok jellemző és előírt adatait. Ezen adatokat a felhasználási helyen vételező felhasználó vagy az őt ellátó földgázkereskedő kérésére köteles átadni.

(2) A felhasználó személyében történő változás esetén az elosztó köteles a gázmérő állapotáról jegyzőkönyvet készíteni, és ennek másolatát a felhasználót ellátó kereskedő részére megküldeni.

18. § Ha a felhasználó közvetlenül a szállító vezetékekre csatlakozik, részére a földgázelosztói feladatokat a földgázszállító biztosítja.

19. § A földgázelosztói szolgáltatással kapcsolatos részletes előírásokat külön jogszabály és a földgázelosztási szabályzat határozza meg.

Telephelyi szolgáltatás

20. § (1) A telephelyi szolgáltatási tevékenység keretében földgázt értékesítő gazdálkodó szervezetek jogosultak a Hivatalhoz az általuk 2005. augusztus 1-jét megelőzően létesített vagy üzemeltetett telephelyi vezetékek működtetésére vonatkozó engedély iránti kérelmet benyújtani. Ha az érintett gazdálkodó szervezetek nem élnek e jogosultságukkal, a Hivatal a telephelyi vezetéken keresztül földgázt vételező felhasználók kérelmére, vagy hivatalból telephelyi szolgáltatói engedély iránti kérelem benyújtására kötelezheti a telephelyi vezetékek tulajdonosát.

(2) A telephelyi szolgáltató a tevékenységét a telephelyi felhasználók részére végzi.

(3) A telephelyi szolgáltatási tevékenység keretében a telephelyi szolgáltató a telephelyi felhasználók részére köteles az általa üzemeltetett telephelyi vezetékekhez való hozzáférést biztosítani, vezetékes szolgáltatást nyújtani, valamint a telephelyi felhasználó igénye esetén a vele kötött szerződés alapján földgázt értékesíteni.

(4) A telephelyi vezetéken keresztül földgázt vételező felhasználók jogosultak a szállító- vagy az elosztóvezetékhez történő csatlakozást kérni. Ebben az esetben a telephelyi vezetékek üzemeltetője a csatlakozásig köteles a telephelyi vezetékekhez való hozzáférést változatlan feltételekkel biztosítani, valamint a csatlakozás érdekében a földgázszállítóval vagy a földgázelosztóval együttműködni.

(5) A telephelyi szolgáltató köteles:

a) az általa üzemeltetett vezetéket biztonságosan, a környezetvédelmi és műszaki követelmények figyelembevételével fenntartani és üzemeltetni,

b) a karbantartási, javítási és felújítási munkákat időben elvégezni,

c) a vezetékekhez való hozzáférést és a vezetékes szolgáltatást az üzletszabályzatában közzétett méltányos, költségalapú térítés ellenében biztosítani.

21. § (1) A telephelyi vezetékek létesítésére és üzemeltetésére, a csatlakozóvezetésekre és a felhasználói berendezésekre vonatkozó jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2)

22. § A telephelyi szolgáltatónak a feladatai ellátásához rendelkeznie kell telephelyi vezetékek hálózattal, adatforgalmi

és informatikai rendszerrel, mérő és adatátviteli eszközökkel, továbbá saját szervezetén belül, a telephelyi vezetékek folyamatos üzemeltetését és felügyeletét ellátó, a karbantartást, valamint az üzemzavar elhárítását irányító szervezettel. Az adatforgalmi és informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie a telephelyi szolgáltató tevékenységeire vonatkozó információk általános és személyre szabott - a 125. §-nak megfelelő - közzétételére, az engedélyesek és rendszerhasználók előírt adatszolgáltatásainak fogadására, továbbá a rendszerhasználókkal való szerződés kötése.

23. § A telephelyi szolgáltató köteles azzal a rendszerüzemeltetővel együttműködni, akinek a rendszeréhez a telephelyi vezetékek közvetlenül csatlakoznak. Az együttműködés részletes feltételeit az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

24. § A telephelyi szolgáltató a telephelyi vezetékekről vételező felhasználási helyeket és azok jellemző adatait köteles nyilvántartani.

25. § A telephelyi szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

Földgázátárolás

26. § (1) Az engedélyesnek a földgázátárolói tevékenység gyakorlásához rendelkeznie kell az általa üzemeltetett földgázátárolók többségi tulajdonával. A többségi tulajdon meghatározásánál a földgázátároló által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyvszerinti értékét kell figyelembe venni.

(2) A földgázátárolónak rendelkeznie kell továbbá saját méréssel, vagy a csatlakozó rendszerüzemeltető által biztosított hiteles méréssel, adatátviteli eszközökkel, saját szervezetén belül mindezek folyamatos üzemeltetését és felügyeletét ellátó, a karbantartást és az üzemzavar elhárítását irányító szervezetekkel, valamint műszaki irányító szolgálattal.

(3) A földgázátároló engedélyesnek rendelkeznie kell az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint kialakított, a rendszerüzemeltetők informatikai rendszereivel történő adatcserére alkalmas, a vertikálisan integrált vállalkozástól és annak leányvállalataitól független olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel, amely biztosítja a szállítási rendszerüzemeltető részére a napi gázforgalmazás megbízható helyzetére vonatkozó adatszolgáltatást.

27. § A földgázátároló a rendszerhasználó által szerződéses biztosítékként felajánlott mobil földgázkészlet értékesítését az üzletszabályzatban meghatározott módon, a Hivatal által jóváhagyott eljárás szerint végezheti. A felajánlott mobil földgázkészlet értékesítése nem minősül e törvény szerinti földgáz-kereskedelemnek.

Kereskedelem

28. § (1) Földgáz-kereskedelmet, működési engedélye alapján földgázkereskedő végezhet.

(2) Az a gazdálkodó szervezet, amely az együttműködő földgázrendszer szabad kapacitásait nem a Magyar Köztársaság területén lévő felhasználási hely ellátására használja, kereskedelmi engedély megszerzésére nem köteles. A Magyar Köztársaság területén történő átszállítás részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

29. § (1)

(2) Földgázkereskedő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat akkor láthat el, ha az erre vonatkozó részletes feltételrendszert az üzletszabályzata tartalmazza.

(3) A földgázkereskedő a lakossági fogyasztók földgázellátásból történő kikapcsolását fizetési késedelem esetén kizárólag az alábbi feltételek együttes fennállása esetén jogosult kezdeményezni a földgázelosztónál:

a) a lakossági fogyasztó fizetési kötelezettségével 60 napot meghaladó késedelembe esett,

b) a lakossági fogyasztó által, fizetési haladék adásáról vagy részletfizetési lehetőségről kezdeményezett egyeztetés esetén azok a lakossági fogyasztóval nem vezettek eredményre,

c) a földgázkereskedő a tartozásról és a kikapcsolás lehetőségéről a lakossági fogyasztót legalább kétszer értesítette, és az értesítésben a lakossági fogyasztó figyelmét felhívta a szociálisan rászoruló fogyasztókat az e törvény és a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet alapján megillető kedvezményekre, valamint az előre fizető mérő felszerelésének a lehetőségére.

(3a) A (3) bekezdés c) pontja szerinti esetben a lakossági fogyasztó első értesítése postai vagy - a lakossági fogyasztó előzetes hozzájárulása esetén - elektronikus úton, a kikapcsolás lehetőségére és az azzal járó szolgáltatás-szüneteltetésre vonatkozó második értesítése tértivevényes levélben vagy a lakossági fogyasztó általi átvétel igazolására alkalmas egyéb módon történik.

(4) A lakossági fogyasztó kikapcsolására nem kerülhet sor:

a) munkaszüneti napon,

- b) ünnepnapon,
- c) munkaszüneti napot vagy ünnepnapot közvetlenül megelőző munkanapon,
- d) külön jogszabályban meghatározott pihenőnapon.

(5) Ha a földgázellátásból kikapcsolt felhasználó rendezi valamennyi lejárt tartozását és a külön díj ellenében végezhető szolgáltatásokról szóló rendeletben meghatározott egyéb költségeket is megfizeti, a földgázkereskedő a tudomására jutást követően legkésőbb 24 órán belül köteles kezdeményezni a felhasználónak az ellátásba történő ismételt bekapcsolását, e kötelezettség elmulasztása a földgázkereskedő részéről súlyos szerződésszegésnek minősül.

(6) Az engedélyes a (3) és az (5) bekezdés szerinti kezdeményezésnek köteles haladéktalanul eleget tenni.

30. § A földgázkereskedő kereskedelmi egyensúlytartásra köteles, jogosult a kereskedelmi egyensúly Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott módon történő helyreállítására, vagy viseli mindazon költségeket, amelyek a tevékenysége következtében felmerült egyensúlyi eltérésekkel kapcsolatosak.

31. § Ha a földgázkereskedő lakossági fogyasztót is ellát, a 36. § rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni a lakossági fogyasztóval megkötésre kerülő kereskedelmi szerződés vonatkozásában, azzal, hogy a szerződés kereskedő általi egyoldalú módosítása közzétételének és az árváltozás bejelentésének módjára és határidejére a kereskedő üzletszabályzatában rögzített előírások az irányadók.

Kereskedőváltás

31/A. § (1) Ha a felhasználó földgázkereskedőt kíván váltani, annak lebonyolítását az engedélyesek térítésmentesen végzik, és azzal összefüggésben a földgázkereskedő és a rendszerüzemeltető a felhasználónak díjat nem számíthat fel. A kereskedőváltás lebonyolítása céljából a felhasználó megbízása alapján az a földgázkereskedő is eljárhat, akivel a felhasználó az új földgáz-kereskedelmi szerződést megkötö.

(2) A felhasználó a földgáz-kereskedelmi szerződését az abban meghatározott feltételek szerint - a (3) bekezdésre figyelemmel - írásban felmondhatja. A felhasználó földgáz-kereskedelmi szerződésének kereskedőváltás miatti felmondása az elosztóhálózat-használati szerződés hatályát nem érinti.

(3) Az egyetemes szolgáltatást igénybe vevő felhasználó a határozatlan időtartamra kötött egyetemes szolgáltatási szerződést 30 napos felmondási idővel, írásban mondhatja fel.

(4) Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó felmondási jogát időben korlátozó vagy kizáró szerződési kikötés semmis. A felhasználó és a földgázkereskedő az e törvény és a végrehajtásáról szóló kormányrendeletben, valamint a földgázkereskedő üzletszabályzatában rögzített feltételek betartásával a felmondás feltételeiben megállapodhat, ha az nem befolyásolja az érintett rendszerüzemeltető e törvényben és a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott, kereskedőváltással kapcsolatos kötelezettségei teljesítését.

31/B. § (1) A földgázkereskedő köteles a felhasználó és - ha a felhasználó megbízásából az új földgázkereskedő jár el - az új földgázkereskedő részére a felmondás kézhezvételétől számított 5 napon belül írásban értesítést küldeni

a) a felmondás visszaigazolásáról a felhasználási hely egyedi azonosító számának és a földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnésének időpontja feltüntetésével, és a 71. § (3) bekezdése szerinti igazolásokat átadni, vagy

b) a felmondás benyújtásakor nem teljesített szerződéses feltételekről.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a felhasználó felmondása a megjelölt szerződési feltételek teljesülésével hatályosul.

(3) Ha a felhasználó önállóan jár el, köteles az (1) bekezdés a) pontja szerinti értesítést a kézhezvételt követően az új földgázkereskedőnek megfelelő időben eljuttatni a földgázkereskedő (4) bekezdés szerinti kötelezettsége teljesítése érdekében.

(4) A korábbi földgázkereskedő az (1) bekezdés a) pontja szerinti visszaigazolással egyidejűleg köteles az érintett rendszerüzemeltetőnél bejelenteni a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint a kereskedőváltást, és a földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnésének időpontját, a felhasználási hely egyedi azonosító számának alkalmazásával kezdeményezni a kapacitáslekötési szerződés módosítását. Az új földgázkereskedő az (1) bekezdés a) pontja szerinti visszaigazolás kézhezvételét követően haladéktalanul, de a földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnésének időpontját legalább 21 nappal megelőzően az érintett rendszerüzemeltető részére bejelenti az új földgáz-kereskedelmi szerződés hatálybalépésének időpontját, továbbá a felhasználási hely egyedi azonosító számának alkalmazásával kezdeményezi a kapacitás lekötési szerződés megkötését vagy módosítását. A rendszerüzemeltető köteles a kereskedőváltással kapcsolatos kapacitáslekötési szerződések megkötését vagy módosítását legkésőbb a földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnésének időpontját megelőző 4. napig elvégezni.

31/C. § (1) Az érintett rendszerüzemeltető köteles a földgázellátásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben a kereskedőváltással kapcsolatban meghatározott feladatait a földgáz-kereskedelmi szerződés

megszűnésének időpontjáig teljesíteni. A földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnésétől számított 20 napon belül a korábbi földgázkereskedő a felhasználóval és az új földgázkereskedővel egyeztetve köteles végszámlát kibocsátani. A kereskedőváltással érintett földgázkereskedők és a felhasználó kötelesek egymással és az érintett rendszerüzemeltetőkkel együttműködni.

(2) A határozott időre kötött földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnése esetén - ha a felhasználó a földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnésének napját követő napi hatállyal másik földgázkereskedővel szerződést köt - akkor a kereskedőváltásnak a határozott idejű szerződés megszűnését követő nappal történő végrehajtása érdekében az új szerződés megkötését legalább a határozott idejű szerződés megszűnését 30 nappal megelőzően köteles a földgázkereskedőnek bejelenteni. Ebben az esetben a 31/A. § (1) és (4) bekezdése, a 31/B. § (1) bekezdés a) pontja, (3) és (4) bekezdése, valamint a 31/C. § (1) bekezdése szerinti rendelkezéseket kell alkalmazni azzal, hogy a 31/B. § (1) bekezdés a) pontjában a felmondás visszaigazolása alatt az e bekezdés szerinti bejelentést kell érteni.

(3) Ha a felhasználó a (2) bekezdés szerinti határidőt elmulasztja, a földgázkereskedő és a rendszerüzemeltető - a 31/A-31/C. § szerinti határidők betartása esetén - nem felel azért, hogy a kereskedőváltás a határozott idejű földgáz-kereskedelmi szerződés megszűnését követő nappal nem kerül végrehajtásra.

(4) Ha az egyetemes szolgáltatásra jogosult nem lakossági fogyasztó földgáz-kereskedelmi szerződése megszűnését követően ismét egyetemes szolgáltatást kíván igénybe venni, az egyetemes szolgáltató jogosult a felhasználótól a földgázkereskedő arra vonatkozó igazolását kérni, hogy a földgáz-kereskedelmi szerződése nem a nemfizetésből eredő kikapcsolás miatt szűnt meg. A földgázkereskedő köteles az igazolást - a feltételek fennállása esetén - az egyetemes szolgáltatásra jogosult nem lakossági fogyasztó kérésére kiállítani.

(5) Ha a földgázkereskedő megtagadta az igazolás kiadását, mert az egyetemes szolgáltatásra jogosult nem lakossági fogyasztóval kötött szerződés nemfizetésből eredő kikapcsolás miatt szűnt meg, az egyetemes szolgáltató jogosult az egyetemes szolgáltatási szerződés megkötésének feltételeként pénzügyi biztosítékot kérni, amelynek összegét a földgázellátásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet tartalmazza.

Egyetemes szolgáltatás

32. § (1) Egyetemes szolgáltatást a működési engedélyben meghatározott szolgáltatási területen az egyetemes szolgáltatói engedélyes végezhet. Az egyetemes szolgáltató az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat - igényük esetén - egyetemes szolgáltatással látja el. Egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó a lakossági fogyasztó és a 20 m³/óra kapacitást meg nem haladó vásárolt kapacitással rendelkező egyéb felhasználó, valamint a 140. § (4)-(5) bekezdésében meghatározott felhasználók, az ott meghatározott ideig.

(2) Ha e törvény ettől eltérően nem rendelkezik, az egyetemes szolgáltatót az e törvényben és a külön jogszabályban a földgázkereskedőre vonatkozóan meghatározott jogok illetik és kötelezettségek terhelik.

33. § (1) Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó engedélyt a Hivatal az engedély iránti kérelemben megjelölt szolgáltatási területre adja ki, ha a kérelmező az e törvényben, és a külön jogszabályokban foglalt feltételeket teljesíti. Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó engedélyek kiadása során a Hivatal biztosítja, hogy a földgázellátásba bekapcsolt valamennyi település, településrész, terület egyetemes szolgáltatással lefedett legyen.

(2) Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó működési engedély az ország egész területére vagy annak meghatározott területi egységére, határozatlan időre adható ki. Jelen bekezdés alkalmazása szempontjából a legkisebb területi egységet külön jogszabály határozza meg. Egy területi egységre több egyetemes szolgáltatói engedély is kiadható.

34. § (1) Az egyetemes szolgáltatót a működési engedélyében meghatározott szolgáltatási területen lévő egyetemes szolgáltatást igénylő jogosultak tekintetében egyetemes szolgáltatási szerződéskötési kötelezettség terheli. Az egyetemes szolgáltató köteles az erre vonatkozó igénybejelentéstől számított 30 napon belül az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóval a szerződést megkötni, és a szerződés megkötését követő hónap első napján a szolgáltatás nyújtását megkezdeni, ha az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó már csatlakozott a szállító-vagy az elosztóvezetékhez.

(2) Az egyetemes szolgáltatási szerződés alapján az egyetemes szolgáltató köteles a szerződés megkötését követő hónap első napjától kezdődően az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználónak folyamatosan földgázt értékesíteni, a felhasználó pedig ennek ellenértékét rendszeresen megfizetni.

35. § Az egyetemes szolgáltató által kötött egyetemes szolgáltatási szerződés alapján az egyetemes szolgáltatás keretébe tartozik:

- a) a külön jogszabályban meghatározott típusú termékcsomagok és árszabások alapján biztosított földgázellátás,
- b)-c)

36. § (1) Az egyetemes szolgáltatási szerződésnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a szerződő felek megnevezése, természetes személy esetén a nevének, a születési helyének és idejének, az anyja nevének, valamint a lakcímének, gazdálkodó szervezet esetén a székhelyének és a cégjegyzékszámának

feltüntetésével,

b) a szolgáltatás igénybevételének kezdő időpontja,

c) a nyújtott szolgáltatások megnevezése, azoknak a jogszabályban foglalt rendelkezésekkel összhangban felajánlott minőségi színvonala, valamint az ettől eltérő színvonalú szolgáltatás jogkövetkezménye, ideértve az arra való hivatkozást is, hogy az eltérő színvonalú szolgáltatás miatt fizetendő kötbér megfizetése nem mentesít az okozott kár megtérítése alól,

d) a szolgáltatásnak a szerződés megkötésekor érvényes ára,

e) a szolgáltatás díját, valamint a választható fizetési és elszámolási módokat tartalmazó üzletszabályzat, továbbá - ha az üzletszabályzat azt nem tartalmazza - a díjak, fizetési és elszámolási módok közötti váltás lehetőségére, módjára, feltételeire, az igénybe vehető kedvezményekre és az igénybevétel feltételeire vonatkozó aktuális tájékoztatás elérhetősége,

f) a szerződés időtartama,

g) a szerződés meghosszabbításának, megszüntetésének, felmondásának feltételei,

h) a szerződésszegés esetei és jogkövetkezményei, különös tekintettel a szolgáltatásból való kikapcsolás részletes feltételeire,

i) a lakossági fogyasztó, illetve egyéb felhasználók panaszai benyújtásának és ügyintézésének lehetőségéről, módjáról és határidejéről való tájékoztatás, valamint a fogyasztóvédelemről szóló törvényben meghatározott, a fogyasztói jogvita egyezségeen alapuló rendezésének megkísérlésére, továbbá ennek eredménytelensége esetén az ügy eldöntésére irányuló eljárások kezdeményezésének módja és feltételei, továbbá

j) a külön díj ellenében nyújtott kiegészítő, illetőleg karbantartási szolgáltatások megnevezése és feltételei, ha az egyetemes szolgáltató ilyet biztosít,

(2) Az egyetemes szolgáltató köteles az egyetemes szolgáltatási szerződés üzletszabályzatban meghatározott, általa egyoldalúan változtatható feltételeinek várható módosítása esetén, azok hatálybalépése előtt legalább 30 nappal

a) a módosítás tartalmát legalább egy országos napilapban és legalább egy helyi lapban, legalább 2 alkalommal közzétenni,

b) a módosítást az ügyfélszolgálati irodákban és honlapján közzétenni,

c) az érintett felhasználókat a tervezett módosítás tartalmáról, valamint a szerződés felmondásának lehetőségéről írásban értesíteni.

(3) Az árváltozás bejelentésére a 107. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak az irányadók.

37. §

38. § (1)-(2)

(3) Az egyetemes szolgáltatási szerződés létrejöttének módját, megszűnésének és a szerződés nélküli vételezés eseteit, a szerződésszegés és a szerződés nélküli vételezés jogkövetkezményeit a Kormány rendeletben, és - ezzel összhangban - az engedélyes az üzletszabályzatában határozza meg.

39. § Az egyetemes szolgáltatás megkezdésének és a tevékenység folytatásának feltétele, hogy az engedélyes legalább a következő 3 gázévre rendelkezzen a szolgáltatási területén lévő - általa ellátott - egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók garantált ellátási szintje figyelembevételével megállapított gázévenkénti gázfogyasztásnak megfelelő, külön rendeletben meghatározott mértékű kereskedelmi szerződésben lekötött földgázforrással, valamint a várható téli napi csúcsgázfogyasztásuk külön rendeletben meghatározott időtartamon keresztül történő kielégítéséhez szükséges mértékű hazai földgázterületen elhelyezett földgázkészlettel, vagy a Hivatal által jóváhagyott egyenértékű forrás készlettel.

40. § Az egyetemes szolgáltatást nyújtani szándékozó részére a földgázelosztó az engedélykérelem benyújtását megelőzően és kizárólag ebből a célból, a 39. §-ban előírtak teljesítéséhez köteles a gázforgalomról adatot, információt biztosítani.

Végső menedékes szolgáltatás

41. § (1) Ha az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat ellátó földgázkereskedő gazdasági-pénzügyi ellehetetlenülése, fizetéseképtelensége következik be és földgázbeszerzése ellehetetlenül, vagy a Hivatal a működési engedélyét visszavonta és ezáltal az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók földgázzal történő ellátása veszélybe kerül, az érintett egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók földgázellátását a Hivatal által - külön jogszabály alapján - kijelölt végső menedékes földgázkereskedő biztosítja.

(2) A végső menedékes földgázkereskedőt a Hivatal az egyetemes szolgáltatók közül jelöli ki. Amennyiben az (1) bekezdés szerint érintett egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátására egyetemes szolgáltató nem jelölhető ki, a Hivatal a végső menedékes földgázkereskedőt a földgázkereskedők közül jelöli ki. A kijelölés a külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesüléséig, de meghatározott időtartamra érvényes.

(3) A végső menedékes kijelölését követően a Hivatal a korábbi földgázkereskedő engedélyét visszavonja.

42. § Annak érdekében, hogy a végső menedékes szolgáltatás időben biztosítható legyen, a Hivatal folyamatosan figyelemmel kíséri a földgázkereskedők földgázpiaci tevékenységét. A földgázkereskedők kötelesek az ehhez szükséges - a Hivatal által előírt - adatokat szolgáltatni.

43. § A végső menedékes szolgáltatásra vonatkozó részletes rendelkezéseket, a kijelölést, a végső menedékes szolgáltatási szerződés tartalmát, megszűnésének eseteit, valamint a kijelölési eljárás szabályait a Kormány - a csődeljárásról és felszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Csődtv.) rendelkezéseivel összhangban - rendeletben szabályozza.

44. § A végső menedékes kereskedő tevékenységére - eltérő rendelkezés hiányában - az egyetemes szolgáltatásra és a kereskedelemre vonatkozó rendelkezések megfelelően alkalmazandók.

45. § (1) A végső menedékes szolgáltatás jogintézményének alkalmazhatósága érdekében a földgázkereskedők esetében a Csődtv.-t az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A földgázkereskedő gazdálkodó szervezet vezetője a csődeljárás vagy a felszámolási eljárás lefolytatása iránti kérelmének bírósághoz történő benyújtásával egyidejűleg, illetve a hitelező által kezdeményezett felszámolási eljárás esetén a bíróság által küldött értesítés kézhezvételét követően haladéktalanul tájékoztatja a Hivatalt.

(3) A bíróság a földgázkereskedő adóssal szembeni felszámolási eljárásnak a Csődtv. 22. §-ának (2) bekezdése szerinti hivatalból történő megindítása esetén az eljárás megindításával egyidejűleg tájékoztatja a Hivatalt.

(4) A bíróság a földgázkereskedő adós felszámolásának elrendeléséről a Csődtv. 29. §-ában felsoroltakon kívül a Hivatalt is értesíti.

(5) A felszámoló nem gyakorolhatja a Csődtv. 47. §-ának (1) bekezdésében meghatározott azonnali hatályú felmondás, illetőleg elállás jogát a földgázkereskedő adós felhasználókkal kötött földgáz kereskedelmi szerződéseit, valamint az azok szerződésszerű teljesítéséhez szükséges szerződések tekintetében. A felhasználókkal kötött földgáz kereskedelmi szerződések, valamint az azok szerződésszerű teljesítéséhez szükséges szerződések felmondására vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(6) A felszámoló a földgázkereskedő adós vagyonának a Csődtv. 48. §-a szerinti nem pénzbeli betétként történő rendelkezésre bocsátására, valamint a Csődtv. 49. §-a szerinti értékesítésére vonatkozó jogait annyiban gyakorolhatja, amennyiben az nem veszélyezteti a felhasználók földgáz ellátását vagy az ahhoz szükséges eszközrendszer és földgáz mennyiség rendelkezésre állását.

(7) A földgázt értékesítő engedélyes adós egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókkal kötött földgáz-értékesítési szerződéseinek teljesítéséhez szükséges szerződésekből eredő költségek a Csődtv. értelmében az adós gazdasági tevékenységének ésszerű befejezésével kapcsolatos költségnek tekintendők.

Szervezett földgázpiac

46. § (1) A szervezett földgázpiacon földgáz, kapacitás, kiegyensúlyozó földgáz vételére és eladására irányuló ügylet köthető, függetlenül attól, hogy azokat pénzben kell kiegyenlíteni, vagy az ügyletben részt vevő felek valamelyikének választása szerint - a szervezett földgázpiaci szabályzattal összhangban - fizikai leszállítással kell teljesíteni.

(2) A szervezett földgázpiacon a földgáztermelő, a földgázkereskedő, a felhasználó, a rendszerüzemeltető, valamint az egyablakos kapacitásértékesítő köthet ügyletet, amennyiben megfelel a szervezett földgázpiaci szabályzatban előírt feltételeknek, továbbá a szervezett földgázpiaci engedéllyessel a kereskedésben történő részvételre, az elszámolást végző szervezettel az ügyletek elszámolására szerződést kötött.

(3) A szervezett földgázpiacon a kereskedésben résztvevők száma nem korlátozható. Ha a kereskedésben részt venni kívánó piaci szereplő a jogszabályban, az ÜKSZ-ben és a szervezett földgázpiaci szabályzatban előírt feltételeket teljesíti, a szervezett földgázpiaci engedélyes a részvételre irányuló szerződéskötést nem tagadhatja meg.

47. § (1) A szervezett földgázpiaci engedélyes az adásvételek lebonyolítását elektronikus felületen folyamatosan biztosító kereskedési rendszert üzemeltet, amelyhez a 46. § (2) bekezdés szerinti résztvevők jogosultak hozzáférni.

(2) A szervezett földgázpiacot működtető engedélyes köteles az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését biztosítani. A működés feltételeit, valamint az adás-vételi ügyletben résztvevők jogait és kötelezettségeit külön jogszabály tartalmazza. A szervezett földgázpiaci tevékenységnek a piaci szereplők számára átláthatónak és diszkriminációmentesnek kell lennie.

(3)

48. § (1) A szervezett földgázpiacot működtető részvénytársaságban egy részvényes tulajdoni hányada vagy szavazatainak száma - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - nem haladhatja meg a társaság alaptőkéjének vagy a leadható szavazatok számának 10%-át.

(2) A szervezett földgázpiacot működtető részvénytársaságban az e törvény szerinti engedélyes tulajdoni

hányadainak vagy szavazatainak (3) bekezdés szerint számított összege nem érheti el a társaság alaptőkéjének vagy a leadható szavazatok számának 50%-át.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott hányad számítása során a részvényes tulajdoni hányadának vagy szavazati arányának a részvényes és kapcsolt vállalkozásai tulajdoni hányadainak vagy szavazatainak összegét kell tekinteni. Tulajdoni hányad a tulajdonolt részvények névértéke összegének a társaság alaptőkéjéhez viszonyított százalékos formában kifejezett aránya.

(4)

48/A. § (1) A szervezett földgázpiaci engedélyes - az ÜKSZ rendelkezéseivel összhangban - szervezett földgázpiaci szabályzatot készít, és jóváhagyásra benyújtja a Hivatalhoz.

(2) A szervezett földgázpiaci engedélyes kötelező adatszolgáltatására és az adatok, információk közzétételére vonatkozó szabályokat a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet, valamint a működési engedély tartalmazza.

(3) A szervezett földgázpiaci engedélyes vagy a szervezett földgázpiaci engedélyesnek szolgáltatást nyújtó harmadik személy e törvény szerinti földgáz-kereskedelmi, földgázraktározási, földgázelosztási, egyablakos kapacitásértékesítési, továbbá a harmadik személy e törvény szerinti szervezett földgázpiaci működtetési tevékenységet nem folytathat.

48/B. § A szervezett földgázpiacon azonnali és határidős ügylet, valamint ezek kombinációja köthető.

49. § Földgázellátási zavar és válsághelyzet esetén, legfeljebb annak időtartamára a Hivatal jogosult a szervezett földgázpiacon folyó kereskedést felfüggeszteni.

Vezetékes PB-gáz szolgáltatás

50. § (1) A vezetékes PB-gáz szolgáltató a működési engedélyében meghatározott településeken, településrészekben, területeken a propán-, butángázok és ezek elegyeiből álló gázokkal a vele szerződést kötő felhasználók részére gázelosztási szolgáltatást és gázértékesítést végez.

(2) A vezetékes PB-gáz szolgáltatót a vele szerződést kötő felhasználók tekintetében ellátási kötelezettség terheli.

51. § (1) A vezetékes PB-gáz szolgáltatási tevékenység gyakorlásához a gázszolgáltatónak rendelkeznie kell az elosztóvezeték hálózat többségi tulajdonával - amely esetben a gázszolgáltató által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyvszerinti értékét kell figyelembe venni - vagy érvényes üzemeltetési szerződéssel.

(2) A vezetékes PB-gáz szolgáltatónak rendelkeznie kell továbbá adatforgalmi és információs rendszerrel, mérő és adatátviteli eszközökkel, az elosztóvezeték folyamatos felügyeletét ellátó, valamint a karbantartást, és az üzemzavar elhárítást irányító szervezetekkel és ügyfélszolgálattal.

52. § A PB-gáz szolgáltató elosztási tevékenységére e törvény földgázelosztásra vonatkozó, míg értékesítési tevékenységére a földgáz-kereskedelemre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. Ezek részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

Egyablakos kapacitásértékesítés

53. § Az egyablakos kapacitásértékesítő a működési engedélyében meghatározottak szerint jogosult az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezetéken kapacitást értékesíteni.

54. § (1) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszán a szabad kapacitás igazolt felhasználói igény nélkül is lekötött. A lekötött, de fel nem használt kapacitás értékesítésére az 1775/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak irányadók.

(2) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszának tulajdonosa a Magyar Köztársaság államhatárán belüli vezetékszakasz kapacitását kizárólag az egyablakos kapacitás értékesítő részére adhatja el vagy adhatja át, az e tárgyban a Hivatal által kiadott felmentésben foglaltaknak megfelelően. Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszán lévő kapacitásra a felmentésében meghatározott mértékig nem vonatkoznak az e törvényben szabályozott hozzáférési, árszabályozási és árfelügyeleti szabályok.

(3) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték és az együttműködő földgázrendszer kapcsolódása esetén az egyablakos kapacitásértékesítő és a csatlakozó rendszerüzemeltetők kötelesek együttműködési szerződést kötni.

III. Fejezet

A FÖLDGÁZPIACI VERSENY ELŐSEGÍTÉSE

Jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes

55. § (1) A Hivatal a hatásos piaci verseny elősegítése, a piaci erőfölénnyel való visszaélés megelőzése, valamint a felhasználók érdekeinek védelme céljából piacelemzést köteles végezni az alábbi piacokon:

- a) földgáz-nagykereskedelem,
- b) földgáz-kiskereskedelem.

(2) Ha a piacelemzés alapján valamely azonosított piacon a verseny nem kellően hatékony, a Hivatal jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesként azonosíthatja azt az engedélyest, aki piaci erőfölényben, azaz olyan piaci helyzetben van, amely lehetővé teszi, hogy tevékenységét a versenytársaitól, a tevékenysége végzésével összefüggő szerződésekben részes más engedélyesektől és vállalkozásoktól, valamint végső soron a felhasználótól nagymértékben függetlenül folytassa.

(3) A jelentős piaci erő megállapítása során a Hivatal figyelembe veszi:

a) az engedélyesnek az adott piac földrajzi területén, illetve a kapcsolódó piacokon való jelenlétét, ha az adott érintett piac és a kapcsolódó piac közötti kapcsolatból eredően az engedélyes az egyik piacon fennálló gazdasági erejét átviheti a másik piacra, és ezzel gazdasági erejét erősítheti,

b) az engedélyes méretét és piaci részesedését az adott piacon,

c) az engedélyes és az általa a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény szerint irányított vállalatok, az őt irányító vállalat, vagy az engedélyest irányító vállalat által irányított vállalatok tevékenységi körét, a vertikális integrációt és az azonosított piacok kapcsolódási sajátosságait, a termékdiverzifikációt, valamint a csomagban értékesíthető termékek, szolgáltatások körét,

d) a piacralépési korlátokat és a növekedési és terjeszkedési korlátokat,

e) a kiegyenlítő vásárlóerő hiányát, vagy alacsony szintjét,

f) a lehetséges verseny hiányát,

g) a méret- és tevékenység-gazdaságosságot.

(4) A piacok területi meghatározására, valamint a piaci verseny hatékonyságának elemzésére, a nem kellően hatékony piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosítására, valamint az 58. § és az 59. § szerinti kötelezettségek tartalmára, alkalmazási feltételeire vonatkozó további előírásokat külön jogszabály tartalmazza.

56. § A Hivatal az azonosított jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesekre az 58. § és az 59. §, valamint a külön jogszabály rendelkezései szerint meghatározott kötelezettségek közül az adott piacon a kellően hatékony verseny kialakulásának elősegítéséhez igazodó, indokolt és arányos mértékű kötelezettséget vagy kötelezettségeket írhat elő.

57. § (1) A Hivatal a piacelemzést az érintett piacokon szükség szerint, de legalább az előző piacelemzési eljárás befejezését követő 3 éven belül ismételt elvégzi.

(2) Amennyiben valamely érintett piacon fennálló verseny megítélése szempontjából jelentős körülmény jut tudomására, a Hivatal a piacelemzést haladéktalanul lefolytatja.

(3) A piacelemzés lefolytatását az adott érintett piacon engedéllyel rendelkező piaci szereplő is kérelmezheti, ha az adott piacon a verseny körülményei a legutolsó piacelemzés óta lényegesen és alapvetően megváltoztak, valamint a Hivatal legutolsó vonatkozó határozatának meghozatala óta legalább egy év eltelt.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kérelem elbírálásakor a Hivatal értékeli a piacelemzés lefolytatásának szükségességét, valamint erre vonatkozóan véleményt kér a Gazdasági Versenyhivaltól.

58. § (1) A Hivatal az 55. § (1) bekezdése szerinti piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára a hatékony és a fenntartható verseny előmozdítása, valamint a felhasználói érdekek védelme érvényesítéséhez szükséges mértékben

a) meghatározott információk - így különösen számviteli és műszaki információknak, értékesítési szerződések meghatározott adatainak, a szolgáltatás nyújtás és igénybevétel feltételeinek, valamint az árak - nyilvánosságra hozatalára vonatkozó és az átlátható működést biztosító kötelezettségeket írhat elő,

b) az egyenlő elbánás biztosítására vonatkozó kötelezettségeket, különösen a szerződések lényeges tartalmi elemei körében alkalmazott indokolatlan megkülönböztetés megszüntetését - ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási-, vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben, valamint a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásától történő függővé tételét, amelyek természetüknél fogva vagy a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához - írhatja elő, ha az engedélyes az azonos jellegű ügyletek tekintetében a szerződéses feleket megkülönbözteti,

c) árkorlátok vagy költségalapú árképzés alkalmazására vonatkozó kötelezettséget írhat elő, melynek során költségszámítási és díjképzési módszer alkalmazását, illetve a díjak ellenőrizhetőségének feltételeit is

meghatározhatja, ha a hatékony verseny hiánya azt eredményezheti, hogy az érintett engedélyes indokolatlanul magas vagy alacsony díjakat alkalmazhat. A költségalapú árképzés alkalmazására vonatkozó kötelezettségek kezdeményezésénél és meghatározásánál figyelembe kell venni az engedélyesi tevékenység végzésével összefüggésben felmerült költségeket, befektetéseket, és biztosítani kell ezek méltányos - az üzleti kockázatot figyelembe vevő - megtérülését.

(2) Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti kötelezettség esetén a kötelezett engedélyes a Hivatal - határidő tűzésével tett - felhívására köteles tájékoztatást adni az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó adatokról. Ha az engedélyes az adatszolgáltatási kötelezettségének határidőben nem tesz eleget vagy valótlan adatot közöl, eljárási bírság kiszabásának van helye.

59. § (1) Az 55. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára a Hivatal átlátható értékesítési kötelezettséget írhat elő. Az értékesítésre kerülő földgáz mennyiségét és az értékesítés feltételeit a Hivatal hagyja jóvá.

(2) A Hivatal az 55. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesnek előírja az átláthatóság biztosítása érdekében a határozatában foglaltaknak megfelelő bontású és részletezettségű - így különösen a szolgáltatási árat, a fizetési formákat, valamint a szolgáltató-váltáshoz kapcsolódó ügyintézési kötelezettségeket tartalmazó - mintaajánlat készítését. A mintaajánlat készítésére köteles engedélyes a jogszabályban meghatározott, illetőleg a piacelemzést követően a Hivatal által meghatározott feltételekkel közzétett minta ajánlatához annak hatálya alatt kötve van, attól a másik szerződő fél beleegyezésével sem térhet el.

(3) A Hivatal az 55. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára az 58. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti kötelezettség céljának elérése érdekében megtilthatja

a) az engedélyesnek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) szerinti kapcsolt vállalkozása versenyhelyzetének javítása érdekében a kapcsolt vállalkozás versenytársaival szemben indokolatlanul magas árak alkalmazását,

b) a versenytársak piacra lépését vagy a versenyt akadályozó, nem a versenytársakéhoz viszonyított nagyobb hatékonyságon alapuló, indokolatlanul alacsony árak alkalmazását,

c) az egyes felhasználók indokolatlan megkülönböztetését, vagy

d) az indokolatlan árukapcsolás alkalmazását.

(4) Az 55. § (1) bekezdésének *a)* és *b)* pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesnek - ha az engedélyes vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás tagja - a 121. § szerinti szétválasztási kötelezettségeken túl a Hivatal előírhatja az integrált földgázipari vállalkozás olyan belső átszervezését, hogy az engedélyesnek ne legyen részesedése földgázszállítói vagy földgázelosztói engedéllyel rendelkező gazdasági társaságban.

60. § A földgáz nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szereplők részére a Hivatal ellátási kötelezettséget írhat elő az egyetemes szolgáltatók földgázellátásának biztosítása érdekében.

61. § Az 55. § szerinti piacelemzés elvégzésével kapcsolatban a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárások során a Hivatal a versenyhatósággal együttműködik, szakmai álláspontját figyelembe veszi, ha attól eltér, annak indokait a határozat indokolásában megjelöli.

IV. Fejezet

FELHASZNÁLÓK, FOGYASZTÓVÉDELEM

A felhasználók jogai, felhasználói panaszok

62. § (1) Minden felhasználó jogosult az e törvényben, külön jogszabályban, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban, az üzletszabályzatokban, valamint a Hivatal által kiadott határozatokban előírt minőségben, átlátható, összehasonlítható, ésszerű, a felhasználó által igénybe vett földgázfogyasztáshoz igazodó pénzügyi és műszaki feltételek szerint csatlakozási szerződés alapján szállító- és elosztóvezetékhez csatlakozni, ha a felhasználó vállalja a csatlakozásra és a rendszerhasználatra külön jogszabályban előírt műszaki-gazdasági feltételeket.

(2) A felhasználó a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint jogosult:

a) a földgázkereskedőtől,

b) a földgáztermelőtől - saját termelése mértékéig -

c) a szervezett földgáz piacon,

d) a földgáz határon keresztül történő beszállítása útján saját fogyasztására földgázt vásárolni.

(3) Ha a felhasználó, külön jogszabályban meghatározott módon földgázkereskedőt - beleértve a termelőt is - kíván váltani, annak lebonyolítását a rendszerüzemeltetők és az érintett földgázkereskedők és termelők térítésmentesen végzik.

63. § (1) Az egyetemes szolgáltató a lakossági fogyasztók bejelentéseinek intézésére, panaszainak kivizsgálására, orvoslására és a lakossági fogyasztók tájékoztatására köteles ügyfélszolgálatot működtetni telefonos és elektronikus eléréssel, valamint az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben.

(2) Az ügyfélszolgálat működési rendjét, felfogadási idejét az egyetemes szolgáltató úgy köteles megállapítani, és működése feltételeiről úgy köteles gondoskodni, hogy az lehetővé tegye a lakossági fogyasztók jogainak megfelelő érvényesítését. Ezen kötelezettség keretein belül az egyetemes szolgáltató köteles különösen:

a) minden ügyfélszolgálati irodát a hét legalább egy napján este 20 óráig nyitva tartani,

b) elektronikusan és telefonon keresztül is lehetővé tenni a lakossági fogyasztók számára a személyes ügyintézés időpontjának előzetes lefoglalását.

(3) Az ügyfélszolgálati irodák elhelyezését a tömegközlekedéssel történő elérés és az ellátott lakossági fogyasztók számának szempontjaira figyelemmel kell kialakítani, azzal, hogy az egyetemes szolgáltató a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény mellékletében felsorolt kistérségenként legalább egy ügyfélszolgálati irodát köteles létesíteni. Azon kistérségekben, ahol az egyetemes szolgáltatás keretében ellátott felhasználók száma nem haladja meg a 10 000-et, az egyetemes szolgáltató jogosult több, egymással szomszédos kistérségre kiterjedő összevont ügyfélszolgálatot működtetni. A főváros területén a lakossági fogyasztók arányában létesítendő ügyfélszolgálatok minimális számát külön jogszabály, az ügyfélszolgálatok elhelyezésére és működtetésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály és az üzletszabályzat tartalmazza.

Eljárás a lakossági fogyasztókkal szembeni jogsértésekkel kapcsolatban

64. § (1) Az elszámolásra, számlázásra, díjfizetésre vagy mérésre, valamint a földgázellátásból történő, fizetési késedelem miatt végrehajtott felfüggesztésre vagy kikapcsolásra, illetve a tartozás rendezését követően a felhasználó ellátásba történő ismételt bekapcsolására vonatkozó rendelkezések lakossági fogyasztókkal szembeni megsértése esetén - a Hivatal 127. § m) pontja szerinti hatáskörének tiszteletben tartása mellett - a fogyasztóvédelmi hatóság jár el. A fogyasztóvédelmi hatóság eljárására a fogyasztóvédelemről szóló törvényt kell alkalmazni azzal, hogy az e törvény szerinti lakossági fogyasztó a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

(2) A 36. § (2) bekezdésében, valamint a 107. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezések lakossági fogyasztókkal szembeni megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult. A hatóság eljárására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az e törvény szerinti lakossági fogyasztó a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti rendelkezések a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezések.

(3a) A fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során a fogyasztóvédelemről szóló törvényben foglalt jogkövetkezményeken kívül - jogsértés megállapítása esetén - az alábbi jogkövetkezményeket is alkalmazhatja:

a) az engedélyes üzletszabályzatában foglaltak betartására kötelezés,

b) az engedélyes olyan jogsértése esetén, amelyhez jogszabály vagy üzletszabályzat jogkövetkezményt rendel, a jogkövetkezmény megállapítása és teljesítésének előírása, és

c) amennyiben a felhasználót visszatérítés illeti meg, az annak teljesítésére való kötelezés.

(4) Az engedélyesekkel szemben felmerülő panaszok ügyében - az (1) bekezdésben foglaltak kivételével - a Hivatal jár el.

(5) A felhasználó köteles panaszával - a hatósági eljárást megelőzően - igazolható módon az engedélyeshez fordulni.

Védendő fogyasztók

65. § (1) A lakossági fogyasztók köréből a védendő fogyasztók a védelemre jogosító, külön jogszabályban meghatározott tulajdonságuk alapján szociálisan rászoruló vagy fogyatékkal élő fogyasztóként részesülhetnek a földgázkereskedő és a földgázelosztók által nyújtott, külön jogszabályban meghatározott bánásmódban és kedvezményben.

(2) A szociálisan rászoruló fogyasztót különösen az alábbi kedvezmények illethetik meg:

- a) részletfizetés,
- b) fizetési haladék,
- c) előre fizető mérő.

(3) A szociálisan rászoruló fogyasztók körét, a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolásának módját, valamint a részletfizetés, a fizetési haladék, az előre fizető mérőhöz jutás, az előre fizető mérő felszerelése kötelező felajánlásának, és az egyéb kedvezmények igénybevételének feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

(4) A fogyatékkal élő fogyasztókat különösen a méréssel, a leolvasással, a számlázással és a díjfizetési módokkal kapcsolatosan igényeiknek megfelelő, különleges bánásmódban kell részesíteni. A különleges bánásmódra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(5) A védendő fogyasztót fizetési késedelem vagy nem fizetés esetén nem lehet a földgázellátásból kikapcsolni. Amennyiben a védendő fogyasztó a részletfizetési lehetőség, illetve a kapott fizetési haladék ellenére sem rendezi a tartozását, vagy a részletfizetésről, illetve halasztott fizetésről szóló megállapodásban foglaltakat nem tartja be, a további vételezést a földgázkereskedő előre fizető mérő felszereléséhez kötheti. Amennyiben a védendő fogyasztó az előre fizető mérő felszerelésébe nem egyezik bele, illetve annak felszerelését, üzembe helyezését akadályozza vagy megghiúsítja, az ellátásból történő kikapcsolás tilalmát vele szemben nem kell alkalmazni. Az előre fizető mérő használatával vételezett földgáz ára nem haladhatja meg azt az árat, amelyet a védendő fogyasztó a földgáz kereskedelmi szerződése alapján, az előre fizető mérő hiányában fizetne.

(6) Az a lakossági fogyasztó, aki a (2) és (4) bekezdésben foglaltaknak egyaránt megfelel, egyidejűleg jogosult igénybe venni a (2) és (4)-(5) bekezdés szerinti kedvezményeket.

(7) Az (5) bekezdés szerinti esetben az előre fizető mérő felszerelésének költségei a földgázelosztót terhelik. Az előre fizető mérő feltöltési rendszerének üzemeltetéséhez és a feltöltés biztosításához kapcsolódó költségek a földgázkereskedőt terhelik. Az előre fizető mérő tulajdonjogára a fogyasztásmérőre vonatkozó általános szabályok irányadók.

(8) Az előre fizető mérő feltöltése a védendő fogyasztó feladata. A feltöltést a felhasználási hely megjelölésével a védendő fogyasztó javára más is teljesítheti. A feltöltés elmaradása vagy a feltöltött összeg elhasználása miatti szolgáltatási szünet nem minősül az engedélyes által történő kikapcsolásnak.

66. § (1) Az érintett engedélyes a kedvezmények biztosítása érdekében a működési területén, az egyes felhasználási helyeken vételező védendő fogyasztókról nyilvántartást vezet, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy a lakossági fogyasztó a kedvezmények melyik körére [65. § (2) és (4)-(5) bekezdés] jogosult és ezek közül melyek igénybevételét kérte.

(2) A védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására a védendő fogyasztói státuszra jogosító ellátást megállapító szerv - a védendő fogyasztó kérelmére - igazolást ad ki arról, hogy a kérelem benyújtásakor a védendő fogyasztó részesül az adott ellátásban.

(3) Az ellátást megállapító szerv az igazoláson köteles feltüntetni, hogy az igazolás mely felhasználási helyen történő felhasználásra került kiadásra. Ugyanazon fogyasztónak egyidejűleg csak egy felhasználási hely tekintetében adható ki igazolás.

(4) A nyilvántartásba történő felvételt az érintett engedélyes ügyfélszolgálatán a lakossági fogyasztónak kell kérnie. A kérelemben meg kell jelölnie, hogy milyen e törvényben, valamint 65. § (3) és (4) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott különleges bánásmód vagy kedvezmény illeti meg és azok közül melyikre tart igényt. A kérelemhez csatolnia kell a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására szolgáló - a (2) bekezdésben valamint a 65. § (3) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott - iratokat. A nyilvántartásba történt felvételtől a lakossági fogyasztót 5 munkanapon belül írásban tájékoztatni kell.

(5) A nyilvántartásban kizárólag az érintett védendő fogyasztó neve, felhasználási helyének címe, ügyfél azonosítója, a 65. § (2) vagy (4) bekezdésére történő utalás, a 65. § (4)-(5) bekezdés szerinti különleges bánásmód esetén annak formája, a védendő fogyasztó által igénybe vehető kedvezmények szerepelnek.

(6) A nyilvántartásba történt felvételt követően a védendő fogyasztó köteles minden év március 31-ig - a (2) bekezdés szerinti igazolással - igazolni, hogy továbbra is részesül azon ellátásban, amely alapján védendő fogyasztónak minősül. Nem kell évenkénti igazolást benyújtania azon fogyatékkal élő fogyasztónak, akinek állapotában - orvosi szakvéleménnyel igazolhatóan - nem várható jelentős javulás. Ha a védettségét megalapozó körülmények megváltozása folytán a lakossági fogyasztó már nem jogosult a 65. § (2) vagy a (4)-(5) bekezdésében foglalt kedvezményekre, adatait a rögzítéstől számított 5 évig meg kell őrizni.

(7)

V. Fejezet

CSATLAKOZÁS, HOZZÁFÉRÉS, KAPACITÁSLEKÖTÉS

A szállító- és az elosztóvezetékhez való csatlakozás

67. § (1) A földgázszállító a földgázszállító vezetékre vonatkozóan, a földgázelosztó a működési területén köteles a földgázellátásba történő bekapcsolás iránti igényt teljesíteni, kivéve, ha

a) a csatlakozásnak műszaki akadálya van,

b) a csatlakozás jogszabályba ütközik,

c) a felhasználói igényrel jelentkező a 108. § (1) bekezdésében meghatározott csatlakozási díj megfizetését, valamint a csatlakozás külön jogszabályban meghatározott feltételeit nem vállalja,

d) az igény kielégítését külön jogszabályban meghatározott hatósági engedély hiánya akadályozza,

(2) A földgázszállító és a földgázelosztó a szállító-, illetőleg az elosztóvezetékhez való csatlakozást egy adott csatlakozási pontra a szállító-, illetőleg az elosztóvezeték műszaki jellemzőire tekintettel megtagadhatja. Ha a földgázszállító vagy a földgázelosztó az (1) bekezdés a) pontjára való hivatkozással tagadta meg a csatlakozást, meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén a csatlakozás biztosítható.

(3) Ha a földgázszállító vagy a földgázelosztó elutasítja a szállító-, illetőleg az elosztóvezetékhez való csatlakozás iránti igényt, az igénybejelentő kérelmére a Hivatal dönt a csatlakozás kérdésében, és kötelezheti az érintett rendszerüzemeltetőt a csatlakozási kérelem teljesítésére, ha a felhasználó vállalja a külön jogszabályban meghatározott mértékű csatlakozási díj megfizetését.

(4) A rendszerüzemeltetők felelősek azért, hogy az általuk üzemeltetett szállító- és elosztóvezeték közép-, illetve hosszú távon alkalmas legyen a csatlakozási szerződésekben, és más rendszerüzemeltetőknek adott kapacitásnyilatkozatban meghatározott igények kielégítésére.

68. § A felhasználók együttműködő földgázrendszerre történő csatlakozásának műszaki-gazdasági feltételeit a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell megvizsgálni. A felhasználó vásárolt kapacitását, a vásárolt kapacitás igénybevételének feltételeit a felhasználó és az érintett rendszerüzemeltető a csatlakozási szerződésben köteles rögzíteni.

69. § Abban az esetben, ha a felhasználó az elosztóvezetékhez csatlakozik, a földgázelosztó köteles a földgázszállítónál eljárni a szükséges földgáz szállítási kapacitás biztosítása érdekében. A földgázszállító és a földgázelosztó csatlakozással kapcsolatos együttműködésének szabályait és részletes feltételeit külön jogszabály határozza meg.

70. § A bányászattal felszínre hozott földgázt, a földgáz minőségű biogáz és egyéb gázfajtákat előállító termelőknek a szállító- és az elosztóvezetékhez történő csatlakozását kiemelten kell kezelni. A szállító- és az elosztóvezetékhez való csatlakozás feltételeit, a betáplált gázok minőségi követelményeit, az átvételre és a mérésre vonatkozó előírásokat e törvény, valamint külön jogszabály rendelkezései határozzák meg.

70/A. § (1) A szállítóvezeték egy belépési pontján legfeljebb a kapacitás 90%-a köthető le a rendszerhasználók által egy gázévre vagy azt meghaladó időtartamra. Amennyiben azonos belépési ponton az egy évet meghaladóan lekötni szándékozott igények és az egy évet meghaladóan már lekötött kapacitások összege meghaladja a belépési pont kapacitásának 90%-t, úgy a lekötni szándékozott igényeket az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott módon kell kielégíteni. Az igény kielégítés Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott rendjét az Európai Unió földgázpiacán alkalmazott a kapacitás allokációs mechanizmusokra vonatkozó rendeletek figyelembevételével kell kialakítani.

(2) A Kormány rendeletben a szállítóvezeték egy belépési pontjára az egy gázévre vagy azt meghaladó időtartamra vonatkozó szerződések esetében az (1) bekezdésben meghatározott mértéktől alacsonyabb értéket is meghatározhat.

70/B. § A vásárolt kapacitás az adott felhasználási helyen lévő csatlakozási ponthoz kapcsolódó, a felhasználási hely vagy csatlakozási pont mindenkor tulajdonosát megillető vagyoni értékkel bíró jog. Ha a tulajdonos személye az adott felhasználási helyen megváltozik, illetve a felhasználási hely vagy a csatlakozási pont átruházásra kerül, a rendelkezésre álló teljesítmény átszáll az új tulajdonosra.

Kapacitáslekötés és az együttműködő földgázrendszerhez való hozzáférés

71. § (1) Az elosztóvezetékhez csatlakozó felhasználó jogosult saját felhasználása mértékéig, de legfeljebb vásárolt kapacitásáig a külön jogszabályban előírt módon azon az elosztóvezetéken, amelyhez csatlakozott, kapacitást lekötni.

(2) A szállító vezetékekhez csatlakozó felhasználó jogosult saját felhasználása mértékéig, de legfeljebb vásárolt kapacitásáig a külön jogszabályban előírt módon azon a szállítóvezetéken, amelyhez csatlakozott kapacitást lekötni.

(3) A felhasználónak az adott felhasználási helyen a vásárolt kapacitását és a lekötött kapacitását az a

rendszerüzemeltető köteles nyilvántartani, amelynek szállító- és elosztóvezetékeihez a felhasználó csatlakozott. A felhasználó kérésére a vásárolt kapacitásról és a lekötött kapacitásról, valamint a felhasználói profilba történő besorolásról a rendszerüzemeltető köteles igazolást kiadni.

(4) Ha a felhasználót földgázkereskedő látja el, a felhasználó a kereskedelmi szerződésben a szerződés időtartamára, saját fogyasztása mértékéig, átengedheti a lekötött kapacitás feletti rendelkezési jogot a földgázkereskedő részére.

(5) Ha az elosztóvezetékhez kapcsolódó felhasználó határon keresztül történő beszállítás útján vételez földgázt, vagy földgáztermelőtől vásárol, a szállítóvezetéken - a földgázszállítóval történt egyeztetést követően - a külön jogszabály szerint meghatározott mértékű kapacitás lekötésre jogosult.

(6) Ha a felhasználót földgázkereskedő látja el, a földgázkereskedő a külön jogszabályban meghatározott módon jogosult a felhasználó leköthető kapacitását a szállító- és az elosztóvezetéken, valamint a tárolónál lekötetni.

(7) A rendszerhasználók a külön jogszabályban meghatározott allokációs szabályok szerint jogosultak a szállító rendszeren rendelkezésre álló kapacitásukat a földgáztárolókban, a határkeresztezéseken és a termelőnél lekötetni.

(8) Kereskedőváltás esetén az érintett földgázkereskedők, a külön jogszabályban meghatározottak szerint egyeztetnek a rendszerüzemeltetőkkel a felhasználó lekötött kapacitása földgázkereskedők közötti átadásának részletes feltételeiről. Az engedélyesek kötelesek az egyeztetéseket úgy lefolytatni, hogy a kereskedőváltás az igénybejelentéstől számított legkésőbb 30 napon belül megtörténjen. Az egyeztetések eredménytelensége esetén a felhasználó a Hivatalhoz fordulhat és kezdeményezheti a kapacitásátadásról történő döntést. A Hivatal tizenöt napon belül dönt a kapacitáslekötésekről.

(9) A földgáztermelő jogosult az általa termelt gáz Magyar Köztársaság területéről történő kivitele érdekében - annak mértékéig - kapacitást lekötetni, melyre a kapacitáslekötés és hozzáférés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

72. § (1) A rendszerhasználók a szállító- és az elosztóvezetéseken, illetve a földgáztárolókban, határkeresztezéseken és a termelőknél lekötött, de fel nem használt kapacitásukat továbbértékesíthetik, erről azonban kötelesek az érintett rendszerüzemeltetőt értesíteni. A továbbértékesítés szabályait külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

(2) A földgázszállító, a földgáztároló és a földgázelosztó jogosult és köteles a lekötött, de fel nem használt kapacitásokat megszakítható kapacitásként értékesítésre felajánlani a többi rendszerhasználó számára, ha a kapacitást tulajdonló rendszerhasználó nem rendelkezett annak értékesítéséről.

(3) A földgázszállítási engedélyes a méréskülönbség (veszteség) pótlása céljából beszerzett földgáz mértékéig elsőbbséget élvez a kapacitás lekötések során.

73. § A felhasználó által lekötött kapacitásnak és a felhasználó földgázkereskedők részére átengedett kapacitásának mértékéig az érintett földgázszállító és földgázelosztó hozzáférést köteles biztosítani a szállító- és elosztóvezetékhez. A felhasználó által vagy az őt ellátó földgázkereskedő által az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat szerint kiszámított kapacitások kielégítése elsőbbséget élvez a szabad kapacitások lekötése során. A biztonsági földgázkészlet feltöltését vagy annak visszapótlását végző, a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetséggel szerződött kereskedő - a feltöltéshez vagy visszapótláshoz szükséges kapacitások lekötése tekintetében - felhasználónak minősül.

74. § (1) A felhasználó által lekötött kapacitásának és a felhasználó földgázkereskedők részére átengedett kapacitásának mértékéig - a 71. § (7) bekezdése szerinti allokációs szabályok szerinti arányban - a földgáztárolói engedélyes a földgáztárolóban, a földgázszállító a határkeresztezéseken köteles hozzáférést biztosítani.

(2) A tárolói verseny elősegítése érdekében a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel a Hivatal a földgáztárolói engedélyes 103. § (2) bekezdése szerinti legmagasabb hatósági áron történő hozzáférés-biztosítási kötelezettsége alól felmentést adhat. A felmentés alapján a földgáztárolói engedélyes a tárgyalásos tárolói hozzáféréssről történő tárgyalások során a hozzáférést igénylő rendszerhasználóval a külön jogszabály rendelkezései szerint együttműködni köteles.

75. § A kapacitáslekötést követően rendelkezésre álló szabad kapacitás közzétételének és lekötésének szabályait, továbbá kapacitáshiány esetén az igény-kielégítés rendjét külön jogszabály határozza meg.

76. § (1) A rendszerüzemeltetők a rendszerhasználók részére az üzemeltetésükben álló szállító- és elosztóvezetékek, illetőleg a tárolók szabad kapacitását díj ellenében rendelkezésre bocsátják.

(2) A hozzáférés feltételei nem sérthetik az egyenlő bánásmód követelményét, nem adhatnak alapot visszaélésre, nem tartalmazhatnak indokolatlan korlátozásokat, továbbá nem veszélyeztethetik az ellátás biztonságát és minőségét.

(3) A rendszerüzemeltetők az üzemeltetésükben álló szállító- és elosztóvezetékek, valamint a tárolók csatlakozási pontján rendelkezésre álló szabad kapacitásról egymással egyeztetnek, és az egyeztetést követően a kapacitásadatokat közzéteszik.

77. § (1) A rendszerüzemeltető az üzemeltetésében lévő szállító- és elosztóvezetékhez vagy a tárolóhoz való hozzáférést a kapacitáslekötés során megtagadhatja, ha

a) a rendszerhasználó nem biztosítja az e törvényben, más jogszabályokban vagy az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban előírt feltételeket és garanciákat,

b) a hozzáférés teljesítése veszélyezteti az életet vagy a vagyonbiztonságot.

(2) A rendszerüzemeltető az üzemeltetésében lévő szállító- és elosztóvezetékhez, illetőleg a tárolóhoz való hozzáférést felfüggesztheti, ha

a) a rendszerirányító korlátozó intézkedést rendel el,

b) a rendszerbe betáplálni kívánt földgáz minősége az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban foglalt követelményeknek nem felel meg,

c) a rendszerhasználó nem biztosítja folyamatosan az e törvényben, más jogszabályokban vagy az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban előírt feltételeket és garanciákat,

d) a rendszerhasználó nem fizeti meg a rendszerhasználati díjat,

e) a hozzáférés teljesítése veszélyezteti az életet vagy a vagyonbiztonságot,

f) a 16. § (1) bekezdésében felsoroltak valamelyike megvalósul.

(3) A hozzáférés megtagadását vagy felfüggesztését a rendszerüzemeltető köteles indokolni. A rendszerüzemeltető a hozzáférés megtagadását az alapul szolgáló esemény bekövetkezésétől számított 3 napon belül köteles a Hivatalnak bejelenteni. A Hivatal a bejelentést a megérkezést követő naptól számított tizenöt napon belül kivizsgálja.

(4) A hozzáférés felfüggesztését a rendszerhasználó jelentheti be a Hivatalnak. A Hivatal a (3) bekezdés szerint jár el.

(5) Ha a hozzáférés megtagadása vagy felfüggesztése jogszerűtlen volt, a Hivatal az e törvényben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza, egyben kötelezi a rendszerüzemeltetőt a hozzáférés lehető legrövidebb időn belül történő visszaállítására. A hozzáférést a külön jogszabályban meghatározottak szerint vissza kell állítani abban az esetben is, ha a megtagadás vagy felfüggesztés feltételei már nem állnak fenn.

78. § (1) A rendszerüzemeltető és a telephelyi szolgáltató a szükséges legkisebb felhasználói körben és a legkisebb időtartamban a földgázszállítást, a földgázelosztást, illetve a tárolást más műszaki megoldás hiányában szüneteltetheti a rendszer karbantartása, átalakítása, felújítása, fejlesztése, cseréje és új felhasználó bekapcsolása esetén. A szolgáltatás szüneteltetésének részletes szabályait külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

(2) A szüneteltetés kezdő időpontját és előrelátható időtartamát, valamint a szükséges biztonsági intézkedéseket az üzletszabályzatban rögzített módon, de legalább 15 nappal - tervszerű megelőző karbantartás esetén legalább 3 hónappal - korábban a felhasználókkal és az érintett engedélyesekkel közölni kell. Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat meghatározott felhasználói körben előzetes egyeztetési kötelezettséget írhat elő.

(3) Tervszerű megelőző karbantartás esetén az előzetes bejelentés elmulasztása vagy késése, valamint a bejelentett szüneteltetés indokolatlan túllépése a kapacitáslekötési szerződésben meghatározott mértékű kötbér és kártérítés fizetési kötelezettséget von maga után. A túllépés indokoltságát a Hivatal jogosult elbírálni.

79. § A hozzáférésre vonatkozó részletes rendelkezéseket - beleértve a 76. § (3) bekezdésben foglaltakat, valamint a kapacitáshiány esetén irányadó szabályokat is - külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

80. § (1) A földgázkereskedő vagy jogelődje által kötött hosszú távú földgázforrást biztosító, átvételi kötelezettséget tartalmazó kereskedelmi szerződés végrehajtása során bekövetkező gazdasági ellehetetlenülés esetén, vagy ilyen eset megelőzése érdekében a földgázkereskedő a Hivatalnál kérelmezheti más földgázkereskedők határkeresztező vezetékhez vagy elosztóvezetékhez történő hozzáféréseinek részben vagy egészben történő felfüggesztését.

(2) A Hivatal a kérelmet különösen a következő szempontok alapján vizsgálja meg:

a) a javasolt intézkedés hatása a gázpiaci versenyre, különös tekintettel a felhasználókra,

b) az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókra vonatkozó ellátási kötelezettség és az ellátás biztonságának garantálása,

c) a felfüggesztést kezdeményező engedélyes helyzete a gázpiacon,

d) a versenyhelyzet az érintett piacon,

e) az engedélyes gazdasági helyzetének súlyossága,

f) a hosszú távú földgázforrást biztosító átvételi kötelezettséget tartalmazó kereskedelmi szerződés aláírásának ideje, a szerződés feltételei, beleértve azt is, hogy az milyen mértékben veszi figyelembe a piac helyzetének változásait,

g) az engedélyes erőfeszítései a gazdasági nehézség elkerülésére,

h) azon körülmény, hogy az engedélyes vagy jogelődje feltételezhette volna a szerződés megkötésekor a bekövetkező gazdasági nehézséget,

i) az együttműködő földgázrendszer határkeresztező kapacitásának mértéke,

j) a kezdeményezés teljesítése esetén a földgázpiac zökkenőmentes működésének lehetősége.

(3) A Hivatal a kérelmet elutasítja, ha

a) a hosszú távú földgázforrást biztosító átvételi kötelezettséget tartalmazó kereskedelmi szerződés módosítása érdekében a kérelmező nem tett meg minden tőle elvárhatót,

b) a kérelmező nem tett meg mindent a földgáz más piacokon való értékesítése érdekében,

c) szerződéses árszinten nem szenvedne el veszteséget.

(4) Ha a Hivatal a kérelmet indokoltnak tartja, a határkeresztező vezetékhez való hozzáférés korlátozása vagy megtagadása tárgyában határozatot hoz, amelyet - az eljárás egyidejű felfüggesztése mellett - az adott döntésre vonatkozó összes információval együtt haladéktalanul megküld az Európai Bizottságnak. Ha az Európai Bizottság a határozattal kapcsolatban módosító javaslatot tesz, a Hivatal az eljárás felfüggesztését megszünteti, és határozatát megfelelően módosítja.

(5) Ha az Európai Bizottság az értesítés kézhezvételétől számított 8 héten belül nem értesíti a Hivatalt a (4) bekezdés szerinti határozattal kapcsolatos kifogásairól, vagy a határozatot ezt megelőzően jóváhagyja, a Hivatal az eljárás felfüggesztését megszünteti, és határozatát közli az ügyfelekkel.

VI. Fejezet

A SZÁLLÍTÓ- ÉS AZ ELOSZTÓVEZETÉK, VALAMINT A FÖLDGÁZTÁROLÓ LÉTESÍTÉSE, ÜZEMELTETÉSE

Infrastruktúra fejlesztés

81. § (1) Az együttműködő földgázrendszer kapacitásának rendszeres felülvizsgálatát és fejlesztésének tervezését a rendszerirányító koordinálásával a rendszerüzemeltetők összehangoltan elvégzik.

(2) A fejlesztések tervezéséhez - a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint - a szállítási rendszerirányító az országos földgázellátásra vonatkozóan adatbázist hoz létre, és az adatbázis adatait rendszeresen frissíti. A rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott időpontokban és módon kötelesek az adatbázis frissítésében közreműködni. Az adatbázis kialakításánál figyelembe kell venni az általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktusban, uniós jogi rendelkezésben a szállítási rendszerüzemeltetőre előírt adatokat és a földgázellátásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott szempontokat, valamint legalább tartalmaznia kell az alábbiakat:

a) a szállítóvezetékek - beleértve a gázátadó állomásokat is - műszaki adatbázisát,

b) a szállító- és az elosztóvezetésekre vonatkozó - gázátadó állomásonkénti - fogyasztás adatokat,

c) a felhasználói igények 10 gázévre vonatkozó becslt adatait az adott gázévtól kezdődő 10 éves időszakra éves, gázátadó állomásonkénti bontásban, valamint a tizedik gázévre vonatkozó tervezett fogyasztási adatokat gázátadó állomásonkénti bontásban,

d) a földgáztermelésre, valamint a határkeresztező földgázforgalomra vonatkozó adatokat,

e) a szállító- és elosztóvezetékek, valamint a földgáztárolók jóváhagyott 10 éves fejlesztési tervét,

f) a regionális és a közösségi szintű hálózatokra vonatkozó 10 éves fejlesztési terveket,

g) a fejlesztések pénzügyi-gazdasági tervezéséhez szükséges adatokat.

(3) Az adatbázis felépítését a Hivatal a szállítási rendszerirányítóval történő egyeztetést követően hagyja jóvá. Az adatbázis nem tartalmazhat személyes vagy bizalmas üzleti adatot.

(4) A rendszerüzemeltetők az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban és a Hivatal által kiadott módszertani útmutatóban meghatározott műszaki-gazdasági tervezési módszereket kötelesek alkalmazni.

(5) A földgázellátás elvárt ellátás-biztonsági szintjét külön jogszabály határozza meg.

(6) A (2) bekezdésben előírt adatbázis elkészítéséhez és vezetéséhez a rendszerüzemeltetők és a földgázkereskedők a külön jogszabályban meghatározottak szerint a rendszerirányító részére adatot szolgáltatnak.

82. § (1) A rendszerüzemeltetők évente a saját szállító- és elosztóvezetékeikre, valamint a tárolóikra vonatkozóan a 81. § (2)-(4) bekezdéseiben előírtak figyelembevételével kapacitás-felülvizsgálatot végeznek, és ez alapján a rendszerirányító részére 10 éves fejlesztési javaslatot tesznek. A rendszerüzemeltetők a fejlesztési javaslatot 2 évente kötelesek felülvizsgálni és szükség esetén kiegészíteni az elmúlt időszakra vonatkozó teljesülés és a jövőbeni teljesíthetőség mutatóival, valamint a várható igényekkel.

(2) A szállítási rendszerirányító a többi rendszerüzemeltetővel együttműködve a szállítóvezetékek - beleértve a gázátadó állomásokat is -, az elosztóvezetékek, valamint a földgáztárolók kapacitás-felülvizsgálatának eredményeit és a fejlesztési javaslatokat összehangolja, az engedélyesek és felhasználói érdekvédelmi szervezetek képviselőivel véleményezteteti, és a Hivatal részére elbírálásra és jóváhagyásra benyújtja. Véleményeltetés esetén a szállítási

rendszerirányító az eltérő véleményeket is köteles benyújtani a Hivatalhoz. A Hivatal a vizsgálat során szükség esetén nyilvános egyeztetést tart a rendszerhasználókkal a fejlesztési javaslatról és annak eredményét jegyzőkönyvben rögzíti, illetve határkeresztező kapacitás beruházások esetében egyeztet az érintett ország hatóságaival a költségmegosztásról és a beruházás műszaki-gazdasági feltételrendszeréről.

83. § (1) A Hivatal rendszerfelügyeleti hatáskörében - szükség szerint szakértők bevonásával - ellenőrzi a szállítási rendszerirányító által beterjesztett kapacitás-felülvizsgálat eredményét, valamint az infrastruktúra-fejlesztési javaslatot és vizsgálja az előző fejlesztési tervvel meglévő összhangját. Ha az infrastruktúra-fejlesztési javaslat nem áll összhangban a hazai vagy a közösségi energiapolitikában meghatározott ellátásbiztonsági célokkal, vagy az hátrányosan érinti a nemzetgazdaságot, jogszabálysértő vagy akadályozza a hatásos versenyt, a Hivatal a Kormány tájékoztatása mellett, határidő tűzésével és az okok megjelölésével kötelezheti a szállítási rendszerirányítót a javaslat módosítására.

(2) Az ellenőrzés során a Hivatal vizsgálja a fejlesztési javaslat összhangját a 715/2009/EK rendelet szerinti közösségi szintű 10 éves hálózatfejlesztési tervvel. Ha kétség merül fel az összhang meglétével kapcsolatban, a Hivatal köteles egyeztetni az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségéről szóló, 2009. július 13-i 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 713/2009/EK rendelet) 1. cikkével létrehozott Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségével (a továbbiakban: Ügynökség). Ha a hálózatfejlesztési terv nem áll összhangban a közösségi szintű tízéves hálózatfejlesztési tervvel, jogszabálysértő vagy akadályozza a hatékony versenyt, a Hivatal határidő tűzésével és az okok megjelölésével kötelezheti a szállítási rendszerirányítót a terv módosítására.

(3) A Hivatal a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet szerinti szempontrendszer alapján jóváhagyja a 10 éves fejlesztési tervet és rögzíti az elfogadásának feltételeit. A Hivatal határozatának tartalmaznia kell az egyes beruházásokra vonatkozó műszaki tartalmat, a határidőket, az országok között várhatóan létrejövő költségmegosztást, a Hivatal által indítványozott módosításokat, az egyes beruházásoknak, valamint azok összességének a hazai ellátásbiztonságra gyakorolt hatását. A Hivatal határozatának tartalmaznia kell továbbá a következő három évben megvalósításra javasolt beruházásokat, valamint az előző fejlesztési tervben jóváhagyott beruházások esetleges módosításait.

(4) A rendszerüzemeltető az adott beruházások megvalósításának megkezdését megelőzően köteles a működési engedélye módosítását kérni. A rendszerüzemeltető csak a jóváhagyott 10 éves fejlesztési tervben szereplő fejlesztéseket kérelmezheti. A beruházás csak a jóváhagyott engedélymódosítás birtokában kezdhető meg.

83/A. § (1) Ha a rendszerüzemeltető a jóváhagyott fejlesztési tervben meghatározott ütemezés szerint a beruházásokat határidőre nem végzi el, a Hivatal - a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott feltételek szerint - az indokolt fejlesztések elvégzésére, valamint új földgáz tároló létrehozására pályázatot írhat ki.

(2) Az (1) bekezdés szerinti pályázatot a Hivatal honlapján kell közzétenni, legalább 6 hónappal az ajánlattétel benyújtásának határidejét megelőzően.

(3) A rendszerüzemeltető köteles túrni az (1) bekezdés szerinti pályázat eredményének megfelelő hálózatfejlesztési munkák elvégzését, és köteles a fejlesztővel együttműködni.

(4) A Hivatal a pályázat eredményétől függően a rendszerüzemeltetőt kötelezheti az alábbiak közül egy vagy több lehetőség elfogadására:

- a) az érintett beruházás harmadik fél általi finanszírozása,
- b) az érintett beruházás harmadik fél általi kivitelezése,
- c) az érintett új eszközök általa történő megépítése,
- d) a 119/A. § (3) bekezdése szerint kijelölt rendszerüzemeltető esetén az érintett új eszközök általa történő üzemeltetése.

(5) A szállítási rendszerirányító köteles biztosítani a beruházók számára a beruházás megvalósításához szükséges információkat, meghatározni az új eszközöknek az együttműködő földgázrendszerhez történő hozzákapcsolásának feltételeit és köteles mindent megtenni a beruházás megvalósításának megkönnyítése érdekében.

(6) A beruházás megvalósításához szükséges pénzügyi megállapodásokhoz a Hivatal jóváhagyása szükséges.

84. § (1) A felhasználó földgázellátás iránti igényének kielégítése érdekében a Hivatal előzetes hozzájárulásával célvezeték létesíthető. A Hivatal a célvezeték létesítéséhez előzetes hozzájárulást adhat, ha nincs szabad vásárolható kapacitás az együttműködő földgázrendszeren, és a felhasználó eleget tesz a külön jogszabályban előírt feltételeknek, valamint a célvezeték létesítése és üzemben tartása rendszerszinten gazdaságosabb megoldást jelent, mint a szállító- vagy az elosztóvezetékek fejlesztése.

(2) Az együttműködő földgázrendszerhez csatlakozó célvezeték üzemeltetője köteles betartani az együttműködő földgázrendszer földgázellátási zavara vagy válsághelyzet esetén az ezen események kezelésére és megszüntetésére vonatkozó szabályokat és utasításokat.

(3) A célvezeték üzemeltetőjének a célvezetékhez kapcsolódó szállító- vagy elosztóvezetésekre vonatkozóan együttműködési szabályokat kell kialakítania.

(4) A célvezeték kezdőpontja a napi gázforgalmazás szempontjából felhasználási helynek minősül.

85. § (1) Az a külföldi vagy belföldi gazdálkodó szervezet, amely új határkeresztesző földgázvezeték, cseppfolyós földgáz tárolására szolgáló létesítményt vagy földgáztárolót (a továbbiakban: új infrastruktúra) kíván létrehozni, vagy az új infrastruktúra kapacitását egyablakos rendszerben kívánja értékesíteni, a Hivatalnál kérelmezheti az új infrastruktúra egészére vagy annak egy részére vonatkozóan - határozott időre - az együttműködő földgáz-rendszerben alkalmazott díj-megállapítási szabályok, valamint a hozzáférési kötelezettségek teljesítése alóli teljes vagy részbeni mentességet a következő feltételek mellett:

a) az új infrastruktúra a földgázellátásban kialakuló versenyt és a földgázellátás biztonságát, valamint az együttműködő földgázrendszer hatékony működését növeli,

b) az új infrastruktúra létesítésével kapcsolatos pénzügyi-gazdasági kockázatok olyan mértékűek, hogy a beruházás a mentesség biztosítása nélkül nem valósulna meg,

c) az új infrastruktúra tulajdonosa olyan gazdálkodó szervezet, amely nem rendelkezik azon hálózatok működtetésére vonatkozó engedéllyel, amelyhez az új infrastruktúra kapcsolódik,

d) az új infrastruktúra igénybevétele díj ellenében történik,

e) a mentesség megadása nincs hátrányos hatással a versenyre és az együttműködő földgázrendszer hatékony működésére, vagy annak a szállítóvezetéknek, illetve a tárolónak a hatékony működésére, amelyre az új infrastruktúra rácsatlakozik.

(2) A Hivatal a kérelmet megvizsgálja, és új határkeresztesző szállítóvezeték létesítése esetén konzultál az érintett ország(ok) energetikai szabályozó hatóságaival. A Hivatal eljárása során az (1) bekezdésben foglaltakon túl a következő szempontokat veszi figyelembe:

a) a mentesség megadásának hatása a földgáz árakra,

b) a mentességet indokló pénzügyi információk megalapozottsága,

c) a mentesség megadásának várható hatása a versenyre, és a földgázpiac hatékonyságának növekedésére,

d) a mentesség megadásának hatása a földgázellátás forrásainak bővítésére.

(3) A mentesség iránti kérelemhez csatolni kell mindazon adatokat és elemzéseket, amelyek a kérelmet - az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott szempontok figyelembevételével - megalapozzák.

(4) A Hivatal a mentesség megadásáról vagy elutasításáról határozatot hoz, amelyet - az eljárás egyidejű felfüggesztése mellett - az adott döntésre vonatkozó összes információval együtt haladéktalanul megküld az Európai Bizottságnak. Ha az Európai Bizottság a mentesség megadása feltételeinek módosítását kéri, vagy azzal nem ért egyet, a Hivatal az eljárás felfüggesztését megszünteti, és módosítja határozatát.

(5) Ha a Hivatal a mentesség megadását indokoltnak tartja, a (4) bekezdés szerinti határozat tartalmazza:

a) azokat az indokokat, amelyek alapján a Hivatal megalapozottnak tartja a mentesség megadását, beleértve a mentességet igazoló pénzügyi információkat,

b) elemzést arról, hogy a mentesség megadása milyen hatást gyakorol a versenyre és a földgáz belső piacának hatékony működésére,

c) részletes indoklást a mentesség javasolt időtartamára és arra vonatkozóan, hogy a mentesség az új infrastruktúra mely részeire terjedjen ki,

d) az új infrastruktúra létesítésével érintett országok hatóságaival folytatott konzultáció eredményének bemutatását,

e) elemzést az új infrastruktúrának az együttműködő földgázrendszerre és a földgázellátás forrásainak bővítésére gyakorolt hatásáról,

f) az új infrastruktúrához való hozzáférési és kapacitásallokációs szabályokat.

(6) Ha az Európai Bizottság a (4) bekezdés szerinti határozattal egyetért, vagy arra az értesítés kézhezvételétől számított 2 hónapon belül észrevételt nem tesz, további kiegészítő információt nem kér, a Hivatal az eljárás felfüggesztését megszünteti. Ha az Európai Bizottság kiegészítő információt kér, az eljárási határidő 2 hónappal meghosszabbodik.

(7) A meglévő szállítóvezeték kapacitásbővítései, illetve a meglévő szállítóvezeték és tároló azon fejlesztései esetén, amelyek lehetővé teszik a földgázellátási források kiterjesztését, az új infrastruktúra-fejlesztésre és a mentességre vonatkozó rendelkezések megfelelően alkalmazandók.

(8) A mentességet kapott szállítóvezeték és a földgáztárolók eszközértéke a rendszerhasználati díjak megállapításakor - a (6) bekezdés szerinti határozatra tekintettel - nem vehető figyelembe.

A szállító- és az elosztóvezetékek, valamint a tárolók üzemeltetése

86. § (1) A rendszerüzemeltető - a szállító- és az elosztóvezetékek, valamint a tárolók együttműködése és az ahhoz

való hozzáférés biztosítása érdekében - köteles az általa üzemeltetett szállító- és elosztóvezeték, valamint a tároló biztonságos, hatékony, zavartalan működtetéséről, karbantartásáról, fejlesztéséről, üzemeltetéséről a Hivatal által megállapított üzembiztonsági és a környezetvédelmi követelmények figyelembevételével gondoskodni, a tevékenységét átlátható módon, befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének betartása mellett végezni. Az engedélyesek tevékenységére és a kapacitáslekötésre vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

(2) Az együttműködő földgázrendszer egyensúlyának biztosítása érdekében a rendszerüzemeltetők kötelesek egymással és a rendszerhasználókkal folyamatosan együttműködni. Az együttműködés részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(3) A földgáz szagosítására vonatkozó rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

87. § (1) A rendszerüzemeltetőnek olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel kell rendelkeznie, amely közvetlen kapcsolaton alapuló információközvetítő eszköz útján, megfelelő időben biztosítja az együttműködő földgázrendszer egyensúlyáért felelős engedélyesek részére az együttműködő földgázrendszer irányításához szükséges megbízható adatokat.

(2) Az adatforgalmi és informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie a rendszerüzemeltető tevékenységeire vonatkozó információk általános és személyre szabott - a 125. §-nak megfelelő - közzétételére, az engedélyesek és rendszerhasználók előírt adatszolgáltatásainak fogadására, továbbá a rendszerhasználókkal való szerződéskötésre.

(3) Az adatforgalmi és informatikai rendszerek együttműködtethetőségéhez szükséges követelményeket az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban kell meghatározni.

(4) A rendszerüzemeltető köteles az adatforgalmi és informatikai rendszert folyamatosan működtetni.

A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés létesítése és üzemben tartása

88. § (1) A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés létesítése az ingatlantulajdonos kötelezettsége. Az elkészült csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés az ingatlantulajdonos tulajdonát képezi. A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés üzemeltetése a felhasználó kötelezettsége.

(2) A csatlakozóvezeték- és a felhasználói berendezés-létesítési, a biztonsági előírást érintő felszerelési és időszaki ellenőrzési tevékenység folytatásához a műszaki-biztonsági hatóság által kiadott engedély szükséges. A tevékenység folytatását a műszaki-biztonsági hatóság annak engedélyezi, aki rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott szakmai képesítéssel és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek. A műszaki-biztonsági hatóság az engedély megadásával egyidejűleg hivatalból igazolványt állít ki. A jogosultságot a földgázelosztónál és az ingatlantulajdonosnál vagy a felhasználónál a létesítés előtt igazolni kell.

(3) Az engedéllyel rendelkező gázszerelőkről és gázkészülék-javítókról (a továbbiakban: gázszerelő) a műszaki-biztonsági hatóság közhatalú hatósági nyilvántartást vezet. A nyilvántartás - a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl - tartalmazza a gázszerelő nevét, születésének helyét és időpontját, a gázszerelő képesítésének megnevezését, az általa végezhető tevékenységek meghatározását, valamint az igazolvány számát.

(4) A nyilvántartást vezető hatóság a gázszerelők jegyzékét honlapján közzéteszi, mely tartalmazza a gázszerelő nevét és igazolvány számát. A gázszerelő hozzájárulása esetén a jegyzékben feltüntetésre kerül a gázszerelő értesítési címe, telefonszáma, faxszáma, elektronikus postacíme.

(5) A gázszerelő a nyilvántartásból törlésre kerül, ha a tevékenysége megszűnt, ha nem tesz eleget a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek, illetve a gázszerelő ezt kéri.

89. § (1) A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés kiviteli tervét - a kivitelezés megkezdése előtt - műszaki-biztonsági szempontok szerinti felülvizsgálatra be kell nyújtani a földgázelosztóhoz. A felülvizsgálathoz szükséges engedélyek rendelkezésre állása esetén a földgázelosztó a felülvizsgálatot 15 munkanapon belül köteles elvégezni. A földgázelosztónak a kivitelezésre alkalmasságot megállapító nyilatkozata hiányában a létesítmény nem kivitelezhető. Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetében a felülvizsgálat díjmentes.

(2) Ha a földgázelosztó a nyilatkozatával a tervet kivitelezésre alkalmatlannak minősítette, az ingatlan tulajdonosa a műszaki-biztonsági hatóságtól kérheti az alkalmassági nyilatkozat kiadását. A kivitelezésre való alkalmasság megállapítására indított eljárásra külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az elkészült gázszerelést a földgázelosztó vagy megbízottja az üzembe helyezés előtt köteles - az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetében díjmentesen - műszaki-biztonsági szempontból ellenőrizni.

(4) A csatlakozóvezeték és a fogyasztói vezeték üzembe helyezéséről a földgázelosztó köteles gondoskodni. A gázfogyasztó készülék és a gázfelhasználó technológia üzembe helyezésére a készülék gyártója vagy a gyártó feljogosított megbízottja is jogosult. A földgázelosztó a gázkészülék üzembe helyezése nélkül is köteles a fogyasztói vezeték üzembe helyezését elvégezni, ha a berendezés a műszaki-biztonsági előírásoknak megfelel. A gázfogyasztó

készülék nem helyezhető üzembe, ha nem felel meg a forgalmazására vonatkozó követelményeknek, megfelelőségértékelése nem a jogszabályban meghatározott módon történt meg, továbbá ha az üzemelés helye nem felel meg a használatba vétel műszaki-biztonsági követelményeinek.

(5) Az üzembe helyező az üzembe helyezés alkalmával köteles a felhasználóval a csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés szakszerű használatát, a gázmérő állagmegóvási és védelmi kötelezettségét, valamint a felhasználó egyéb kötelezettségeit ismertetni.

(6) A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés üzemképes és biztonságos állapotban tartására az ingatlan tulajdonosa köteles. Ennek megfelelően köteles gondoskodni azok rendszeres karbantartásáról, javításáról és szükség szerinti cseréjéről. A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés műszaki-biztonsági felülvizsgálatának részletes szabályait - beleértve a felülvizsgálat gyakoriságát is - külön jogszabály tartalmazza.

(7) A fogyasztói főelzáró karbantartása és javítása az elosztó kötelessége, saját költségén.

(8) Ha a felhasználó új engedéllyessel köt gázellátási szerződést - egyéb megállapodás hiányában - a földgázszállító és a földgázelosztó köteles a felhasználó számára az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerinti fogyasztásmérő és adatátviteli berendezést térítésmentesen biztosítani.

Az idegen ingatlanok tulajdon- és használati jogának korlátozása

90. § Az idegen ingatlan tulajdon- és használati jogának korlátozására, valamint az ezért járó kártalanításra, továbbá a szállító-, elosztó- és célvezetékek, illetve tárolók biztonsági övezetére a Bt. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

VII. Fejezet

RENDSZEREGYENSÚLY, FÖLDGÁZELLÁTÁSI ZAVAR, VÁLSÁGHELYZET, KORLÁTOZÁS

Egyensúlytartás

91. § (1) A szállítóvezetéken a hidraulikai egyensúlyt a földgázszállító biztosítja. A rendszerhasználók napi kereskedelmi egyensúlytartásra kötelezettek.

(2) A földgázszállító felelős az általa üzemeltetett szállítóvezetéknek, a földgázelosztó pedig a elosztóvezetéknek a napon belüli hidraulikai egyensúlyáért.

(3) A földgázszállító a hidraulikai egyensúly biztosításához saját rendelkezésű egyensúlyozó eszközöket, valamint a szervezett földgázpiacról beszerzett földgázmennyiségeket vehetnek igénybe.

(4) Az együttműködő földgázrendszer egyensúlyának biztosítása érdekében a rendszerirányító, a rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók folyamatosan együttműködnek.

(5) Az egyensúlytartásra alkalmazott szabályoknak meg kell felelniük az objektivitás, átláthatóság és megkülönböztetés-mentesség elvének.

92. § A rendszerhasználó köteles a gáznapi földgázforgalmának biztosítása érdekében az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottaknak megfelelően nominálni és szükség esetén újránominálni.

93. § (1) A földgázszállító rendszeregyensúlyozási feladatai a következők:

- a) a rendszeregyensúly megtervezése,
- b) a hidraulikai egyensúly biztosítása érdekében, a napi operatív beavatkozások végrehajtása, valamint a felhasznált egyensúlyozó földgáz mennyiségi elszámolása és az egyensúlyozási pótdíjak meghatározása,
- c) a szállítóvezetékek forrás és felhasználói oldali kapcsolatainak irányítása és koordinálása,
- d) földgázellátási válsághelyzet esetén a Kormány által elrendelt fogyasztást érintő intézkedések végrehajtása.

(2)

94. § A földgázelosztó és a földgáztároló egyensúlyozási feladatai a következők:

- a) a napi operatív beavatkozások saját elosztóvezetékükön és tárolóikon történő végrehajtása, valamint adatszolgáltatás a felhasznált egyensúlyozó gáz elszámolásához,
- b) földgázellátási válsághelyzet esetén a Kormány által elrendelt fogyasztást érintő intézkedések végrehajtása,
- c) adatszolgáltatás az egyes rendszerhasználók és földgázszállító részére,
- d) a csatlakozó rendszerüzemeltetők tájékoztatása az egyensúlyt befolyásoló körülményekről.

95. § Az egyensúlytartás részletes szabályait, különösen a nominálást, újránominálást, az együttműködést, az adatszolgáltatást, az egyensúlyozás eszközeit, az operatív beavatkozással kapcsolatos szabályokat, a mérést, az elszámolást, valamint az egyensúlytartással kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

Földgázellátási zavar, műszaki üzemzavar, válsághelyzet, korlátozás

96. § (1) Földgázellátási zavarnak minősül minden olyan, a 97. §-ban meghatározott földgázellátási válsághelyzetet el nem érő mértékű, jellemzően területi (regionális) zavar, amely az elosztó- és szállító hálózat, valamint a földgáztároló üzembiztonságát, szabályozhatóságát vagy együttműködő képességét súlyosan veszélyezteti, és amely következtében az együttműködő földgázrendszer egyensúlya csak egyes felhasználók földgázvételezésének korlátozásával biztosítható.

(2) A földgázellátási zavarra vonatkozó rendelkezések szerint kell eljárni a földgázellátási válsághelyzet kihirdetéséig minden olyan esemény esetén, amely legalább az (1) bekezdés szerinti feltételeknek megfelel.

(3) Földgázellátási zavar esetén a rendszerhasználók az általuk megkötött szerződésekben foglalt jogoktól és kötelezettségektől függetlenül kötelesek a rendszerirányító, a földgázszállító, valamint a földgázelosztó utasításait végrehajtani, és az ezáltal keletkező kárt - a (7) bekezdés szerinti kivétellel - viselni.

(4) A rendszerirányító a földgázellátási zavar miatt szükség esetén elrendelheti a felhasználók földgázvételezésének korlátozását. A korlátozás a Hivatal által jóváhagyott korlátozási sorrendben és mértékben, a szükséges legkisebb felhasználói körben rendelhető el. A korlátozást a felhasználók kötelesek a rendszerirányító utasításának megfelelően végrehajtani.

(5) Amennyiben a felhasználó (4) bekezdés szerinti kötelezettségének nem tesz eleget, az a földgázszállító vagy földgázelosztó, amelynek az üzemeltetésében lévő hálózathoz a felhasználó csatlakozik, jogosult és köteles a korlátozás időtartamára a felhasználót a földgázellátásból műszakilag kizárni.

(6) Amennyiben a korlátozás alá vont felhasználó földgáz vételez a korlátozott mennyiségek terhére, köteles az így vételezett földgáz-mennyiségnek megfelelő, a legutolsó nem korlátozott gáznapon vételre felajánlott egyensúlyozó gáz legmagasabb árának az ötvenszeres értékében meghatározott pótdíjat a rendszerirányítónak megfizetni.

(7) A rendszerirányító minden földgázellátási zavarból fakadó korlátozásról haladéktalanul, annak okairól legkésőbb 8 napon belül köteles a Hivatalt írásban tájékoztatni. A Hivatal minden elrendelt korlátozás esetében kivizsgálja, hogy a korlátozás a rendszerirányítónak felróható ok miatt vált-e szükségessé. Ha megállapítja a felróható magatartást, bírságot szabhat ki. Ha a korlátozás a rendszerirányítónak felróható okból vált szükségessé, köteles a korlátozás következtében a felhasználókat ért kárt megtéríteni.

(8) Műszaki üzemzavar esetén a rendszerüzemeltető köteles a hiba megszüntetése iránt haladéktalanul intézkedni, ennek érdekében jogosult a szükséges intézkedéseket és az üzemzavar elhárításához szükséges cselekményeket külön engedély nélkül megtenni.

(9) A földgázellátási zavarról vagy a műszaki üzemzavarról a rendszerüzemeltető köteles a felhasználók ellátásában részt vevő rendszerhasználókat - az üzletszabályzatban meghatározott módon - haladéktalanul értesíteni és folyamatosan tájékoztatni. A rendszerhasználónak nem minősülő felhasználót az ellátását biztosító rendszerhasználó tájékoztatja az üzletszabályzatban meghatározott módon.

(10) Ha a csatlakozóvezetéken és a felhasználói berendezésen a földgázszállító vagy a földgázelosztó veszélyhelyzetet észlel, vagy az egyéb módon tudomására jut, azonnal köteles annak elhárításáról gondoskodni. Ennek keretében jogosult a gázellátást mindaddig szüneteltetni, amíg a veszélyhelyzet fennáll. A gázmentesítési és gáz alá helyezési munkákat csak a földgázszállító, a földgázelosztó vagy megbízottja végezheti el.

(11) A műszaki üzemzavar elhárítását követően a rendszerüzemeltető köteles a szállítást, az elosztást és a tárolást a lehető legrövidebb időn belül helyreállítani.

(12) A rendszerüzemeltető a műszaki üzemzavar haladéktalan elhárítására alkalmas készenléti szolgálatot köteles biztosítani.

97. § (1) Földgázellátási válsághelyzetnek minősül a külön törvényben meghatározott szükséghelyzetet vagy veszélyhelyzetet el nem érő mértékű, a személyeket, vagyontárgyaikat, a természetet, a környezetet vagy a felhasználók jelentős részének ellátását közvetlenül veszélyeztető földgázellátási zavar. Válsághelyzetet különösen a következő események válthatnak ki:

a) a földgázellátás és földgázfelhasználás egyensúlya oly mértékben felbomlik, hogy azt a szokásos egyensúlytartási eszközökkel már nem lehet helyreállítani,

b) a földgáz-felhasználási igények meghaladják a beszerzés lehetőségeit, illetve

c) ezek közvetlen veszélye fenyeget.

(2) A földgázellátási válsághelyzet két fokozatba sorolható:

a) a földgázellátási válsághelyzet I. fokozata állapítható meg, amennyiben az (1) bekezdés szerinti események, és az azok kezeléséhez szükséges intézkedések mellett a földgázpiacnak a földgáz adásvételére vonatkozó magánjogi szerződések alapján történő működése fenntartható,

b) a földgázellátási válsághelyzet II. fokozata állapítható meg, amennyiben az (1) bekezdés szerinti események, és az azok kezeléséhez szükséges intézkedések mellett a földgázpiacnak a földgáz adásvételére vonatkozó magánjogi szerződések alapján történő működése nem tartható fenn.

(3) A földgázellátási válsághelyzet fennállásáról és fokozatáról a Hivatalnak a - fokozatba sorolásra vonatkozó javaslatot is tartalmazó - kezdeményezésére a miniszter előterjesztése alapján a Kormány határozatban dönt, továbbá határozatban állapítja meg a válsághelyzet megszűnését.

(4) A Kormányt a (3) bekezdés szerinti, továbbá a földgázellátási válsághelyzet fennállása alatt teendő intézkedésekre vonatkozó döntésének előkészítése során tanácskozási jogkörrel a miniszter által vezetett bizottság (a továbbiakban: Bizottság) segíti.

(5) A Bizottság feladata

a) a földgázellátási helyzet értékelése és

b) a földgázellátási válsághelyzet fennállása esetén teendő intézkedésekre vonatkozó javaslat kialakítása.

97/A. § (1) Földgázellátási válsághelyzet bármely fokozata esetén - annak fennállásáig - a Kormány rendeletben szabályozhatja

a) a munkanapok és munkaszüneti napok, valamint az azokkal összefüggő munkavégzés rendjét,

b) az ügyfélforgalom előtt nyitva álló magánhelyiségek vagy közintézmények (különösen üzletek, ügyfélszolgálatok) nyitvatartási idejét,

c) az ügyfélforgalom előtt nyitva álló magánhelyiségek vagy közintézmények (különösen üzletek, ügyfélszolgálatok), továbbá irodaházak, valamint a költségvetési fenntartású intézmények legmagasabb felfűtési hőmérsékletét,

d) a földgázfelhasználás mérséklését szolgáló egyéb intézkedést,

e) a Magyar Köztársaság területén termelt vagy készletezett földgáznak a Magyar Köztársaság területén kívülre történő kiszállítására vonatkozó szerződéskötés feltételeit, a Magyar Köztársaság területén történő átszállítás kivételével.

(2) Földgázellátási válsághelyzet esetén a beszerzésre kerülő földgáz-helyettesítő fűtőolajat terhelő jövedéki adó a jövedéki adóról szóló törvény rendelkezései szerint visszaigényelhető.

(3) Földgázellátási válsághelyzet esetén

a) a biztonsági földgázkészletet a földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény (a továbbiakban: Fbkt.) és külön jogszabály rendelkezéseivel összhangban,

b) a biztonsági kőolaj- és kőolajtermék készletből földgázt-helyettesítő tüzelő- és fűtőolajat a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló törvény rendelkezéseivel összhangban lehet igénybe venni.

(4) Földgázellátási válsághelyzet esetén a rendszerirányító elrendelheti a földgáznak a Magyar Köztársaság területén keresztül történő átszállítására vonatkozó szerződések szerinti földgázmennyiség arányos csökkentését, amennyiben ezen szerződések szerinti beszállító a belföldi felhasználók ellátására vonatkozó szerződéseiből fakadó kötelezettségeit nem teljesíti. A csökkentést a szerződéssel lekötött földgázkapacitások arányának megfelelő arányban kell végrehajtani.

(5) Amennyiben a rendszerirányító rendelkezésére álló adatok, információk alapján nem állapítható meg egyértelműen, hogy melyik beszállító nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit, a rendszerirányító a Magyar Köztársaság területén keresztül átszállításra kerülő valamennyi szerződés szerinti földgázmennyiséget arányosan csökkenti.

(6) Az átszállítások arányos csökkentését a rendszerirányító a Hivatalnak haladéktalanul bejelenti. Amennyiben a Hivatal az intézkedés megalapozottságának vizsgálata érdekében szükségesnek tartja, hatósági ellenőrzést folytat le.

(7) Az átszállításra kerülő földgázmennyiségek (4)-(5) bekezdés szerinti csökkentésének részletes szabályait az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

(8) A válsághelyzeti intézkedésekből származó károkért az engedélyeseket - a tőlük elvárható magatartás tanúsítása esetén - kártalanítási kötelezettség nem terheli.

(9) A Kormány a válsághelyzet idején megtett biztonsági intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot és a tagállamokat.

(10) A felhasználók tárgyilagos és szakszerű tájékoztatása érdekében a földgázellátási válsághelyzet esetére a Hivatal Válsághelyzeti Információs Irodát hoz létre és működtet.

97/B. § (1) Földgázellátási válsághelyzet I. fokozata esetén a felhasználók földgázvételezésének korlátozására a 96. § (4) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Földgázellátási válsághelyzet I. fokozata esetén a Hivatal határozatban rendelkezik - az Fbkt. rendelkezéseinek megfelelően külön jogszabályban felszabadított - biztonsági földgázkészlet igénybevételéről, valamint az igénybevételre jogosult földgázkereskedőkről az Fbkt. és az annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok rendelkezéseivel összhangban.

97/C. § (1) Földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén - annak fennállásáig - a Kormány rendeletben szabályozhatja

- a) a felhasználók ellátására vonatkozó szerződések teljesítésének felfüggesztését,
- b) a felhasználók földgázellátásának korlátozását, különösen a korlátozás elrendelésének, fenntartásának és feloldásának feltételeit,
- c) az engedélyesek jogait és kötelezettségeit,
- d) a földgázellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és a nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb árát.

(2) A földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén a felszabadított földgáz biztonsági készletekkel a rendszerirányító rendelkezik.

(3) A földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén a földgázkereskedők, valamint a felhasználók - az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott eljárás- és elszámolási rend szerint - kötelesek a rendelkezésükre álló földgázmennyiséget a rendszerirányító részére felajánlani.

(4) A rendszerirányító a (2)-(3) bekezdés szerint rendelkezésére álló földgázmennyiségekkel történő gazdálkodás során köteles

a) a napi rendszeregyensúlyozás szempontjai mellett a földgázellátás közép- és hosszú távú fenntarthatóságának szempontjait is figyelembe venni,

b) törekedni arra, hogy a felajánlott földgázmennyiség elsősorban a felajánló földgázkereskedővel jogviszonyban álló felhasználók ellátását szolgálja.

(5) A válsághelyzet II. fokozata esetén a földgázkereskedők kötelesek a Hivatalt folyamatosan tájékoztatni

- a) új földgázforrás-beszerzési lehetőségeikről és a potenciális földgázforrás áráról,
- b) az általuk ellátott felhasználóknak a válsághelyzet megszűnését követő 12 hónapban várható ellátásbiztonságáról, különös tekintettel a (3) bekezdés szerinti felajánlási kötelezettségre.

(6) A Hivatal az (5) bekezdés szerinti tájékoztatás keretében kapott adatokról, információkról a (4) bekezdés szerinti feladat ellátása érdekében tájékoztatja a rendszerirányítót, valamint ezzel egyidejűleg a minisztert.

98. § (1) A korlátozás végrehajthatósága érdekében, a felhasználókat korlátozható és nem korlátozható kategóriákba kell sorolni.

(2) Nem korlátozható kategóriába tartoznak a lakossági fogyasztók, a külön jogszabályban meghatározott, közellátást biztosító felhasználók a közellátás biztosításához szükséges földgázvételezés mértékéig, valamint azon felhasználók, amelyek földgázvételezésének korlátozása mérgező anyagnak a szabadba kerülése révén az emberi életet vagy egészséget, továbbá a környezetet súlyosan veszélyeztetné a veszélyeztetettség elkerüléséhez szükséges földgázvételezés mértékéig. Külön jogszabály rendelkezik a felhasználók további korlátozható és nem korlátozható kategóriáinak meghatározásáról, a korlátozható kategóriába tartozó felhasználók jogairól és kötelezettségeiről, valamint az egyes felhasználóknak a jogszabály szerinti kategóriába történő besorolásának részletes szabályairól.

VIII. Fejezet

MÉRÉS, ELSZÁMOLÁS

99. § (1) A rendszerüzemeltetők biztosítják a felhasználó földgáz fogyasztásának elszámolásához a mérésügyi jogszabályok szerinti minőségi és mennyiségi adatokat.

(2) A rendszerüzemeltetők egymás közötti, valamint a rendszerüzemeltető és a földgáztermelő közötti átadás-átvételi elszámolási mérési helyek és eszközök kiépítésében és üzemeltetésében az érintettek a külön jogszabályban és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott módon együttműködnek.

(3) A szállítóvezetéseken a földgáz minőségének mérését és tanúsítását a földgázszállító biztosítja.

(4) A felhasználóknál az elszámolási méréseket a földgázszállító, a földgázelosztó és a telephelyi szolgáltató a saját működési területén a saját költségére elvégzi.

(5) A felhasználó köteles a földgázszállító és a földgázelosztó vagy megbízottja részére a mérő leolvasását, ellenőrzését, le- és felszerelését lehetővé tenni.

(6) A gázmérő állagmegóvása és védelme a fogyasztó kötelezettsége.

100. § (1) A fogyasztásmérő berendezés leolvasását a szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott és az üzletszabályzatukban feltüntetett gyakorisággal végzik. A fogyasztásmérő berendezést legalább évente egyszer le kell olvasni.

(2) A szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó - a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben, üzletszabályzatban vagy a földgázkereskedővel kötött egyedi megállapodásban rögzített módon - gondoskodik a kereskedelmi számlakiállítás alapjául szolgáló - kezdő és záró mérőállást is tartalmazó-fogyasztási adatok összegyűjtéséről, a szükséges átszámítások és korrekciók elvégzéséről, és az adatoknak az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat szerinti tartalommal és formában az érintett földgázkereskedőnek történő továbbításáról. A mérési adatokat a földgázkereskedő - természetes személy esetén a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény (a továbbiakban: Avtv.) személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezései szerint - az érintett felhasználó számára külön díjfizetés nélkül köteles hozzáférhetővé tenni.

(3) Az elszámolás során a számlában fel kell tüntetni az adott elszámolási időszakra vonatkozóan a fogyasztásmérő berendezés által tárolt kezdő és záró mérőállást is.

(4) A rendszerüzemeltető köteles a rendszerhasználóhoz kapcsolódó felhasználási helyek napi fogyasztási adatairól adatszolgáltatást biztosítani erre alkalmas informatikai rendszereiken keresztül. Ha a rendszerhasználó nem kap tájékoztatást, vagy hibás tájékoztatást kap az ellátásában lévő felhasználók napi fogyasztási adatairól, és ennek következtében jelentős egyensúlytalanságba esik az ezt okozó rendszerüzemeltető köteles megtéríteni a rendszerhasználónak az ebből származó igazolt pótdíj-fizetési kötelezettségeit és kárát.

100/A. § (1) A felhasználó esedékes díjfizetési kötelezettségének elmulasztása miatt - a 29. § (3) bekezdése szerinti feltételek teljesülése esetén - a földgázkereskedő a földgázelosztónál kezdeményezheti előre fizető mérő felszerelését.

(2) A fogyasztásmérő berendezés felszerelése, üzemeltetése, karbantartása, időszakos hitelesítése, valamint a 100 m³/óra névleges mérőteltjesítményű vagy nagyobb összteltjesítményű felhasználási helyeken felszerelt fogyasztásmérő berendezések távadóval történő ellátása és a jeltovábbításhoz szükséges telemechanikai rendszer kiépítése és működtetése - egyéb megállapodás hiányában - a szállítási rendszerüzemeltető vagy a földgázelosztó kötelezettsége. Ezen kötelezettségek költségei a szállítási rendszerüzemeltetőt vagy a földgázelosztót terhelik. Ha a földgázkereskedő vagy a felhasználó kérésére az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott műszakilag indokoltanál költségesebb berendezés kerül felszerelésre, a rendszerüzemeltető jogosult az ezzel felmerülő igazolt többletköltségeit érvényesíteni.

101. § Mind a rendszerhasználó, mind a földgázelosztó jogosult a fogyasztásmérő berendezés mérésügyi felülvizsgálatát kezdeményezni. A felülvizsgálatra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

102. § A fogyasztásmérés és az elszámolás - beleértve az átalánydíjas fogyasztást is - részletes szabályait külön jogszabály, valamint az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

IX. Fejezet

ÁRSZABÁLYOZÁS, ÁRFELÜGYELET

103. § (1) A felhasználó

a) a földgáz-kereskedelmi szerződés feltételei szerint a földgáz árát és a 105. § (1) bekezdés a) és c) pontjai szerinti rendszerhasználati díjakat,

b) az elosztóhálózat-használati szerződés feltételei szerint a 105. § (1) bekezdés b) pontja szerinti rendszerhasználati díjat, valamint

c) a külön jogszabályokban meghatározott egyéb díjakat köteles megfizetni.

(2) E fejezet alkalmazásában hatósági ár

a) a 105. § (1) bekezdése szerinti rendszerhasználati díj - kivéve a 105/A. § (6) bekezdés szerinti tárgyalásos földgáztárolási díjat -,

b) a 108. § (1) bekezdése szerinti csatlakozási díj,

c) a rendszerüzemeltető vagy az egyetemes szolgáltató által a felhasználók igénye alapján végzett alapszolgáltatásokon túli egyéb szolgáltatások 106. §, illetve 107. § (6) bekezdés szerinti díja,

d) az egyetemes szolgáltatás 107. § (3) bekezdése szerinti ára

e) a 141. § (3) bekezdése szerinti felajánlási ár, valamint

f) az 1998. január 1. előtt termelésbe állított szénhidrogén mezőkből termelt földgáz (a továbbiakban: hazai termelésű földgáz) ára az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges - miniszteri rendeletben meghatározott - mennyiség mértékéig.

(3) Az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő 105. § (1) bekezdés szerinti díjakat a Hivatal határozatban állapítja meg. A földgázkereskedő által a felhasználónak értékesített földgáz eladási árát a felek megállapodása vagy a földgázkereskedő üzletszabályzata tartalmazza. Az egyetemes szolgáltatás keretében értékesített földgáz árát, a vételre felajánlott földgázforrás árát, mennyiségét, valamint az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges mennyiség mértékéig a hazai termelésű földgáz árát a miniszter rendeletben állapítja meg.

(4) Az egyes ágazatokat terhelő különadóról szóló 2010. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Különadó törvény) szerint különadó fizetésére kötelezett e törvény szerinti engedélyesek, valamint a termelő a különadót nem háríthatják át a velük szerződésben álló engedélyesekre vagy felhasználókra. Ebből következően a különadó az engedélyes által nyújtott termék vagy szolgáltatás árába közvetlenül vagy közvetve semmilyen formában nem számítható be, illetve külön nem számlázható ki. Az adókötelezettség terhét a Különadó törvény szerinti adóalanyok önállóan viselik.

104. § (1)

(2) A hatósági ár megállapítása történhet tételesen vagy a hatósági ár kiszámítására vonatkozó előírásokkal.

(3) A hatósági árat - a 105. § (1) bekezdésében és a 108. § (1) bekezdésében foglalt eltérésekkel - alkalmazási feltételeivel együtt kell megállapítani.

(4) A hatósági ár megállapítása hivatalból történik.

(5) A hatósági ár megállapításakor rendelkezni kell arról, hogy a hatósági árat mikortól kell alkalmazni. E rendelkezésnek visszamenőleges hatálya nem lehet.

(6) A legmagasabb hatósági árnak a szerződés megkötését követően bekövetkező változása esetén a felek eltérő rendelkezése hiányában a megváltozott hatósági ár az érvényes szerződés részévé válik.

(7) A legmagasabb hatósági árnál magasabb árat a szerződésben érvényesen kikötni nem lehet. Ha a felek az árban nem állapodtak meg, és a termékre vagy szolgáltatásra hatósági árván érvényben, az utóbbi az irányadó. A hatósági ár az irányadó akkor is, ha a felek a hatósági árat megállapító Hivatali határozat vagy jogszabály megsértésével más árban állapodtak meg.

105. § (1) Az együttműködő földgázrendszer használatért a rendszerhasználók és a felhasználók a földgáz rendszerhasználati díjak megállapításáról szóló rendeletben meghatározottak szerint

a) szállítási rendszerüzemeltetési díjat,

b) földgázelosztási díjat,

c) földgáztárolási díjat

(a továbbiakban együtt: rendszerhasználati díjak) kötelesek fizetni. Az egyes rendszerhasználati díjak a díj alapjául szolgáló költségstruktúráknak megfelelő díjelemekből állhatnak.

(2) A rendszerhasználati díjak meghatározására és szabályozására vonatkozó keretszabályokat és a díjak alkalmazásának általános szabályait a Hivatal előterjesztése alapján a miniszter rendeletben állapítja meg.

(3) A 105. § (1) bekezdés a) és c) pontjai szerinti díjak országosan egységes mértékűek, azokat és alkalmazásuk egyedi szabályait a Hivatal gázévenként, határozatban állapítja meg. A 105. § (1) bekezdés b) pontja szerinti díj mértékét és alkalmazásának egyedi szabályait a Hivatal gázévenként, a földgáz rendszerhasználati díjak megállapításáról szóló jogszabályban meghatározott módon, földgázelosztónként határozatban állapítja meg. A Hivatal a határozatát az abban megállapított rendszerhasználati díjak és áralkalmazási feltételek hatálybalépése előtt 30 nappal a honlapján teszi közzé.

(4) A rendszerhasználati díjnak, a csatlakozási díjnak és a külön díj ellenében végezhető egyéb szolgáltatások díjainak meg kell felelniük az átláthatóság, a nyilvánosság, és az arányosság elvének, valamint azokat objektív módon, megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni. Nem sérti a megkülönböztetés-mentesség elvét az, ha az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók az önálló érdekérvényesítő képesség terén fennálló, a többi felhasználóhoz képest hátrányosabb helyzetének ellensúlyozása érdekében a rendszerhasználati díjak az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók részére differenciáltan kerülnek meghatározásra.

(5) A rendszerhasználati díjakat a hatékonyan működő engedélyes vállalkozások indokolt működési és tökéletesítése, illetve összehasonlító elemzések alapján a legkisebb költség elvének érvényre juttatásával úgy kell meghatározni, hogy az érintett engedélyeseket rövid- és hosszútávúan gazdálkodásuk hatékonyságának, és az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítására és az ellátásbiztonság növelésére ösztönözze.

(6) A rendszerhasználati díjak szabályozása négyéves árszabályozási ciklusokkal történik. A Hivatal az árszabályozási ciklus indulását megelőzően költség-felülvizsgálatot végez, és annak eredményeképpen állapítja meg a rendszerhasználati díjakat. Az árszabályozási ciklusra érvényes szabályokat az árszabályozási ciklus indulását megelőzően a miniszter a (2) bekezdés szerinti rendeletben állapítja meg.

105/A. § (1) A rendszerüzemeltetők a Hivatal határozatában meghatározott rendszerhasználati díjakat és az áralkalmazási feltételeket kötelesek - a (4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - alkalmazni és honlapjukon közzétenni.

(2) A Hivatal a 105. § (2) bekezdésben meghatározott jogszabály előkészítése során kikéri az érintett engedélyesek és a felhasználók reprezentatív érdekképviselőiteinek véleményét. A Hivatal a rendeletre vonatkozó előterjesztését az új árszabályozási ciklus kezdetét megelőző év május 15-éig a honlapján nyilvánosságra hozza és kezdeményezi a miniszternél a rendelettel történő kihirdetését.

(3) A miniszter a Hivatal előterjesztését a benyújtást követő 30 napon belül elfogadja vagy elutasítja. Az előterjesztés

a) elfogadása esetén a miniszter a rendszerhasználati díjak meghatározására és szabályozására vonatkozó keretszabályokat és a díjak alkalmazásának általános szabályait a Hivatal előterjesztését követő 30 napon belül rendelettel hirdeti ki,

b) elutasítása esetén a miniszter az elutasítás tényét és indokolását az elutasító döntés meghozatalát követő 15 napon belül nyilvánosságra hozza.

(4) A Hivatal határozatában meghatározott rendszerhasználati díjakat legmagasabb áraknak kell tekinteni. A legmagasabb ártól lefelé megkülönböztetés-mentesen, előre nyilvánosságra hozott módon el lehet térni.

(5) A rendszerhasználati díjakra vonatkozó előírások betartását a Hivatal ellenőrzi.

(6) A földgáztárolói verseny elősegítése érdekében a Hivatal az e § szerint meghatározott földgáztárolási díj alkalmazása alól felmentést adhat. A felmentés alapján alkalmazandó tárgyalásos földgáztárolói hozzáférési díjra a szerződő felek megállapodása az irányadó.

106. § A miniszter rendeletben állapítja meg

a) a rendszerüzemeltetők által a felhasználók igénye alapján külön díj ellenében végezhető alapszolgáltatásokon túli egyéb szolgáltatások,

b) a felhasználó szerződésszegése esetén külön díj ellenében végezhető szolgáltatások, valamint

c) a rendszerüzemeltető által az engedélyesek részére külön díj ellenében végezhető szolgáltatások

körét és azok díjait, a tárgyalásos földgáztárolói hozzáféréshez kapcsolódó, külön díj ellenében nyújtott szolgáltatások kivételével.

107. § (1) Az egyetemes szolgáltatást méltányos, könnyen és tisztán összehasonlítható, átlátható árszabások alkalmazásával kell megvalósítani.

(2) Az egyetemes szolgáltatás árát a hatékonyan működő engedélyes gazdálkodó szervezetek indokolt működési és tökeköltsége alapján kell meghatározni úgy, hogy a legkisebb költség elvének érvényre juttatása érdekében a szabályozás által érintett engedélyeseket gazdálkodásuk hatékonyságának, és az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítására ösztönözze. Emellett az árak biztosítania kell az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók költséghatékony ellátását is.

(3) A 32. § alkalmazásával kiadott engedélyek alapján nyújtott egyetemes szolgáltatás árát, az áralkalmazási feltételeket, valamint az árszabályozás kereteit a Hivatal javaslata alapján a miniszter rendeletben állapítja meg.

(4)

(5) A kihirdetett egyetemes szolgáltatói árakat legmagasabb áraknak kell tekinteni. A legmagasabb ártól lefelé megkülönböztetés-mentesen, előre nyilvánosságra hozott módon el lehet térni.

(6) Az egyetemes szolgáltatás árának meghatározása során az egyes ágazatokat terhelő különadóról szóló 2010. évi XCIV. törvény szerinti különadó nem minősül indokolt költségnek és nem képezheti indokolt árbevételi igény alapját.

(6) Az egyetemes szolgáltató által a felhasználók igénye alapján külön díj ellenében végezhető egyéb szolgáltatások körét és annak díjait, valamint a felhasználó szerződésszegése esetén külön díj ellenében végezhető szolgáltatások körét és azok díjait a miniszter rendeletben állapíthatja meg.

107/A. § (1) Az árképzés és az áralkalmazás részletes szabályait, valamint az árszabályozás kereteire vonatkozó részletes szabályokat a Hivatal készíti elő.

(2) A kihirdetett árakat az egyetemes szolgáltató a kihirdetést követő 3 munkanapon belül a honlapján közzéteszi, továbbá a felhasználókat az ügyfélszolgálati irodákban értesíti. A közzétételnek a felhasználókat megillető felmondási jogra, valamint a felmondás határidejére vonatkozó tájékoztatást is tartalmaznia kell.

(3) Az egyetemes szolgáltató által kibocsátott számlán szereplő egységárak bármely változása esetén - a (2) bekezdés szerinti közzétételen túlmenően - az egyetemes szolgáltató legkésőbb az új árakat tartalmazó számla kibocsátásakor a felhasználókat külön is egyértelműen, személyre szólóan, írásban tájékoztatja. A tájékoztatásnak a felhasználókat megillető felmondási jogra és a felmondás határidejére is ki kell terjednie.

(4) Az egyetemes szolgáltatás árára vonatkozó előírások teljesülését a Hivatal ellenőrzi.

(5)

(6) Az egyetemes szolgáltató köteles

a) a legkisebb költség elvét betartani, és az ezt igazoló adatokat a Hivatal számára hozzáférhetővé tenni,
b) a Hivatalnak megadni minden olyan tájékoztatást, amely az árfelügyeleti és hatósági árelőkészítő tevékenységhez szükséges,

c) a költség és árbevétel struktúra átláthatóságát nyilvántartási és elszámolási rendszerében biztosítani.

107/B. § (1) A hazai termelésű földgáz árképzésére és áralkalmazására vonatkozó részletes szabályokat a Hivatal készíti elő.

(2) Az egyetemes szolgáltatási célra termelt hazai termelésű földgáz hatósági árát úgy kell megállapítani, hogy az biztosítsa az egyetemes szolgáltatás keretében vételező felhasználók költséghatékony ellátását.

(3) A 103. § (2) és (3) bekezdés szerint kihirdetett hazai termelésű földgáz árát legmagasabb árnak kell tekinteni. A legmagasabb ártól lefelé megkülönböztetés-mentesen, előre nyilvánosságra hozott módon el lehet térni.

(4) A (3) bekezdés szerinti árát, valamint az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges hazai termelésű földgáz-mennyiséget a Hivatal javaslata alapján a miniszter rendeletben állapítja meg.

(5) A (3) bekezdés szerinti árakat a hazai termelésű földgázt termelő a miniszteri rendeleti kihirdetést követő 3 napon belül a honlapján közzéteszi.

(6) Az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásának mértékéig, a hazai termelésű földgáz árára vonatkozó előírások teljesülését a Hivatal ellenőrzi.

108. § (1) A földgázszállító vagy a földgázelosztó vezetékhez történő csatlakozásért vagy a korábban vásárolt kapacitást meghaladó többletkapacitásért csatlakozási díjat kell fizetni. A csatlakozási díjak meghatározásának szempontjait, a csatlakozási díjak elemeit és alkalmazásának általános szabályait a Hivatal előterjesztése alapján a miniszter rendeletben állapítja meg. A csatlakozási díjakat és alkalmazásának egyedi szabályait a Hivatal határozatban állapítja meg. A csatlakozási díj általános forgalmiadó-fizetési kötelezettségére külön törvény rendelkezései irányadók.

(2) A csatlakozási díjat úgy kell megállapítani, hogy az igények befolyásolásán keresztül segítse elő a legkisebb költség elvének érvényesülését, valamint vegye figyelembe a hálózatra később csatlakozott rendszerhasználók csatlakozásának hatásaiból származó előnyöket. A csatlakozási díj nem haladhatja meg a szállítási rendszerüzemeltető vagy a földgázelosztó által közvetlenül a csatlakozás érdekében végrehajtott hálózati beruházásra fordított összeg nagyságát.

(3) A csatlakozási díjból származó bevételt a csatlakozáshoz szükséges beruházásokra kell fordítani.

(3a) A rendszerhasználó és a földgázrendszerhez csatlakozni kívánó köteles a Hivatal által megállapított csatlakozási díjat megfizetni. A rendszerüzemeltető köteles a Hivatal által megállapított áralkalmazási feltételeket alkalmazni.

(4) A Hivatal az (1) bekezdésben meghatározott jogszabály előkészítése során kikéri az érintett engedélyesek és a felhasználók reprezentatív érdekképviselői szerveinek véleményét. A Hivatal a rendelethez vonatkozó előterjesztését a honlapján nyilvánosságra hozza és kezdeményezi a miniszternél a rendelet kihirdetését. A miniszter a Hivatal előterjesztését a benyújtást követő 30 napon belül elfogadja vagy elutasítja. Az előterjesztés

a) elfogadása esetén a miniszter a csatlakozási díjak meghatározásának szempontjait, elemeit, alkalmazásának általános szabályait a Hivatal előterjesztését követő 30 napon belül rendelettel hirdeti ki,

b) elutasítása esetén a miniszter az elutasítás tényét és indokolását az elutasító döntés meghozatalát követő 15 napon belül nyilvánosságra hozza.

(5) A csatlakozási díjból származó bevételből finanszírozott beruházást a rendszerhasználati díjak meghatározásával összefüggésben a tökeköltség számításánál figyelmen kívül kell hagyni.

(6) A csatlakozási díjra vonatkozó rendelkezések betartását a Hivatal ellenőrzi.

109. § A 105-108. §-ban foglalt rendelkezések megsértése esetén a Hivatal

a) megtiltja a jogszabályt sértő díj, illetve ár további alkalmazását, és egyidejűleg kötelezi az engedélyest a jogszerű ellenérték alkalmazására, valamint

b) kötelezi az engedélyest a 105-108. §-ban foglalt rendelkezések megsértésével elért többletbevétel jegybanki alapkamat tárgyévi éves átlagával növelt összegének a sérelmet szenvedett fél részére történő visszatérítésére, ha pedig ennek személye nem állapítható meg, az engedélyes által ellátott valamennyi felhasználó, felhasználó hiányában az engedéllyessel jogviszonyban álló rendszerhasználók részére történő visszatérítésére, és

c) bírságot szabhat ki.

X. Fejezet

SZABÁLYZATOK

110. § (1) A rendszerirányító kidolgozza az együttműködő földgázrendszer működésére vonatkozó szabályokat, eljárásokat és módszereket, a kereskedelmi, elszámolási-mérési és adatforgalmi megállapodások minimális tartalmi elemeit, valamint a napi egyensúlyozás részletes szabályait tartalmazó Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot. Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat személyes adatok szolgáltatását, illetve kezelését nem írhatja elő.

(2) Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot az ellátásbiztonság, a minőségi követelmények, a versenysemlegesség és az együttműködő földgázrendszerhez való szabad hozzáférés figyelembevételével kell kidolgozni. Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat kidolgozása során a rendszerirányító köteles kikérni a külön jogszabály szerint létrehozott és működő szabályzati bizottság véleményét.

(3) A (2) bekezdés szerint kidolgozott Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot a rendszerirányító minden évben felülvizsgálja, a felülvizsgálathoz kikéri a szabályzati bizottság véleményét, és módosítás esetén - a beérkezett véleményekkel együtt - minden év október 31-ig benyújtja a Hivatalhoz, amit a Hivatal hagy jóvá. A Hivatal megtagadja az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat jóváhagyását, ha az jogszabálysértő vagy akadályozza a hatásos versenyt, a díjszabályozásban foglalt elvek és szabályok érvényesülését, vagy egyes felhasználókkal szemben indokolatlan megkülönböztetések alkalmazását teszi lehetővé és - határidő tűzésével, valamint az okok megjelölésével kötelezi a rendszerirányítót a tervezet átdolgozására és ismételt benyújtására. A jóváhagyott Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat vonatkozó előírásait az engedélyesek, a földgáztermelők, a rendszerhasználók és a felhasználók kötelesek betartani.

(4) Jogszabályváltozás esetén, és abban az esetben, ha az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat akadályozza a hatásos versenyt, a díjszabályozásban foglalt elvek és szabályok érvényesülését, vagy egyes felhasználókkal szemben indokolatlan megkülönböztetések alkalmazását teszi lehetővé, a Hivatal az engedélyesekkel és a rendszerhasználókkal történő egyeztetés mellett - határidő tűzésével, valamint az okok megjelölésével - kötelezi a rendszerirányítót a szabályzat módosítására. A módosítás elmulasztása esetén bírságot szabhat ki, és hivatalból módosíthatja a szabályzatot.

(5) Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot és annak módosításait a Hivatal jóváhagyó határozatával együtt az engedélyesek honlapjukon - a változásokkal egységes szerkezetbe foglalt szöveggel - közzéteszik.

(6) Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmi követelményeit külön jogszabály határozza meg.

111. § (1) A földgázelosztási szabályzat az együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozás, a rendszerhasználat és a hozzáférés, valamint a földgázelosztó és a rendszerhasználó közötti jogviszony részletes szabályait tartalmazza.

(2) A földgázelosztási szabályzatot külön jogszabály tartalmazza.

112. § (1) Az egyetemes szolgáltatási szabályzat az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók, valamint az egyetemes szolgáltató közötti jogviszony részletes szabályait, és az egyetemes szolgáltatási szerződés főbb tartalmi elemeit - beleértve a 36. § (1) bekezdésben foglaltakat is - és kötelezően alkalmazandó rendelkezéseit tartalmazza.

(2) Az egyetemes szolgáltatási szabályzatot külön jogszabály tartalmazza.

113. § (1) Az engedélyes - az egyablakos kapacitásértékesítő kivételével - köteles üzletszabályzatot készíteni, amely tartalmazza az általa nyújtott szolgáltatás általános biztonsági, minőségi, műszaki, kereskedelmi, elszámolási és fizetési előírásait, valamint az ellátás színvonalának és a felhasználói igény kielégítésének feltételeit.

(2) Az engedélyes által kidolgozott, a felhasználókkal reprezentatív érdekképviselőik útján egyeztetett üzletszabályzatot - a fogyasztóvédelmi hatóság előzetes véleményének kikérését követően - a Hivatal hagyja jóvá. A Hivatal megtagadja az üzletszabályzatnak vagy az üzletszabályzat részének jóváhagyását, ha az jogszabályba, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatba ütközik, vagy egyébként a felhasználók lényeges jogos érdekeit sérti.

(3) A Hivatal az engedéllyessel és a rendszerhasználókkal történő egyeztetés mellett, annak eredménytelensége esetén - határidő tűzésével, valamint az okok megjelölésével - kötelezi az érintett engedélyest az üzletszabályzatának módosítására fogyasztóvédelmi érdekből, továbbá az e törvényben, valamint a külön jogszabályban foglaltak érvényre juttatása érdekében. A módosítás elmulasztása esetén bírságot szabhat ki, és hivatalból módosíthatja az üzletszabályzatot.

(4) Az engedélyes köteles a Hivatal által jóváhagyott üzletszabályzatot - a mindenkor hatályos, egységes szerkezetbe foglalt szöveggel - az ügyfélszolgálatán, illetve a honlapján hozzáférhetővé tenni.

(5) Az üzletszabályzat kötelező tartalmi elemeit, a felépítésére vonatkozó általános előírásokat, a társadalmi egyeztetésre vonatkozó előírásokat és az üzletszabályzat-tervezet jóváhagyásra történő benyújtásának formai követelményeit külön jogszabály határozza meg.

XI. Fejezet

ENGEDÉLYEZÉS

114. § (1) Az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységek a következők:

- a)
- b) a földgázszállítás,
- c) a földgázelosztás,
- d) a földgáztárolás,
- e) a földgáz kereskedelem,
- f) az egyetemes szolgáltatás,
- g) a szervezett földgázpiac-működtetés,
- h) a vezetékes PB-gáz szolgáltatás,
- i) az egyablakos kapacitásértékesítés.

(2) Az (1) bekezdés b)-i) pontja szerinti tevékenységek határozatlan időre szóló engedély alapján végezhetők, míg az (1) bekezdés a) pontja szerinti tevékenység 10 évre szóló, meghosszabbítható engedély alapján végezhető.

(3) Az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenység csak működési engedély alapján végezhető.

(4) A telephelyi szolgáltató jogosult telephelyi szolgáltatói engedélyt kérni. A telephelyi szolgáltatói engedély - a telephelyi felhasználók vonatkozásában - kiterjed a földgáz értékesítésre is, e jogosultság azonban nem kizárólagos jog.

(5) Az engedély kérelmezőjének rendelkeznie kell a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi és gazdasági feltételekkel.

(6)

(7) A Hivatal a működési engedély kiadását megtagadja, ha

a) bármely jogszabályi feltétel hiányzik,

b) a kérelemben szereplő tevékenység folyamatos, hosszú távú ellátásához a kérelmező nem rendelkezik a jogszabályban meghatározott pénzügyi, gazdasági, műszaki, környezetvédelmi, informatikai, távközlési feltételekkel és eszközökkel, valamint szakszemélyzettel, és a földgázipari tevékenység megfelelő végzéséhez szükséges feltételekkel,

c) a kérelmező csőd- vagy felszámolási eljárás alatt áll,

d) a kérelmező működési engedélyét a Hivatal az engedély iránti kérelem benyújtását megelőző 10 éven belül a kérelmezőnek felróható okból visszavonta.

(8) Az e törvény által kiadott engedély nem érinti a más jogszabályokban előírt engedélyek megszerzésének, és az engedélyezési eljárások lefolytatásának kötelezettségét.

(9) A Hivatal az engedély iránti kérelem elutasításának okait tájékoztatásul megküldi az Európai Bizottságnak.

(10) Az (1) bekezdés a)-h) pontjában meghatározott engedélyköteles tevékenységet csak az a földgázipari vállalkozás végezhet, amely megfelel az e törvényben, és a végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételeknek.

(11) Az (1) bekezdés i) pontjában foglalt tevékenységet külföldi székhelyű vállalkozás is végezhet, ha a külföldi vállalkozás székhely szerinti állama és a Magyar Köztársaság közötti nemzetközi szerződés ezt biztosítja.

(12) A szállítási rendszerüzemeltetési engedély kiadásának feltételei tekintetében a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet az általános szabályoktól eltérően is rendelkezhet azon kérelmező vonatkozásában, amely földgáz szállítóvezeték tulajdonjogával a szállítási rendszerüzemeltetési engedély iránti kérelem benyújtásakor nem rendelkezik.

(13) Szervezett földgázpiaci engedélyt részvénytársaság vagy az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely más államban székhellyel rendelkező külföldi vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe kaphat.

(14) A szervezett földgázpiaci engedély kizárólagos jogot biztosít és kötelezettséget jelent a szervezett földgázpiac működtetésére.

(15) A szervezett földgázpiaci működési engedély kiadását a Hivatal - a (7) bekezdésben meghatározottakon túlmenően - megtagadja, ha a kérelmező nem felel meg a 48/A. § (3) bekezdés szerinti szabályoknak.

(16) A szervezett földgázpiaci tevékenység fióktelep formájában történő végzése esetén az engedély kiadását a Hivatal megtagadhatja, ha

a) nincs érvényes és hatályos, a felügyeleti hatóságok kölcsönös elismerésén alapuló, továbbá a fióktelep felügyeletére is kiterjedő nemzetközi együttműködési megállapodás a Hivatal és a kérelmező székhelye szerinti felügyeleti hatóság között,

b) a kérelmező nem nyilatkozik arról, hogy korlátlanul helytáll a fióktelep cégneve alatt keletkezett kötelezettségekért,

c) a kérelmező nem nyújtja be a székhelye szerinti felügyeleti hatóság fióktelep létesítésre vonatkozó engedélyét, hozzájáruló nyilatkozatát vagy tudomásulvételét, vagy

d) a kérelmező központi ügyintézésének helye nem a székhelye szerinti országban van.

115. § (1) Az engedélyben foglaltakat - a körülmények jelentős megváltozása esetén - az engedélyes kérelmére módosítani lehet.

(2) Jogszabályváltozás esetén - a jogszabállyal való összhang megteremtése érdekében - a Hivatal az engedélyt hivatalból módosíthatja.

(3) Az engedély módosítása nem befolyásolhatja hátrányosan a felhasználók ellátásának biztonságát, minőségét és árát.

(4) A Hivatal az engedélyt az engedélyes kérelmére visszavonhatja.

(5) Az engedélyezési eljárásnak meg kell felelni az objektivitás és megkülönböztetés-mentesség elvének.

(6) Az engedély kiadásának, módosításának és visszavonásának részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

116. § (1) A földgázelosztói engedély kötelezettséget jelent és - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak kivételével - kizárólagos jogot biztosít a földgázelosztásra az engedélyben meghatározott településen, településrészen, területen.

(2) Nem utasítható el az elosztóvezeték létesítése és üzemeltetése iránti - a jogszabályi követelményeknek megfelelő - kérelem kizárólag arra való hivatkozással, hogy a kérelemben szereplő település, településrész, terület már szerepel más földgázelosztó engedélyében, ha a kérelmező az adott településen, településrészen, területen a földgázellátásba be nem kapcsolt terület ellátására, vagy a megnövekedett földgázigényt kielégítő kapacitás biztosítására kér földgázelosztási engedélyt, és közvetlenül a szállítóvezetékhez kíván csatlakozni.

(3) Ha a földgázelosztási engedélykérelem olyan település, településrész, vagy terület azon részeire vonatkozik, ahol még nem létesült elosztóvezeték, és a település, településrész, vagy terület más részein a kérelmezőtől különböző engedélyes végez földgázelosztási tevékenységet, a Hivatalnak a kérelem elbírálása során figyelembe kell vennie a kérelemben szereplő település, településrész, vagy terület leendő felhasználóinak érdekeit, valamint a kérelemben nem szereplő település, településrész, terület többi felhasználójának méltányos érdekét is.

117. § (1) A földgázszállító a rendszerirányítói engedélyen kívül e törvényben szabályozott más működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(2) A földgázkereskedő az egyetemes szolgáltatási engedélyen kívül más működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(3) A földgázelosztó a vezetékes PB-gáz szolgáltatói engedélyen kívül más működési engedéllyel nem rendelkezhet, kivéve a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót ellátó elosztóvezetékén lévő felhasználói kör földgázellátását biztosító kereskedelmi engedélyt.

(4) A földgáztároló, a telephelyi szolgáltató, illetve a szervezett földgázpiaci engedélyes más e törvényben szabályozott működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(5) Az egyablakos kapacitásértékesítési működési engedély megadásának nem feltétele, hogy az engedélyes az egyablakos nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszának tulajdonosa, üzemeltetője vagy karbantartója legyen.

118. § (1) A rendszerüzemeltetők és a telephelyi szolgáltató működési engedélye tartalmazza az engedély alapján üzemeltetendő szállító- és elosztóvezeték, valamint a tároló alapvető eszközeinek, a hozzájuk tartozó berendezéseknek és a szükséges eszközöknek a felsorolását.

(2)

(3) A földgáz biztonsági készletezést végző földgáztároló jogosult és köteles a Hivatal által kiadott működési engedélyében - az Fbkt.-val összhangban - meghatározott eltérő szabályok mellett üzemeltetni az engedélyével érintett tárolót és berendezéseit.

118/A. § (1) Cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazása, valamint turista használatú palackba történő PB-gáz-átfejtés tevékenység folytatásához a műszaki-biztonsági hatóság engedélye szükséges. A műszaki-biztonsági hatóság az engedély megadásával egyidejűleg nyilvántartásba veszi a szolgáltatót.

(2) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazása, valamint turista használatú palackba történő PB-gáz-átfejtés tevékenység folytatására irányuló szándékát köteles a műszaki-biztonsági hatóságnak bejelenteni.

XII. Fejezet

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

119. § (1) Aki a földgázipari tevékenységet általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktusban, uniós jogi rendelkezésben, jogszabályban, az engedélyében, a Hivatal határozatában, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban, az üzletszabályzatban, az Ügynökség kötelező erejű határozatában előírtaktól eltérő módon gyakorolja, azzal szemben a Hivatal az alábbi jogkövetkezményeket alkalmazhatja:

a) felhívja az engedélyes figyelmét a kötelezettségei teljesítésére és határidő tűzésével kötelezi a jogsértés megszüntetésére,

b) bírságot szabhat ki,

c) a határidő eredménytelen eltelte után az engedélyes tevékenységét felfüggesztheti,

d) azonnali hatállyal eltilthatja a tevékenység folytatásától,

e) a működési engedélyt felfüggesztheti vagy visszavonhatja.

(2) Ha a rendszerüzemeltetők vagy a telephelyi szolgáltató működési zavarai, vagy a működésükre vonatkozó információk alapján a felhasználók folyamatos földgázellátása várhatóan veszélyeztetetté válik, valamint a szállító- és az elosztóvezeték, valamint a tároló tulajdonosa nem tesz eleget kötelezettségeinek, a Hivatal megteszi a szükséges intézkedéseket, így különösen

a) felhívja a tulajdonos és az üzemeltető figyelmét a jogszabályban foglalt kötelezettségei teljesítésére, és határidő tűzésével kötelezi a megfelelő működés helyreállítására,

b) bírságot szabhat ki a tulajdonosra, vagy az üzemeltetőre,

c) a határidő eredménytelen eltelte után más engedélyest jelölhet ki a jogszabályban előírt feladatok teljesítésére, és az engedélyes tevékenység folytatására.

(2a) A Hivatal az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti jogkövetkezményeket alkalmazhatja a hazai termelésű földgázt termelőre is, ha az a jogszabályban foglalt kötelezettségét nem teljesíti.

(2b) A Hivatal a szállítóvezeték tulajdonosával szemben az (1) bekezdésben meghatározott jogszabályokban és uniós jogi aktusokban, valamint a Hivatal által kiadott határozatokban foglalt kötelezettségeinek megszegése esetén az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

(3) A Hivatal az (1)-(2) bekezdésekben felsorolt intézkedéseket egyidejűleg is alkalmazhatja. A (2) bekezdés c) pontja szerinti kijelölés esetén a Hivatal dönt az engedélyes tevékenység felfüggesztéséről, vagy az engedély teljes vagy részleges visszavonásáról. A bírság ismételten kiszabható. A kiszabható bírság legmagasabb összegét külön jogszabály határozza meg.

(3a) A Hivatal a folyamatos ellátás biztosítása érdekében a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott eljárás keretében más engedélyest is kijelölhet a tevékenység folytatására, ha az engedélyben foglalt tevékenységet nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően folytatják, és ez közvetlenül veszélyezteti a biztonságos földgázellátást, illetve közvetlenül a földgázrendszer jelentős zavarát idézheti elő.

(3b) A Hivatal más engedélyes kijelölése esetén az engedélyest kötelezheti arra, hogy a folyamatos és biztonságos földgázellátás érdekében a rendszerhasználókkal történő kapcsolattartás, a szerződéses feltételek teljesítéséhez szükséges nyilvántartásokat, adatokat a kijelölt engedélyesnek adja át.

(4) A Hivatal az engedélyt módosíthatja vagy visszavonhatja, ha az engedélyes az ellátás-, az élet-, az egészség-, az üzem- és a vagyonbiztonságot vagy a környezetet veszélyeztető módon üzemelteti a szállító- és az elosztóvezeték, valamint a tárolót, továbbá ha a jogszabályban meghatározott kötelezettségeinek és az engedélyben foglaltaknak nem képes eleget tenni.

(5) A folyamatos és biztonságos földgázellátás érdekében, az (1)-(2) bekezdés szerinti jogellenes magatartás miatt indult eljárás alatt, továbbá a felszámolás vagy a végelszámolás befejezéséig, illetve a szállító-, és az elosztóvezeték, valamint a tároló üzemeltetési jogának megszűnése esetén a szállító-, és az elosztóvezeték, valamint a tároló működtetését, illetve az engedélyben meghatározott tevékenységek végzését folyamatosan fenn kell tartani.

(6) A Hivatal a földgázipari tevékenység folyamatos végzésére más engedélyest is kijelölhet, ha az együttműködő földgázrendszer folyamatos és biztonságos működése vagy a felhasználók ellátása azt megköveteli.

(7) A Hivatal más engedélyes kijelölése esetén az engedélyest, vagy ha a szállító-, és az elosztóvezeték, valamint a tároló tulajdonosa nem az engedélyes, akkor a földgázrendszer tulajdonosát kötelezheti arra, hogy a folyamatos és biztonságos földgázszállításához, földgázelosztáshoz, földgáztároláshoz és a telephelyi szolgáltatáshoz szükséges eszközeit a kijelölt engedélyesnek üzemeltetésre adja át, továbbá a rendszerüzemeltetői és kereskedelmi tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásokat, adatokat bocsássa rendelkezésére. A Hivatal határozatában meghatározza az eszközök használatának ellenértékét, továbbá az iratok és az adatok felhasználásának rendjét.

119/A. § (1) Az e törvény szerint engedélyköteles tevékenység engedély nélküli végzése esetén a Hivatal a tevékenység végzőjével szemben a 119. § (1) bekezdés b) és d) pontjában foglalt jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

(2) Ha a földgázipari vállalkozásokban részesedést, befolyást vagy irányítást szerezni kívánó a 123. §-ban meghatározott vagy a Hivatal által előírt kötelezettségét nem vagy nem határidőben teljesíti, vele szemben a Hivatal a 119. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogkövetkezményt alkalmazhatja.

(3) A Hivatal elrendelheti a szállítási rendszerüzemeltető valamennyi vagy egyes feladatainak átruházását a 128. § (1) bekezdés *f)* pontja alapján tanúsított és a Hivatal által kijelölt rendszerüzemeltetőre, ha

a) a szállítási rendszerüzemeltető tartósan nem tesz eleget a 119. § (1) bekezdése szerinti jogszabályokban és uniós jogi aktusokban meghatározott kötelezettségeinek,

b) a 119. § (1) bekezdés *a)-d)* pontja szerinti jogkövetkezmények alkalmazása nem vezetett eredményre, valamint

c) a 119. § (1) bekezdés *a)-b)* pontja szerinti jogkövetkezmények alapjául szolgáló határozat bírósági felülvizsgálata esetén a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a Hivatal határozatát helybenhagyta, vagy a Hivatal határozatának megtámadására rendelkezésre álló idő eredménytelenül telt el.

(4) A (3) bekezdés szerinti kijelölés esetén a Hivatal kötelezi a szállítóvezeték tulajdonosát a 119. § (7) bekezdésben és a 121/I. § (2) bekezdésben foglalt kötelezettségek teljesítésére, valamint a kijelölt rendszerüzemeltetőt a határozat szerinti feladatok ellátására.

XIII. Fejezet

TEVÉKENYSÉGEK SZÉTVÁLASZTÁSA

Számviteli szétválasztás

120. § (1) Az integrált, valamint a több engedéllyel rendelkező földgázipari vállalkozás köteles az Sztv.-ben meghatározott módon eszközeit és forrásait, bevételeit és ráfordításait belső számvitelében földgázipari tevékenységenként is, és a nem földgázipari tevékenységeitől is elkülöníteni, valamint azokat az éves beszámoló kiegészítő mellékletében, a tevékenységenként készített mérlegben és az eredmény kimutatásban olyan módon bemutatni, mintha az egyes tevékenységeket önálló gazdálkodó szervezetek végeznék.

(2) Az integrált földgázipari vállalkozás köteles olyan számviteli szétválasztási szabályokat kidolgozni, és az egyes tevékenységeire olyan elkülönült nyilvántartást vezetni, amely biztosítja az egyes tevékenységek átláthatóságát és a diszkriminációmentességet, kizárja a keresztfinanszírozást és a versenytorzítást.

(3) A földgázipari vállalkozásnak az éves beszámoló kiegészítő mellékletében részleteznie kell a más engedélyes földgázipari tevékenységet végző társaság tulajdonlásából eredő bevételeket, és a kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételeket és ráfordításokat.

(4) A beszámolási és könyvvezetési kötelezettségre, a beszámoló összeállítására, a könyvek vezetésére, valamint a nyilvánosságra hozatalra és közzétételre vonatkozó szabályokat az Sztv. állapítja meg. Az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységet végzők kötelesek belső számvitelükben az eszközök és források, a bevételek és ráfordítások, valamint a tevékenységhez egyértelműen hozzá nem rendelhető eszközök tekintetében az értéksökkenés megosztásának szabályait megállapítani. Az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységet végzők éves könyvvizsgálata során a könyvvizsgálónak ellenőriznie kell az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek teljesítését is.

(5) Az integrált, valamint a több engedéllyel rendelkező földgázipari vállalkozás könyvvizsgálója az éves beszámolóhoz, illetve az összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz kiadott független könyvvizsgálói jelentésben köteles igazolni, hogy a vállalkozás által kidolgozott és alkalmazott számviteli szétválasztási szabályok, valamint az egyes tevékenységek közötti tranzakciók árazása biztosítja a vállalkozás üzletágai közötti keresztfinanszírozás-mentességet.

(6) Minden engedélyes földgázipari vállalkozás köteles az auditált számviteli éves beszámolóját a tárgyévre készített üzleti jelentéssel, és a könyvvizsgálói jelentéssel együtt a Hivatalnak az Sztv. szerinti letétbe helyezéssel egyidejűleg megküldeni.

(7) A több engedéllyel rendelkező földgázipari vállalkozás esetén a tevékenységi beszámolókat is tartalmazó számviteli éves beszámolót csak egy példányban kell a Hivatalnak benyújtani. A földgázipari vállalkozás ebben az esetben köteles nyilatkozni, hogy mely engedélyekre vonatkozóan nyújtotta be a számviteli éves beszámolót.

(8) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás összevont (konszolidált) számviteli beszámolóját a társaságcsoporthoz konszolidációra kötelezett engedélyes tagja küldi meg a Hivatalnak.

(9) A számviteli szétválasztásra vonatkozó fő követelményeket és alapelveket a Kormány rendeletben szabályozza.

A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozásokra vonatkozó közös szétválasztási szabályok

120/A. § (1) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás rendszerüzemeltető tagjai vonatkozásában a tevékenységek szétválasztására, a jogi személyiség szerinti, szervezeti és döntéshozatali függetlenség biztosításának követelményére tekintettel a Gt. szabályait az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás keretében végzett földgázszállítás és rendszerirányítás vagy földgázelosztás esetén biztosítani kell a földgázszállítás, földgázelosztás jogi személyiség szerinti, szervezeti és döntéshozatali függetlenségét a nem földgázszállítással vagy földgázelosztással kapcsolatos tevékenységektől.

(3) A (2) bekezdés szerinti függetlenség biztosításához legalább a következő követelmények teljesítése szükséges:

a) a rendszerüzemeltető e törvény szerint engedélyköteles más tevékenységet nem folytathat,

b) a rendszerüzemeltető - a szervezett földgázpiaci engedélyest és a szállítási rendszerüzemeltetőt kivéve - nem szerezhethet részesedést a saját tevékenységétől eltérő, e törvény szerint engedélyköteles tevékenységet folytató más engedélyesben,

c) a rendszerüzemeltetőnek a vezető tisztségviselője, a cégvezetője, a vezető állású munkavállalója, a felügyelőbizottságának - földgázelosztó és földgáztároló engedélyes esetén ügydöntő felügyelőbizottságának - tagja, valamint a gazdasági társaság engedélyesi tevékenységet ellátó szervezeti egysége vezetője (a továbbiakban: szervezeti egység vezető) a munkaszerződésben, a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt szabályozó szerződésben vagy a kinevezési okiratban (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: munkaszerződés) foglalt jogait és kötelezettségeit, a munkabérét, az egyéb juttatásait vagy díjazását, valamint munkavégzésének feltételeit, hatásköreit és beszámolási kötelezettségeit oly módon kell kialakítani és rögzíteni, hogy a működést befolyásoló független döntéshozatal, valamint annak során a befolyásmentes és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő eljárás biztosított legyen,

d) a c) pontban meghatározott munkaszerződéssel rendelkező személynek nem lehet társasági részesedése a rendszerüzemeltetőt kivéve más engedélyesben, annak kapcsolt vállalkozásában, továbbá nem lehet annak vezető tisztségviselője, felügyelőbizottsági - földgázelosztó és földgáztároló engedélyes esetén ügydöntő felügyelőbizottsági - tagja, cégvezetője nem létesíthet azzal munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt,

e) a c) pontban meghatározott cégvezetőt, vezető állású munkavállalót és szervezeti egység vezetőt az integrált földgázipari vállalkozás más tagjához nem lehet kirendelni,

f) a c) pontban meghatározott vezető tisztségviselő, felügyelőbizottsági - földgázelosztó és földgáztároló engedélyes esetén ügydöntő felügyelőbizottsági - tag, cégvezető és vezető állású munkavállaló a munkaviszony, a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony vagy a kinevezés (e fejezet, valamint a XV. fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: munkaviszony) megszűnését követő egy éven belül csak a Hivatal jóváhagyásával lehet más engedélyes vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, cégvezetője vagy vezető állású munkavállalója, amely nem érinti az Mt. 3. §-ának (6) bekezdése szerint a munkaviszony megszűnését követő kötelezettség fejében járó ellenértéket.

(4) A (3) bekezdés d) pontjában foglaltakat a szervezett földgázpiaci engedélyes és a földgázszállító között nem kell alkalmazni, ha a szállítási rendszerüzemeltető e szervezett földgázpiacot működtető részvénytársaságban részesedéssel rendelkezik.

(5) A rendszerüzemeltető által harmadik személyektől igénybevett, e törvény szerinti nem engedélyköteles tevékenységek (a továbbiakban: támogató tevékenységek) és kiszervezés esetén a rendszerüzemeltető úgy felel a jogszabályokban, hatósági határozatban és a működési engedélyben meghatározott kötelezettségei teljesítéséért, mintha az adott tevékenységet maga végezte volna.

A földgázelosztó vagy földgáztároló engedélyes taggal rendelkező vertikálisan integrált földgázipari vállalkozásra vonatkozó szétválasztási szabályok

121. § (1) A 120/A. § (2) bekezdésében megfogalmazott függetlenség biztosításához a 120/A. § (3) bekezdésében meghatározottakon túl a földgázelosztó vagy földgáztároló engedélyes esetén legalább a következő követelmények teljesítése szükséges:

a) a földgázelosztó vagy a földgáztároló engedélyes vezető tisztségviselője, cégvezetője, ügydöntő felügyelőbizottságának tagja és vezető állású munkavállalója díjazását vagy munkabérét, valamint egyéb juttatásait nem lehet a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás nem földgázelosztói vagy földgáztárolói tevékenységének eredményességétől függően meghatározni,

b) e törvényben foglalt rendelkezések figyelembevételével a földgázelosztó vagy földgáztároló engedélyes

befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően jogosult meghozni az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységének végzéséhez szükséges tárgyi, pénzügyi és személyi döntéseket, beleértve az éves üzleti terv keretein belül a napi üzemvitellel, a támogató tevékenységek igénybevitelével, tevékenységek kiszervezésével, valamint az elosztóvezetékek és földgáztárolói berendezések létesítésével, karbantartásával, felújításával kapcsolatos egyedi döntéseket is. E rendelkezés nem akadályozza a földgázelosztó vagy a földgáztároló engedélyes anyavállalatát abban, hogy jóváhagyja a leányvállalat éves üzleti tervét, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladósodásának mértékére vonatkozóan. Az anyavállalat az éves üzleti terv végrehajtása során a napi üzemvitellel, az elosztóvezeték létesítésével, karbantartásával vagy felújításával összefüggésben a földgázelosztó vagy a földgáztároló engedélyes részére egyedi utasítást nem adhat,

c) a földgázelosztó vagy a földgáztároló engedélyes az üzleti éven belüli pénzforgalmának önálló bonyolításáról vagy a vállalkozáscsoport által működtetett közös pénzforgalmi rendszerhez történő csatlakozásáról befolyásmentesen dönt,

d) a földgázelosztónak és a földgáztároló engedélyesnek rendelkeznie kell az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenység végzéséhez szükséges személyi és pénzügyi erőforrásokkal, tárgyi és műszaki eszközökkel,

e) a földgázelosztó és a földgáztároló engedélyes kommunikációjában, és - márkajelzés alkalmazása esetén - márkajelzésében köteles megkülönböztetni magát a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás földgáz-kereskedelmi engedéllyel rendelkező tagjától,

f) a földgázelosztó és a földgáztároló engedélyes megfelelési programot dolgoz ki, amelyben bemutatja azokat az intézkedéseket és feltételeket, amelyek biztosítják a megkülönböztetés-mentes, független működést. A program megvalósításáról, a feltárt eredményekről és hiányosságokról a földgázelosztó és a földgáztároló engedélyes évente megfelelési jelentést készít.

(2) A 121. § (1) bekezdés f) pontja szerinti megfelelési programot a Hivatal hagyja jóvá.

(3) A megfelelési program végrehajtásának figyelemmel kíséréseért, valamint a megfelelési jelentés elkészítéséért az engedélyes által kijelölt, független megfelelési ellenőr felel. A megfelelési ellenőr jogszabályban meghatározott feladatai elvégzéséhez szükséges mértékig az engedélyes és kapcsolat vállalkozásai valamennyi információjához hozzáférhet. A megfelelési jelentést jóváhagyásra be kell nyújtani a Hivatalhoz, majd a jóváhagyást követően mindenki számára hozzáférhetően nyilvánosságra kell hozni.

(4) A megfelelési ellenőr jogi vagy büntetlen előéletű természetes személy lehet, és rá - a függetlenség biztosítása érdekében - a 121/C. § (4) bekezdés a) pontjának, valamint a 121/D. § (1) és (2) bekezdéseinek rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(5) A megfelelési ellenőr szakmai alkalmasságára vonatkozó feltételeket, a megfelelési ellenőr jogköreit és feladatait, valamint a megfelelési programra és a megfelelési jelentésre vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

121/A. § A tevékenységek szétválasztására vonatkozó szabályok nem alkalmazandók azon földgázelosztók esetében, amelyek az általuk üzemeltetett elosztóvezetéken 100000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót látnak el.

A szállítási rendszerüzemeltető taggal rendelkező vertikálisan integrált földgázipari vállalkozásra vonatkozó szétválasztási szabályok

121/B. § (1) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás földgáztermeléssel vagy földgáz-kereskedéssel foglalkozó leányvállalatai nem rendelkezhetnek sem közvetlen, sem közvetett részesedéssel a szállítási rendszerüzemeltetőben. A szállítási rendszerüzemeltető nem rendelkezhet sem közvetlen, sem közvetett részesedéssel a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás földgáztermeléssel vagy földgáz-kereskedéssel foglalkozó leányvállalatában.

(2) A szállítási rendszerüzemeltető köteles felügyelőbizottságot létrehozni. A felügyelőbizottság a Gt. szerinti jogkörein túlmenően dönt

a) a részvényesek vagyonának értékére valószínűsíthetően jelentős hatást gyakorló kérdésekben,

b) a 121/C. § (1) bekezdésében meghatározott kérdésekben,

c) a 121/G. § szerinti megfelelési ellenőr kinevezéséről és megbízatásának megszüntetéséről.

(3) A (2) bekezdés a) pontja keretében kell a szállítási rendszerüzemeltető éves és hosszú távú pénzügyi tervét, a részvényeseknek kifizethető osztalék összegét, valamint a társaság eladósodási szintjét érintő határozatot meghozni.

(4) Nem tartozhatnak a felügyelő testület hatáskörébe a szállítási rendszerüzemeltető mindennapi működésével, a szállítóvezetékek mindennapi üzemeltetésével, valamint a hálózatfejlesztési terv előkészítésével kapcsolatos döntések.

(5) A felügyelőbizottság tagjai közül a tagok felénél egy fővel kevesebb személyre alkalmazni kell a 121/C. § (2)-(3) bekezdés, a (4) bekezdés a) pontja, a (6) bekezdése, valamint a 121/D. § (1)-(2) bekezdése szerinti rendelkezéseket,

azzal, hogy a 121/C. § (2) bekezdés *b)* pontja a felügyelőbizottság valamennyi tagjára alkalmazandó.

(6) A felügyelőbizottság a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozást, a harmadik személy részvényeseket, valamint a Gt. 38. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint a munkavállalókat képviselő tagokból áll. A Gt.-ben előírt arányoktól eltérően a felügyelőbizottság tagjainak az 1/9-e, de legalább egy fő a munkavállalók képviselője.

121/C. § (1) A szállítási rendszerüzemeltető vezető tisztségviselője, cégvezetője, vezető állású munkavállalója, szervezeti egység vezetője (a továbbiakban együtt: operatív irányítást ellátó személy) munkaviszonyának létesítéséről, meghosszabbításáról, munkafeltételeiről - ideértve a díjazását is -, valamint munkaviszonya megszüntetéséről a felügyelőbizottság dönt.

(2) Az operatív irányítást ellátó személy munkaviszonyának létesítéséről, a munkaviszonyát, annak idejét, valamint megszűnését szabályozó feltételekről, továbbá a munkaviszonya megszüntetésére vonatkozó javaslat indokairól a döntést megelőzően értesíteni kell a Hivatalt. A döntés kizárólag akkor válik hatályossá, ha a Hivatal 20 napon belül nem emel ellene kifogást. A Hivatal kifogást emelhet a döntés ellen, ha kétség merül fel

a) a jelölt személy szakmai függetlenségével, vagy

b) a munkaviszony idő előtti megszüntetésének indokaival kapcsolatban.

(3) Az operatív irányítást ellátó személy a Hivatalnál hatósági ellenőrzést kezdeményezhet munkaviszonya idő előtti megszüntetése esetén. Ha a Hivatal megállapítja, hogy a döntés az e fejezet a tevékenységek szétválasztására vonatkozó előírásaiba (a továbbiakban: szétválasztási szabályok) vagy a Hivatal határozatába ütközik, jogosult a 119. § szerinti jogkövetkezmények alkalmazására. A (2) és e bekezdés rendelkezései nem érintik az operatív irányítást biztosító személy és a felügyelő testület tagja jogorvoslati jogosultságait.

(4) Az operatív irányítást ellátó személyek

a) többsége a munkaviszonya létesítését megelőző 3 évben nem állhatott munkaviszonyban, vagy közvetlen vagy közvetett más szerződéses jogviszonyban - a szállítási rendszerüzemeltető kivételével - a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozással, annak bármely tagvállalatával, vagy irányító részvényesével, továbbá abban nem rendelkezett sem közvetlen, sem közvetett érdekeltséggel,

b) kisebb része a munkaviszonya létesítését megelőző 6 hónapban nem lehetett a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás operatív irányítását ellátó személye.

(5) Ha a szállítási rendszerüzemeltetőnél az operatív irányítást nem testület látja el, az operatív irányítást ellátó személyre a (4) bekezdés *a)* pontja szerinti követelményeket kell alkalmazni.

(6) Az operatív irányítását ellátó személy a munkaviszonya megszűnését követő 4 évig nem állhat munkaviszonyban vagy más szerződéses jogviszonyban - a szállítási rendszerüzemeltető kivételével - a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozással, annak bármely tagvállalatával, vagy irányító részvényesével, továbbá abban nem rendelkezhet sem közvetlen, sem közvetett érdekeltséggel.

(7) Az operatív irányítást ellátó személynek közvetlenül beosztott, a szállítóvezeték üzemeltetésével, karbantartásával vagy fejlesztésével kapcsolatos feladatot ellátó személyekre alkalmazni kell a (3) bekezdés, a (4) bekezdés *a)* pontja, a (6) bekezdés, továbbá a 121/D. § (1)-(2) bekezdések rendelkezéseit.

121/D. § (1) A szállítási rendszerüzemeltetővel munkaviszonyban álló személy nem állhat munkaviszonyban, továbbá közvetlen vagy közvetett más szerződéses jogviszonyban - a szállítási rendszerüzemeltető kivételével - a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozással, továbbá abban nem rendelkezhet sem közvetlen, sem közvetett érdekeltséggel.

(2) A szállítási rendszerüzemeltetővel munkaviszonyban álló személy díjazását, munkabérét és egyéb juttatásait nem lehet a vertikálisan integrált vállalkozás nem földgázszállítási tevékenységének eredményességétől függően meghatározni, továbbá nem részesülhet e vállalkozásoktól pénzügyi juttatásban.

(3) Tilos a munkaerő-kölcsönzés a szállítási rendszerüzemeltető és a vertikálisan integrált vállalkozás között.

121 /E. § (1) A szállítási rendszerüzemeltető nem részesülhet pénzügyi juttatásban a vertikálisan integrált vállalkozás földgáztermeléssel, földgáz-kereskedelemmel foglalkozó leányvállalatától.

(2) A szállítási rendszerüzemeltető - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - nem vehet igénybe szolgáltatást a vertikálisan integrált vállalkozástól és annak tagvállalataitól. A szállítási rendszerüzemeltető a Hivatal által jóváhagyott feltételek alapján jogosult szolgáltatást nyújtani a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás számára, ha e szolgáltatás hátrányos megkülönböztetés nélkül, azonos feltételekkel bármely rendszerhasználó számára elérhető és nem korlátozza a versenyt a földgáztermelés és a földgáz-kereskedelem terén.

(3) A szállítási rendszerüzemeltető és a vertikálisan integrált vállalkozás közötti pénzügyi és kereskedelmi kapcsolatoknak - így a szállítási rendszerüzemeltető által a vertikálisan integrált vállalkozás részére nyújtandó hitel vagy kölcsön feltételeinek - meg kell felelniük a piaci feltételeknek. A szállítási rendszerüzemeltető e kapcsolatokról részletes nyilvántartást vezet, és azt kérés esetén a Hivatal rendelkezésére bocsátja.

(4) A szállítási rendszerüzemeltető és a vertikálisan integrált vállalkozás közötti pénzügyi és kereskedelmi megállapodásokhoz a Hivatal előzetes hozzájárulása szükséges. A pénzügyi és kereskedelmi megállapodást a

Hivatalhoz a szállítási rendszerüzemeltető nyújtja be. A Hivatal jóváhagyja a megállapodást, ha a szállítási rendszerüzemeltető igazolta, hogy az abban foglaltak legalább a piaci feltételeknek megfelelnek.

(5) A szállítási rendszerüzemeltető a vállalati megjelenésében, kommunikációjában, márkajelzésében és a székhelyén, valamint a telephelyein köteles megkülönböztetni magát a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól.

(6) A szállítási rendszerüzemeltető az informatikai rendszerek vagy berendezések vagy biztonsági hozzáférési rendszerek vonatkozásában nem köthet szerződést a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozásával azonos tanácsadókkal, vagy szállítókkal. Nem oszthat meg a vertikálisan integrált vállalkozással informatikai rendszert, berendezést, a tevékenysége végzéséhez szükséges épületet vagy helyiséget vagy biztonsági hozzáférési rendszert, továbbá nem vehet igénybe könyvvizsgálói tevékenység végzésére a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozásával azonos könyvvizsgálót.

121/F. § (1) A szállítási rendszerüzemeltető a felügyelőbizottsága határozatainak sérelme nélkül jogosult dönteni

a) a szállítóvezeték üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges eszközökről önállóan és a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól függetlenül,

b) a hitel-, valamint kölcsönfeltételekről, tőkeemelésről és minden további finanszírozási forrásról.

(2) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás sem közvetlenül, sem közvetve nem határozhatja meg a szállítási rendszerüzemeltető napi tevékenységére, a hálózatüzemeltetésre és a 10 éves hálózatfejlesztési terv előkészítésére vonatkozó versenymagatartását.

(3) A szállítási rendszerüzemeltető általános irányítási struktúráját és alapszabályát, belső szabályzatait és megállapodásait úgy kell kialakítani, hogy azok biztosítsák a szállítási rendszerüzemeltető e törvényben előírtaknak megfelelő tényleges függetlenségét.

(4) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás köteles a szállítási rendszerüzemeltető kérelmére kellő időben rendelkezésre bocsátani a jövőbeni beruházások megvalósításához, illetve a meglévő eszközök lecseréléséhez szükséges pénzügyi forrásokat. Ezen kötelezettsége teljesítése során a felügyelőbizottság által hozott döntésektől a szállítási rendszerüzemeltető hátrányára nem térhet el. A szállítási rendszerüzemeltető köteles e forrásokról tájékoztatni a Hivaltat.

(5) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás tartózkodni köteles minden olyan tevékenységtől, amely a szállítási rendszerüzemeltetőt akadályozza az e törvényből fakadó kötelezettségei teljesítésében, továbbá nem követelheti meg a szállítási rendszerüzemeltetőtől, hogy e kötelezettségek teljesítéséhez a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól engedélyt kérjen.

(6) A szállítási rendszerüzemeltető jogosult a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól függetlenül és önállóan dönteni a támogató tevékenységek igénybeviteléről és a kiszervezésről.

121/G. § (1) A szállítási rendszerüzemeltető megfelelési programot köteles kidolgozni, azt a Hivatalhoz jóváhagyásra benyújtani és a jóváhagyott megfelelési programot végrehajtani. A megfelelési programban be kell mutatni azokat az intézkedéseket és feltételeket, amelyek biztosítják a megkülönböztetés-mentes, független működést. A szállítási rendszerüzemeltetőnél a megfelelési program végrehajtását - a Hivatal hatáskörének sérelme nélkül - a felügyelőbizottság által kijelölt független megfelelési ellenőr ellenőrzi.

(2) A megfelelési ellenőr megbízása vagy alkalmazása feltételeinek, megbízása vagy alkalmazása időtartama meghatározásához, valamint kinevezéséhez a Hivatal előzetes jóváhagyása szükséges. A szállítási rendszerüzemeltetőnek biztosítani kell a megfelelési ellenőr függetlenségét, és a feladatai ellátásához szükséges forrásokat. A Hivatal a jóváhagyást kizárólag a megfelelési ellenőr függetlenségének vagy szakmai alkalmasságának hiánya esetén tagadhatja meg.

(3) A megfelelési ellenőr jogi személy vagy büntetlen előéletű természetes személy lehet, és rá a 121/C. § (3)-(7) és a 121/D. § (1) és (2) bekezdések rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(4) A megfelelési ellenőr megbízását a felügyelőbizottság a Hivatal előzetes jóváhagyásával jogosult megszüntetni. A felügyelőbizottság köteles azonnali hatállyal megszüntetni a megfelelési ellenőr megbízását, amennyiben a Hivatal a megfelelési ellenőr függetlenségének vagy szakmai alkalmasságának hiányát állapítja meg.

(5) A megfelelési ellenőr e törvényben meghatározott feladatai ellátása céljából megismerhet valamennyi szükséges adatot, előzetes értesítés nélkül is beléphet a szállítási rendszerüzemeltető irodáiba és hozzáférhet valamennyi egyéb szükséges információhoz. A szállítási rendszerüzemeltető munkaviszonyban álló személyek személyes adatait a megfelelési ellenőr e törvényben és a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott feladatai ellátása érdekében az adatvédelmi jogszabályokkal összhangban kezelheti.

(6) A megfelelési ellenőr a megfelelési program végrehajtásáról, az annak érdekében hozott intézkedésekről, a feltárt eredményekről és jelentős hiányosságokról évente megfelelési jelentést készít, és azt jóváhagyásra benyújtja a Hivatalhoz. A jóváhagyást követően a szállítási rendszerüzemeltető a megfelelési jelentést honlapján közzéteszi.

(7) A megfelelési ellenőr szakmai alkalmasságára vonatkozó feltételeket, a megfelelési ellenőr jogköreit és feladatait, valamint a megfelelési programra és megfelelési jelentésre vonatkozó részletes szabályokat a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

A szállítási rendszerüzemeltetőre vonatkozó szabályok teljes tulajdonosi szétválasztás esetén

121/H. § (1) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás bármikor jogosult a szállítási rendszerüzemeltető teljes tulajdonosi szétválasztása mellett dönteni. A tanúsítást követően a teljes tulajdonosi szétválasztás eredményeképpen létrejött szállítási rendszerüzemeltetőnek meg kell felelnie az alábbi követelményeknek:

a) a szállítási rendszerüzemeltetőnek rendelkeznie kell a szállítóvezeték és a földgázszállítási tevékenység végzéséhez szükséges valamennyi eszköz tulajdonjogával;

b) ugyanazon személy vagy személyek nem jogosultak

ba) közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni földgáztermelő vagy földgázkereskedő felett, és közvetlenül vagy közvetve irányítást vagy bármely jogot gyakorolni a szállítási rendszerüzemeltető vagy a szállítóvezeték felett valamint,

bb) közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni szállítási rendszerüzemeltető vagy a szállítóvezeték felett és közvetlenül vagy közvetve irányítást vagy bármely jogot gyakorolni földgáztermelő vagy földgázkereskedő felett,

c) ugyanazon személy nem jogosult a szállítási rendszerüzemeltetőben felügyelőbizottsági tag, vagy operatív irányítását végző személy kinevezésére, valamint közvetlenül vagy közvetve irányítást vagy bármely jogot gyakorolni földgáztermelő vagy földgázkereskedő felett,

d) ugyanazon személy nem lehet egyfelől földgáztermelő vagy földgázkereskedő, másfelől szállítási rendszerüzemeltető vagy szállítási rendszerüzemeltetőben részesedéssel rendelkező vállalkozás operatív irányítását végző személy vagy ezek felügyelőbizottsági tagja, és

e) a földgáztermelő vagy földgázkereskedő nem gyakorolhat sem közvetlen sem közvetett irányítást vagy bármely jogot a szállítási rendszerüzemeltető felett.

(2) Az (1) bekezdés *b)*, *c)* és *e)* pontjában meghatározott bármely jog alatt különösen a következőket kell érteni:

a) bármely szavazati jog gyakorlása;

b) a felügyelőbizottság tagja, az operatív irányítást végző személy kinevezése, vagy

c) a Ptk. 685/B. § (1) bekezdése szerinti többségi befolyás.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja alkalmazásában

a) a földgáztermelőre vonatkozó rendelkezések a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET.) szerinti termelőre,

b) a földgázkereskedőre vonatkozó rendelkezések a VET. szerinti kereskedelmi engedélyesre,

c) a szállítási rendszerüzemeltetőre vonatkozó rendelkezések a VET. szerinti átviteli rendszerirányítóra,

d) a szállítóvezetékre vonatkozó rendelkezések pedig a VET.-ben meghatározott átviteli hálózatra

megfelelően alkalmazandók. Az *a)*-*c)* pontokat a vállalkozás felett közvetlen irányítást gyakorló személyre vagy személyekre is alkalmazni kell.

(4) Az (1) bekezdés *b)*, *c)* és *d)* pontjában meghatározott feltétel teljesül abban az esetben is, ha egyrészt a szállítási rendszerüzemeltető vagy a szállítóvezeték, másrészt a földgáztermelő vagy a földgázkereskedő felett az irányítást a Magyar Köztársaság nevében önálló, külön törvényben meghatározott gazdálkodó szervezetek vagy más állami szervek gyakorolják.

(5) Azokat az üzleti titkokat, amelyekről a korábban vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás részét képező szállítási rendszerüzemeltetőnek tudomása volt, a szállítási rendszerüzemeltető nem hozhatja a földgáztermelő vagy földgázkereskedő tudomására, továbbá az ilyen szállítási rendszerüzemeltető által alkalmazott a 121/C. § (6)-(7) bekezdése szerinti személyeket munkaviszonyra irányuló jogviszonyuk alatt és jogviszonyuk megszűnését követő 4 évig, az szállítási rendszerüzemeltetővel munkaviszonyra irányuló jogviszonyban álló egyéb személyeket 1 évig a földgáztermelő vagy földgázkereskedő nem alkalmazhatja.

(6) Amennyiben a Hivatal a 128. § szerinti tanúsítási eljárás eredményeképpen megállapítja, hogy a szállítási rendszerüzemeltető megfelel az e §-ban foglaltaknak, a Hivatal határozatának jogerőre emelkedését követően a 121/B.-121/G. § és 119/A. § (3) bekezdése nem alkalmazható.

A független rendszerüzemeltetőre vonatkozó szétválasztási szabályok

121/I. § (1) A 119/A. § (3) bekezdés alkalmazása vagy az ügyfél erre irányuló kérelme esetén a Hivatal által

kijelölésre kerülő független rendszerüzemeltetőnek - az átruházott feladatok jellegétől függően - az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

a) teljesítenie kell a 121/H. § (1) bekezdés b), c) és d) pontjában foglalt követelményeket,
b) rendelkeznie kell az átruházott feladatok ellátásához szükséges műszaki és tárgyi eszközökkel, pénzügyi és humán erőforrásokkal,

c) meg kell felelnie a Hivatal által jóváhagyott 10 éves fejlesztési tervnek, és
d) a kizárólag adminisztratív és informatikai szolgáltatások kivételével nem vehet igénybe harmadik személyektől olyan szolgáltatásokat, amelyeket a harmadik személyek a szállítóvezeték tulajdonosa számára is nyújtanak, valamint e) igazolnia kell, hogy eleget tesz a szállítási rendszerüzemeltető 715/2009/EK rendelet szerinti kötelezettségeinek.

(2) A szállítóvezeték tulajdonosa köteles

a) a független rendszerüzemeltető részére a feladatai elvégzéséhez szükséges együttműködést, támogatást és információt biztosítani,

b) finanszírozni a független rendszerüzemeltető által elhatározott és a Hivatal által jóváhagyott beruházásokat, vagy beleegyezni bármely érdekelt fél - akár a független rendszerüzemeltető - általi finanszírozásba,

c) fedezetet biztosítani a szállítóvezeték vagyonhoz kapcsolódó kötelezettségekre, kivéve a független rendszerüzemeltető feladataihoz kapcsolódó kötelezettségeket, és

d) biztosítékot nyújtani a szállítóvezeték fejlesztése finanszírozásának megkönnyítése érdekében, kivéve azon beruházásokat, amelyek esetében a b) ponttal összhangban beleegyezését adta bármely érdekelt fél - akár a független rendszerüzemeltető - általi finanszírozáshoz, továbbá

e) a tulajdonában lévő szállítóvezeték és a szállítási tevékenység végzéséhez szükséges valamennyi eszközt a független rendszerüzemeltető kizárólagos használatába adni.

(3) A (2) bekezdés b) pontjában meghatározott pénzügyi megállapodásokhoz a Hivatal előzetes jóváhagyása szükséges. A jóváhagyást megelőzően a Hivatal konzultációt folytat a szállítóvezeték tulajdonosával és a többi érdekelt féllel.

(4) A szállítóvezeték tulajdonosának felelőssége nem terjed ki a 81. §-ban foglalt fejlesztések tervezésére és a 74. § szerinti hálózati hozzáférések biztosítására.

(5) A vertikálisan integrált vállalkozás részét képező szállítóvezeték tulajdonosának és a földgáztároló engedélyesnek legalább társasági formájukban, valamint szervezeti és döntéshozatali szempontjából függetlennek kell lennie a rendszerüzemeltetéshez nem kapcsolódó egyéb tevékenységektől, legalább a következők szerint:

a) a szállítóvezeték tulajdonos és a földgáztároló engedélyes operatív irányítását végző személy nem vehetnek részt az integrált földgázipari vállalkozás azon szervezetében, amely földgáztermelői, földgázelosztói és földgáz-kereskedelmi tevékenység napi üzemvitelért közvetlenül vagy közvetve felelős,

b) a szállítóvezeték tulajdonos és a földgáztároló engedélyes operatív irányítását végző személy munkaszerződésében vagy megbízási szerződésében foglalt jogokat és kötelezettségeket, munkabérét és egyéb juttatásait, munkavégzésének feltételeit és szakmai érdekeit úgy kell meghatározni, hogy feladatai ellátása során biztosítsa számunkra a független cselekvés lehetőségét, és

c) a földgáztároló engedélyesnek tényleges, a vertikálisan integrált vállalkozástól független döntéshozatali jogköre van a földgáztároló üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges eszközöket illetően. Ez nem zárja ki olyan megfelelő koordinációs mechanizmusok létét, amelyek az anyavállalat gazdasági és irányítási felügyeleti jogait biztosítják a leányvállalat befektetett eszközei megtérülésének védelme érdekében,

d) a vertikálisan integrált vállalkozás nem adhat a napi üzemvitellel és a földgáztároló létesítmények építésével, illetve felújításával kapcsolatos egyedi döntésekkel kapcsolatos utasításokat, ha azok nem haladják meg a jóváhagyott pénzügyi tervben vagy bármely, azzal egyenértékű eszközben megszabott kereteket, és

e) a szállítóvezeték tulajdonosának és a földgáztároló engedélyesnek megfelelési programot és megfelelési jelentést kell készítenie, amelyekre a 121. § (1) bekezdés e) pontja és a 121. § (2)-(4) bekezdéseinek rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(6) Az (5) bekezdés c) pontja alapján a vertikálisan integrált vállalkozás jóváhagyhatja a földgáztároló engedélyes éves pénzügyi tervét vagy bármely, ezzel egyenértékű eszközt, és általános korlátokat szabhat a leányvállalat eladósodásának mértékére vonatkozóan.

(7) Ha a Hivatal a tanúsítási eljárás eredményeképpen megállapítja, hogy a független rendszerüzemeltető megfelel az e §-ban foglaltaknak, a Hivatal határozatának jogerőre emelkedését követően a 121/B. §-121/G. § nem alkalmazható.

XIV. Fejezet

EGYES CÉGJOGI ESEMÉNYEKRE VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

122. § (1) Az engedélyesnek a Gt. rendelkezései szerinti szétválásához (különváláshoz, kiváláshoz), más vállalkozással történő egyesüléséhez (beolvadáshoz, összeolvadáshoz), jogutód nélküli megszűnéséhez, alaptőkéjének vagy törzstőkéjének legalább egynegyed résszel történő leszállításához (a továbbiakban együtt: cégjogi esemény) a Hivatal hozzájáruló határozata szükséges. A cégjegyzékbe való bejegyzésre (változásbejegyzésre) irányuló kérelmet a cégbírószághoz a Hivatal határozatával együtt lehet benyújtani. A Hivatal nem tagadhatja meg az alaptőke vagy törzstőke leszállításához való hozzájárulást, ha azt az engedélyes számára a Gt. kötelezővé teszi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyesülés (beolvadás, összeolvadás) valamint szétválás (különválás, kiválás) esetén a Hivatal által kiadott engedélyek vonatkozásában a Gt. 70. §-ának (1) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók.

(3) Az (1) bekezdés szerinti cégjogi esemény nem igényli a Hivatal előzetes jóváhagyását az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték engedélyese valamint a telephelyi szolgáltató esetében.

(4) A rendszerüzemeltetői, a rendszerirányítói, és a szervezett földgázpiaci engedélyesek esetében a Gt. 55. §-ának (1) bekezdésében meghatározott uralmi szerződések nem köthetők, az ilyen szerződések semmisek. E bekezdésben meghatározott engedélyesekre a Gt. 64. §-a nem alkalmazható.

123. § (1) A szerző fél köteles a Hivatalnak haladéktalanul bejelenteni, ha bármely földgázipari vállalkozásban a közvetlenül és közvetve birtokolt, szavazati jogot biztosító részvényének, üzletrészenek, szavazati jogának vagy közvetlen és közvetett befolyásának aránya eléri vagy meghaladja a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) 61. § (3) bekezdésében meghatározott mértéket. A Hivatal köteles a bejelentés tudomásulvételét a bejelentést, információ kérés esetén pedig a Hivatal által kért információk megérkezését követő naptól számított negyven napon belül visszaigazolni. A szavazati jogra, a közvetett befolyásra, a befolyásszerzésre, azok mértékére, az összehangoltan eljáró személyekre és a bejelentés tartalmára vonatkozóan a Tpt. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) Bármely földgázipari vállalkozásban a szavazatok 25%-át, 50%-át vagy 75%-át meghaladó szavazati jog vagy befolyás szerzéséhez és az ehhez fűződő jogok gyakorlásához a Hivatal előzetes hozzájárulása is szükséges.

(2a) Nem kell a Hivatal előzetes hozzájárulása a (2) bekezdésben foglaltak szerint jóváhagyott mértékek elérését követően mindaddig, amíg az újabb befolyásszerzéssel a befolyást szerző el nem éri a következő Hivatali hozzájáruláshoz kötött mértéket. Az (1) bekezdésben meghatározott bejelentési kötelezettség alól a befolyást szerző nem mentesül. Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározottak vonatkoznak az e törvény hatálya alá tartozó engedélyesek és a VET. hatálya alá tartozó engedélyesek közötti befolyásszerzésre is.

(3) A (2) bekezdés szerinti befolyásszerzés nem igényli a Hivatal hozzájárulását

a) az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték engedélyese,

b) a célvezeték üzemeltetője,

c) a telephelyi szolgáltató esetében.

(4) Földgáz, illetve villamos energia termelésével vagy kereskedelmével foglalkozó vállalkozás, valamint az ilyen vállalkozás irányító részvényese a szállítási rendszerüzemeltetőben, sem közvetlenül, sem közvetetten nem szerezhethet irányítást biztosító részesedést. A szállítási rendszerüzemeltetőben, illetve annak irányító részvényesében irányítást biztosító részesedésszerzéshez a Hivatal hozzájárulása is szükséges. E rendelkezés nem érinti a 121/B. § (1) bekezdésben rögzített rendelkezést.

(5) A Hivatal hozzájáruló határozata szükséges az olyan jogügylet létrejöttéhez, amely azt eredményezné, hogy harmadik országból származó személy vagy személyek gyakorolnak irányítást a szállítási rendszerüzemeltető vagy annak irányító részvényese felett.

(6) A Hivatal a (2) és az (5) bekezdésben, valamint a 122. § (1) bekezdésében meghatározott ügyletekhez történő hozzájárulást megtagadhatja vagy feltételhez kötheti, ha azok végrehajtása a földgázellátás biztonságát, a közbiztonságot, az energiapolitikai célkitűzések érvényesülését, az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenység ellátását vagy a szállítási, tárolási, elosztási, valamint egyetemes szolgáltatási tevékenység árának és a szolgáltatás minőségének meghatározására vonatkozó szabályozást veszélyeztetheti, továbbá, ha annak végrehajtása a Hivatalhoz a (8) bekezdés szerint bejelentett elővásárlási jog megsértésére vezetne.

(6a) A Hivatal megtagadja a (4) bekezdésben meghatározott részesedésszerzés jóváhagyását, ha az nem felel meg az ott rögzített követelményeknek. A Hivatal megtagadja az (5) bekezdésben meghatározott jogügylet jóváhagyását, ha a 128. § szerinti eljárásban azt állapította meg, hogy a jogügylet végrehajtása eredményeként a szállítási rendszerüzemeltető nem felelne meg a rá vonatkozó szétválasztási követelményeknek.

(7) A befolyásszerzés (1) bekezdésben meghatározott bejelentésének elmulasztása esetén, az (1) bekezdés szerinti tudomásulvételt kimondó visszaigazolás hiányában vagy a (2) és a (4)-(5) bekezdésben, illetve a 122. § (1) bekezdésében meghatározott hozzájáruló határozat hiányában a szerző fél a bejelentés elmulasztásával érintett részesedései tekintetében a társasággal szemben - az osztalékra való jogosultságot kivéve - jogot nem gyakorolhat,

illetve a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, a tagjegyzékben nem tüntethető fel. A részvénykönyvbe, tagjegyzékbe, valamint a cégjegyzékbe való bejegyzésre irányuló kérelmet a Hivatal visszaigazolását, illetve jóváhagyását igazoló dokumentummal együtt lehet benyújtani.

(8) A Hivatalhoz - a szerződés vagy a jognyilatkozat eredeti példányának vagy közjegyző által hitelesített másolatának csatolásával - be kell jelenteni a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény szerinti közüzemi nagykereskedői engedélyes vagy jogutódja vonatkozásában biztosított elővásárlási jog létesítését, módosítását, illetve megszűnését.

124. § (1) A Hivatal jóváhagyása szükséges az engedélyes működési engedélyében felsorolt engedélyhez kötött tevékenységei egyes elemeinek más személy általi végzéséhez (a továbbiakban: kiszervezés), valamint a működési engedélyében meghatározott alapvető eszközök és vagyoni értékű jogok más személy részére történő átruházásához, átengedéséhez, lízingbe adásához, egyéb módon tartós használatba adásához, megterheléséhez vagy biztosítékul való lekötéséhez (a továbbiakban együtt: alapvető eszközökkel való rendelkezés).

(2) A kiszervezés engedélyezése során a Hivatal nem hagyhat jóvá olyan ügyletet, amely azt eredményezi, hogy a működési engedélyben meghatározott alaptevékenységek végzése, vagy a karbantartás és az üzemzavar elhárítás irányítása, továbbá a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel, és a saját szervezetén belül a rendszerhasználókkal kapcsolatot tartó, folyamatosan működő műszaki irányító szolgálat kikerül az engedélyes saját szervezetéből.

(2a) A kiszervezés engedélyezése során a Hivatal nem hagyhat jóvá továbbá olyan ügyletet sem, amely azt eredményezi, hogy a szállítási rendszerüzemeltető nem felel meg a 4. § szerinti követelményeknek.

(3) Kiszervezés esetén a kiszervezést végző engedélyes úgy felel jogszabályokban, a hatósági hozzájáruló határozatban és a működési engedélyében meghatározott kötelezettségei teljesítéséért, mintha a kiszervezett tevékenységet maga végezné.

(4) Nem igényli a Hivatal (1) bekezdés szerinti előzetes jóváhagyását a kiszervezés és az alapvető eszközökkel és vagyoni értékű jogokkal való rendelkezés, a földgázkereskedő - kivéve az egyetemes szolgáltatót - az egyablakos kiszolgálása nemzetközi szállítóvezeték engedélyese, valamint a telephelyi szolgáltató esetében.

XV. Fejezet

ADATSZOLGÁLTATÁS, TITOKVÉDELEM, INFORMÁCIÓKEZELÉS

125. § (1) Az engedélyesek (a továbbiakban: adatkezelő) az e törvényben meghatározott engedélyköteles tevékenység végzése, az ehhez szükséges műszaki berendezések létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó szerződés megkötése, tartalmának meghatározása, módosítása, a teljesítésének figyelemmel kísérése, a szerződésben meghatározott díjak számlázása, továbbá a szerződésből eredő egyéb követelések érvényesítése, és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban foglalt együttműködési, adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése céljából kezelhetik a felhasználó, valamint a külön jogszabályban meghatározott fizető azonosításához szükséges és elégséges - e törvény vagy a végrehajtására kiadott külön jogszabály szerint a szerződés tartalmát képező - személyes adatokat. A felhasználó azonosításához a természetes személy felhasználó esetén neve, lakcíme, születésének helye és ideje, valamint anyja neve, nem természetes személy felhasználó esetén elnevezése, székhelye, adószáma, cégjegyzékszama (egyéb nyilvántartási száma) szükséges.

(1a) A megfelelési ellenőr az e törvényben és a földgázellátásról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott, szétválasztási követelményeknek való megfelelés ellenőrzésével, valamint a megfelelési program végrehajtásával kapcsolatos feladatai elvégzése céljából az ahhoz szükséges mértékben kezelheti a tevékenysége során tudomására jutott, a megfelelési ellenőrt munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztató engedélyes üzleti titkait, valamint az engedélyesnél munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatott személyek személyes adatait, így nevüket, lakcímüket, születési helyüket és idejüket, anyja nevét, valamint munkakörükre és végzettségükre vonatkozó adatokat.

(1b) A földgázelosztó a védendő fogyasztókat megillető kedvezmény biztosítása céljából kezelheti a védendő fogyasztók nyilvántartásának kezeléséhez szükséges személyes és különleges személyes adatokat, így a védendő fogyasztó nevét, lakcímét, születési helyét és idejét, anyja nevét, valamint a védendő fogyasztói státuszt megalapozó adatokat.

(2) Az adatkezelő a kezelt személyes adatokat haladéktalanul köteles törölni, ha az adatkezelés nem az (1) bekezdésben meghatározott célból történt, vagy az adatkezelés célja megszűnt.

(3) Az adatkezelő rendszerhasználóval történő szerződéskötése nem tehető függővé a rendszerhasználónak valamely, az (1) bekezdésben nem szabályozott célból történő adatkezeléshez való hozzájárulásától.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok közül az adatkezelés céljához szükséges adatok - az a)-c) és e) pontok esetében az érintett egyidejű értesítése mellett - átadhatók:

a) az adatkezelő megbízása alapján a szerződés megkötését, a leolvasást, a számlázást, a kézbesítést, a díjfizetések és követelések kezelését, a forgalmazás kezelését, a felhasználási helyek műszaki kivitelezését, felülvizsgálatát, ellenőrzését, kikapcsolását illetőleg az ügyfélszolgálati tevékenységet végző természetes személynek és gazdálkodó szervezetnek,

b) a számlázási és forgalmazási jogviták rendezésére jogszabály vagy a szerződő felek megállapodása alapján jogosult szervezetek részére,

c) a Hivatalnak,

d) a nemzetbiztonság, a honvédelem és a közbiztonság védelme, továbbá a közvédas bűncselekmények üldözése céljából az arra hatáskörrel rendelkező nemzetbiztonsági szerveknek, nyomozó hatóságoknak, az ügyésznek, valamint a bíróságnak,

e) a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény előírásai szerint a végrehajtónak,

f) a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnak, valamint

g) a védendő fogyasztók esetében az őt megillető kedvezménynek vagy különleges bánásmódnak az egy felhasználási helyen való igénybevétele ellenőrzése céljából a földgázelosztónak és az őt megillető kedvezménynek vagy különleges bánásmódnak a biztosítása érdekében a földgázkereskedőnek.

(5) A (4) bekezdés a)-c) és e) pontjaiban meghatározott szervezeteket az átadott adatokkal kapcsolatban az adatkezelővel azonos titoktartási kötelezettség terheli.

(6) Az engedélyesek és a földgáztermelő kötelesek biztosítani, hogy a tevékenységgel kapcsolatos információk és adatok kezelése, továbbítása, más módon hozzáférhetővé tétele, valamint nyilvánosságra hozatala megfeleljen:

a) a jogszabályokban, valamint az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban foglalt előírásoknak,

b) a külön jogszabályokban meghatározott, az engedélyes földgázipari vállalkozás tulajdonosainak jogaira vonatkozó rendelkezéseknek,

c) az azonos típusú működési engedéllyel rendelkező engedélyesekkel és felhasználókkal szemben az egyenlő bánásmód, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől való tartózkodás követelményének.

(7) A rendszerüzemeltetők és a telephelyi szolgáltatók nem élhetnek vissza azokkal az üzleti érdeket érintő információkkal, amelyekhez a rendszerhasználóktól az együttműködő földgázrendszerhez való hozzáférés megvalósítása vagy tárgyalása során jutottak, és kötelesek továbbá mindazon üzleti titoknak nem minősülő információkat az összes érdekelt rendelkezésére bocsátani, amelyeket bármelyik érdekelt részére eljuttattak.

(8) A rendszerhasználók kötelesek a rendszeregyensúly fenntartásához szükséges operatív jellegű, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott adatokat folyamatosan szolgáltatni. Az adatforgalomban résztvevők kötelesek biztosítani az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését.

(9) A földgázszállító köteles a rendszerüzemeltetőknek, a szállítóvezetékhez közvetlenül kapcsolódó felhasználóknak és a földgáztermelőnek a földgázszállítási alapszolgáltatás keretében a szállított földgáz minőségére vonatkozó napi elszámolási adatot szolgáltatni.

(10) A rendszerüzemeltetők kötelesek más rendszerüzemeltetők, rendszerhasználók, valamint a rendszerirányító és a Hivatal számára külön jogszabályban és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott adatokat szolgáltatni.

(11) Az adatszolgáltatásra vonatkozó részletszabályokat külön jogszabály, és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

(12) A rendszerirányító tevékenységének ellátásához az engedélyesek kötelesek a feladata ellátásához szükséges operatív jellegű adatokat folyamatosan szolgáltatni. Az adatszolgáltatási kötelezettséget az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

(13) A rendszerirányító biztosítja az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését.

(14) A szállítási, a tárolási és az elosztói rendszerüzemeltető az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül köteles megőrizni azoknak a gazdasági szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenysége során hozzájut, továbbá megakadályozni, hogy a saját tevékenységével kapcsolatos - üzleti szempontból előnyös - információ megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra.

(15) Az engedélyesek külön jogszabályban meghatározott informatikai rendszert működtetnek az együttműködés biztosítása érdekében.

125/A. § (1) A szállítási rendszerüzemeltető és a földgáztárolói engedélyes, valamint a szállítási rendszer tulajdonosa nem oszthat meg üzleti szempontból érzékeny információt az integrált vállalkozás többi részével, kivéve ha ez egy üzleti tranzakció végrehajtása érdekében szükséges.

(2) A szállítási rendszerüzemeltető és a földgáztárolói engedélyes a kapcsolt vállalkozások földgáz-értékesítései vagy vásárlásai során semmilyen módon nem élhetnek vissza a hálózati hozzáférés biztosítása, vagy az arról való

tárgyalás során harmadik féltől szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval. A tényleges versenyhez és a piac hatékony működéséhez szükséges információkat közzé kell tenni. Ez a kötelezettség nem sértheti az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

(3) A megfelelési programban olyan intézkedéseket kell meghatározni, amelyek biztosítják a 125. § (14) bekezdésében és az (1)-(2) bekezdésekben előírtak teljesülését, valamint a megkülönböztető magatartás kizárását.

(4) A szállítási rendszerüzemeltető, a földgáztermelő és a földgázkereskedő köteles a Hivatal és az Európai Bizottság rendelkezésére bocsátani a szállítási rendszerüzemeltető szétválasztási követelményeknek való megfelelésével kapcsolatban kért információkat.

125/B. § A Hivatal önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező nemzeti szabályozó hatóságként kijelölt kormányhivatal.

XVI. Fejezet

A MAGYAR ENERGIA HIVATAL JOGÁLLÁSA, FELADAT- ÉS HATÁSKÖRE

Magyar Energia Hivatal feladata és hatásköre

126. § A Hivatal feladata különösen:

a) az e törvény és felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok által engedélykötelesnek minősített tevékenységet folytató földgázipari vállalkozások és a földgázpiac jogszabályoknak és hatósági előírásoknak megfelelő működésének biztosítása,

b) a hatékony és fenntartható földgázpiaci verseny előmozdítása,

c) a hatékonysági követelmények, a rendszerszinten értékelt műszaki-gazdasági optimum, és a legkisebb költség elvének érvényesítése,

d) az ellátás biztonságának megőrzése és növelése,

e) az energiapolitikai célkitűzések, valamint a fenntartható fejlődés követelményeinek érvényesítése,

f) a nyilvánosság tájékoztatása,

g) a felhasználók és az engedélyesek érdekeinek védelme,

h) a technológiai monopolhelyzettel való visszaélés és a versenykorlátozás megakadályozása, a piaci résztvevők tevékenységének és a rendszerhasználati díjak, valamint az egyetemes szolgáltatás és a végső menedékes szolgáltatás árképzési módjának szabályozásával kapcsolatos hatáskörök gyakorlása révén, az Európai Unió követelményeinek megfelelően,

i) a felhasználói érdekek védelmének elősegítése a saját nemzeti piac hatékony működése révén,

j) a védendő fogyasztók védelmének elősegítése,

k) a kereskedőváltás megkönnyítésének elősegítése,

l) versenyképes, biztonságos és fenntartható belső földgázpiac kialakításának és a tényleges piacnyitásnak elősegítése az Európai Unióon belül, valamint ennek érdekében részvétel versenyképes és megfelelően működő regionális piacok kialakításában,

m) annak elősegítése, hogy az szállítási rendszerüzemeltető és a rendszerhasználók megfelelő ösztönzőket kapjanak az együttműködő földgázrendszer hatékonyságának növelésére és a piaci integráció elősegítésére.

127. § A Hivatal a földgázellátással, a földgázellátás biztonságának és a földgázpiac hatékony működésének felügyeletével, továbbá az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével, és a hatásos verseny elősegítésével kapcsolatos feladatai körében

a) kiadja, - jogszabályban meghatározott esetekben - módosítja, vagy visszavonja az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységek gyakorlásához szükséges engedélyeket, előzetesen hozzájárul a célvezetékek létesítéséhez;

b) jóváhagyja az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot és annak módosításait, valamint a jóváhagyást feltételhez kötheti, illetve e törvényben meghatározott esetekben hivatalból módosítja azt;

c) jóváhagyja az engedélyesek által kidolgozott üzletszabályzatokat, és azok módosításait, valamint a jóváhagyást feltételhez kötheti, vagy megtagadhatja, továbbá a 113. § (3) bekezdésben foglalt esetben az üzletszabályzatot hivatalból módosíthatja;

d) jóváhagyja a szállítási rendszerüzemeltető, a földgázelosztó, illetve a földgáztároló engedélyes által benyújtott megfelelési programokat, és azok módosításait, jóváhagyja az éves megfelelési jelentést, továbbá jóváhagyja a szállítási rendszerüzemeltető megfelelési ellenőrének kinevezését és megbízatásának feltételeit, időtartamát, valamint

megszüntetését;

e) ellenőrzi az e törvényben, a végrehajtására kiadott külön jogszabályokban, a 715/2009/EK rendeletben, a Hivatal által kiadott határozatokban, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban, üzletszabályzatokban, valamint a megfelelési programokban meghatározott kötelezettségek betartását, különösen a tevékenységek szétválasztásának teljesítésére és ennek keretében a keresztfinanszírozás-mentes működés érvényesülésére vonatkozó szabályokat, továbbá a 128. § szerinti eljárásban ellenőrzi a szállítási rendszerüzemeltető szétválasztási követelményeknek való megfelelését;

f) piacfelügyeleti tevékenysége során figyelemmel kíséri a földgázpiaci verseny jellemzőit, piacelemzést és hatósági ellenőrzést végez, figyelemmel kíséri továbbá a szállítási rendszerüzemeltető és a vertikálisan integrált vállalkozás közötti kommunikációt, valamint a kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatokat;

g) ellátja a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes azonosításával, és az ilyen jellegű piac szabályozásával kapcsolatos, e törvény által hatáskörébe utalt teendőket;

gy) meghatározza a rendszerhasználati és a csatlakozási díjakat, a rendszerüzemeltető által nyújtott szolgáltatás minőségének a rendszerhasználati díjakon keresztül történő ösztönzésének szabályait, a nyújtott szolgáltatás minőségétől függően alkalmazható rendszerhasználati díjakat, valamint az egyes díjak alkalmazásának feltételeit;

h) javaslatot tesz a rendszerüzemeltető és az egyetemes szolgáltató által külön díj ellenében végezhető szolgáltatások körére és díjaira;

i) ellenőrzi a rendszerhasználati díjakra és a csatlakozási díjakra, valamint az egyetemes szolgáltatás áaira, az egyetemes szolgáltatás keretében értékesített mennyiségekre, a hatósági árral érintett földgázforrás felhasználására vonatkozó előírások teljesülését, és a tárgyalásos tárolói hozzáférés alkalmazására vonatkozó előírások betartását, ellenőrzi továbbá az egyetemes szolgáltatás keretében földgáz vételező felhasználók ellátására termelt hazai földgáz árképzésére vonatkozó szabályok betartását, valamint előkészíti az egyetemes szolgáltatás árképzésére vonatkozó szabályokat;

j) a külön jogszabályban az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő díjakkal együtt kihirdetett számítási módszer szerint meghatározza a földgázelosztóknak a 105. § (4) bekezdés alapján teljesítendő kiegyenlítő fizetések összegét;

i) dönt a szállítási rendszerüzemeltető és a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás, valamint a 119/A. § (2) bekezdésének alkalmazása esetén a kijelölt rendszerüzemeltető és a szállítóhálózat tulajdonosa közötti panaszok ügyében;

j) a 85. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben dönt az együttműködő földgázrendszerben alkalmazott díjmegállapítási szabályok, valamint a hozzáférési kötelezettségek teljesítése alól benyújtott mentesítési kérelmek tárgyában, továbbá dönt a tárgyalásos tárolói hozzáférés szabályainak alkalmazásához szükséges felmentésről;

k) rendszerfelügyeleti tevékenysége során

ka) felülvizsgálja és jóváhagyja a 81. § (2) bekezdése szerinti, a tervezéshez szükséges adatbázist,

kb) ellenőrzi - a szállítási rendszerirányító által beterjesztett - a földgázrendszer kapacitásának felülvizsgálatát és a hosszú távú infrastruktúra-fejlesztési javaslatot, vizsgálja annak a közösségi szintű 10 éves fejlesztési tervvel való összhangját,

kc) folyamatosan figyelemmel kíséri a 10 éves fejlesztési terv megvalósítását,

kd) a földgázelosztó, illetve a földgáztároló engedélyes által nem vállalt, de indokolt fejlesztések elvégzésére jogosult pályázatot meghirdetni és elbírálni,

ke) a 83/A. § (1) bekezdése szerinti esetben köteles pályázatot kiírni;

l) az egyes engedélyesekre - a jogszabályban meghatározott keretek között - határozatban állapítja meg az engedélyköteles tevékenység folytatásának minimális minőségi követelményeit, valamint elvárt színvonalát, a felhasználókkal való kapcsolattartás módjára vonatkozó minimális követelményeket, a felhasználók tájékoztatásának részletes szabályait, továbbá a rendszerüzemeltetők vonatkozásában az együttműködő földgázrendszer biztonságos üzemeltetésére vonatkozó minimális követelményeket;

m) dönt a rendszerüzemeltetővel, illetve a telephelyi engedéllyel szemben felmerülő, csatlakozással vagy az együttműködő földgázrendszer megfelelő minőségben való rendelkezésre állásának kérdésével kapcsolatos felhasználói panaszok ügyében; ellenőrzi a felhasználói igények kielégítését és a felhasználók által a hálózathoz való csatlakozás érdekében befizetett csatlakozási díj felhasználását;

n) eljár a földgázkereskedővel szemben felmerülő panaszok ügyében, kivéve az elszámolásra, számlázásra, díjfizetésre vagy mérésre, valamint a földgázellátásból történő, fizetési késedelem miatt végrehajtott felfüggesztésre vagy kikapcsolásra, illetve a tartozás rendezését követően a felhasználó ellátásba történő ismételt bekapcsolására vonatkozó jogszabályi előírások megsértésével összefüggő lakossági fogyasztói panaszokat;

o) a folyamatos és biztonságos földgázellátás fenntartása érdekében folyamatosan ellenőrzi

oa) a földgázvezetékek és a földgáztárolók kapacitását, a földgázkereskedő rendelkezésre álló gázforrásait, a tárolt földgáz mennyiségeket, és a szállítóvezeték egyensúlyozáshoz rendelkezésre álló eszközeit, gázforrásait,

- ob) az együttműködő földgázrendszer kapacitásában beálló változásokat,
- oc) a földgázkereskedő gazdasági stabilitását, pénzügyi biztosítékainak meglétét, a gazdasági ellehetetlenülés időbeni ismerete céljából,
- od) az engedélyesek szolgáltatási színvonalát, üzemszünet mutatóit;
- p) e törvény szerint jóváhagyja az engedélyes földgázipari vállalkozás átalakulását, szétválását, más földgázipari vállalkozással való egyesülését, jogutód nélküli megszűnését, a jegyzett tőke értékének csökkentését, az engedélyesekben történő részesedés- és befolyásszerzést, az olyan részesedésszerzést, amelynek eredményeként harmadik országból származó személy vagy személyek gyakorolnának irányítást a földgázszállító, a rendszerirányító, illetve azok irányító részvényese felett, az engedélyes működési engedélyében felsorolt engedélyhez kötött tevékenységei egyes elemeinek más személy általi végzését, valamint a működési engedélyben meghatározott alapvető eszközeinek és vagyoni értékű jogainak más személy részére történő átruházását, átengedését, lízingbe adását, és egyéb módon tartós használatba adását, megterhelését vagy biztosítékkul lekötését;
- q) elegendő tesz a személyes adatok gyűjtésére vonatkozó - törvényben előírt -, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb adatgyűjtési, adatszolgáltatási és jelentéstételi kötelezettségének;
- r) a szállítási rendszerirányító javaslatának figyelembevételével jóváhagyja a korlátozási besorolást, a szállítási rendszerirányító javaslatára dönt a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacon folyó kereskedés felfüggesztéséről, valamint válságkezelési javaslatot tesz a miniszternek;
- s) jogosult feladatának ellátása érdekében - jogszabályban meghatározott módon - az engedélyes társaság valamint a hazai termelésű földgázt termelő irataiba betekinteni, ideértve a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 81. § (2) bekezdésében meghatározott üzleti titkot tartalmazó iratokat is, továbbá jogosult a tevékenységekre vonatkozó iratokról másolatot, kivonatot készíteni, feladatai ellátásához az engedélyestől, a hazai termelésű földgázt termelőtől eseti és rendszeres információkat kérni, amelyeket köteles a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény adatkezelésre vonatkozó szabályai szerint kezelni;
- t) meghatározza azon - személyes adatokat nem tartalmazó - gazdálkodási adatok körét, amelyet az engedélyes köteles nyilvánosságra hozni;
- u) érvényesíti a legkisebb költség elvét az e törvény hatálya alá tartozó hatósági áras termék és szolgáltatás vonatkozásában;
- v) nyilvánosan közzéteszi a határozatait;
- w) az Fbkt.-ben meghatározott módon kezdeményezi a miniszternél a földgáz biztonsági készlet felhasználását;
- x) e törvényben foglaltak szerint kifogásolhatja a szállítási rendszerüzemeltető operatív irányítását ellátó személy vagy testület tagja, továbbá a felügyelőbizottság tagja kinevezését, kinevezése megújítását, munkafeltételeit, ideértve a díjazást is, valamint a megbízatása megszüntetését a szakmai függetlenséggel vagy a megbízatás idő előtti megszüntetése során a tevékenységek szétválasztására vonatkozó szabályok betartásával kapcsolatos kétség esetén, ellenőrzi, hogy a szállítási rendszerüzemeltető operatív irányítását ellátó személy vagy testület tagja megbízatásának idő előtti megszüntetésére a tevékenységek szétválasztására vonatkozó szabályok betartásával került-e sor, továbbá kezdeményezheti a megfélemlési ellenőr megbízatásának megszüntetését a függetlenség vagy a szakmai alkalmasság hiánya esetén;
- y) az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték engedélyezésének előkészítésével kapcsolatosan egyeztet és együttműködik azon országok szabályozó hatóságaival, amelyeken a vezeték áthalad;
- z) a határkeresztező vezetéken fellépő kapacitáshiány esetén együttműködik a másik tagállammal a kapacitáshiány-kezelési eljárásokra vonatkozóan;
- zs) közzéteszi minden év július 31-ig az ellátásbiztonsági felügyelet során szerzett eredményeket és az azok alapján meghozott vagy tervezett intézkedéseket ismertető jelentést, melyet haladéktalanul továbbít a Bizottságnak.
- 127/A. §** A Hivatal a földgázellátással, a földgázellátás biztonságának és a földgázpiac hatékony működésének felügyeletével, továbbá az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével, és a hatásos verseny elősegítésével kapcsolatos feladatai körében, a 127. § szerinti feladatai mellett
- a) figyelemmel kíséri az átláthatóság szintjét, beleértve a nagykereskedelmi árak átláthatóságát,
- b) a versenyhatóság eljárási hatáskörének tiszteletben tartásával vizsgálja a megszakítható ellátási szerződések, illetve a hosszú távú szerződések közösségi jognak való megfelelését és az Európai Unió politikáival való összhangját,
- c) éves jelentést készít az Ügynökség és az Európai Bizottság részére saját tevékenységéről és feladatai végrehajtásáról.

Tanúsítási eljárás

128. § (1) A Hivatal ellenőrzi, hogy a szállítási rendszerüzemeltető megfelel-e a szétválasztási követelményeknek. A Hivatal a megfélemlés biztosítása érdekében e § szerinti tanúsítási eljárást folytat le

a) a szállítási rendszerüzemeltetési engedély kiadása vagy meghosszabbítása iránti kérelem benyújtását megelőzően az ügyfél kérelmére,

b) a szállítási rendszerüzemeltető (4) bekezdés szerinti bejelentése alapján,

c) ha a Hivatal a szállítási rendszerüzemeltető vagy a szállítóvezeték tulajdonosa feletti irányítást és befolyást érintő olyan tervezett változásról szerez tudomást, amely a szétválasztási követelmények megsértéséhez vezethet, vagy amennyiben okkal feltételezi a szétválasztási követelmények megsértését,

d) az Európai Bizottság indokolással ellátott kérelmére, vagy

e) ha a 119/A. § (3) bekezdése alapján független rendszerüzemeltető kijelölése válik szükségessé, a kijelölést megelőzően.

(2) A Hivatal a tanúsítási eljárás során tanúsítja a szétválasztási követelményeknek való megfelelést, ha a szállítási rendszerüzemeltetési engedély kérelmezője, a szállítási rendszerüzemeltető vagy a független rendszerüzemeltetőként kijelölendő személy megfelel az e törvény 121/B.-121/I. §-aiban foglalt, rá vonatkozó rendelkezéseknek. Ha a tanúsítási eljárás során a Hivatal megállapítja, hogy a szállítási rendszerüzemeltető vagy a független rendszerüzemeltetőként kijelölendő személy nem felel meg a rá vonatkozó szétválasztási követelményeknek, szállítási rendszerüzemeltető esetén a 119. §-ban foglalt jogkövetkezményeket alkalmazza, illetve a független rendszerüzemeltetőként kijelölendő személy esetén pedig nem jelöli ki független rendszerüzemeltetővé.

(3) A Hivatal a szétválasztási követelményeknek való megfelelés tárgyában a 129. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott határidőn belül határozatot hoz, amelyet - az eljárás egyidejű felfüggesztése mellett - az adott döntésre vonatkozó összes információval együtt, a 715/2009/EK rendelet 3. cikkében meghatározott eljárás lefolytatása céljából haladéktalanul megküld az Európai Bizottságnak. Az Európai Bizottság eljárását követően a Hivatal az eljárás felfüggesztését megszünteti, és a 713/2009/EK rendelet 3. cikk (1) bekezdésében foglaltak szerint jár el.

(4) A szállítási rendszerüzemeltető köteles bejelenteni a Hivatalnak az olyan tervezett jogügyleteket, amelyek a szétválasztási követelményeknek való megfelelés ismételt vizsgálatát tehetik szükségessé.

(5) Ha a Hivatal az (1) bekezdés a) pontja alapján a 121/I. §-ban meghatározott szétválasztási szabályoknak való megfelelést tanúsította és független rendszerüzemeltetőt jelölt ki, azt követően a független rendszerüzemeltető 121/B.-121/G. §-ban foglalt szétválasztási követelményeknek való megfelelés tanúsítása iránti kérelmét érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

129. § (1) A Hivatal jogállására, gazdálkodására és más szervezetekkel való kapcsolatára az e törvényben meghatározottakon kívül a VET. rendelkezései irányadók azzal, hogy az engedélyesek alatt az e törvény engedélyesei értendők.

(2) A Hivatal eljárására a VET.-ben foglalt - a Hivatal eljárására vonatkozó - általános szabályokat megfelelően kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a 64. § (2) bekezdés, a 67. § (3) bekezdés, valamint a 127. § m) és n) pontjai szerinti eljárásokban a Hivatal ügyintézési határideje 60 nap,

b) a 82. § (2) bekezdése szerinti eljárásban 6 hónap,

c) a 128. § (2) bekezdés a)-c) és e) pontja szerinti eljárásokban 4 hónap,

d) a 128/A. § (5) bekezdése szerinti eljárásban 2 hónap.

(3) A közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a Hivatal határozatának bírósági felülvizsgálata során - a földgázellátási üzemzavar vagy válsághelyzet esetén a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet alapján meghozott döntés kivételével - a határozatot jogosult megváltoztatni.

Nemzetközi együttműködés és kapcsolat az Európai Unió szerveivel

130. § A Hivatal nemzetközi együttműködésére és az Európai Unió szerveivel való kapcsolatára vonatkozóan a VET. 164-165/C. §-ainak előírásait kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy

a) az Európai Parlament és a Tanács a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. július 13-i 2009/72/EK irányelve alatt a 2009/73/EK irányelv,

b) az Európai Parlament és a Tanács a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről és az 1228/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. július 13-i 714/2009/EK rendelete alatt a 715/2009/EK rendelet értendő.

Az Energetikai Állandó Választottbíróság

131. § A VET. 169. §-a szerinti Energetikai Állandó Választottbíróóság eljárásának van helye az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységet folytató engedélyesek közötti, e törvény hatálya alá tartozó tevékenységekre vonatkozó jogszabályban, vagy az az alapján kötött szerződésben foglalt jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos jogvitában, ha a felek a választottbíróósági eljárást választottbíróósági szerződésben kikötötték és az eljárás tárgyáról szabadon rendelkezhetnek.

XVII. Fejezet

FELHATALMAZÓ RENDELKEZÉSEK

132. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a Magyar Energia Hivatal által kiszabható bírság felső határát,
2. a panaszok engedélyesek általi kezelésére és a felhasználók, illetve lakossági fogyasztók általi benyújtására vonatkozó eljárási szabályokat,
3. az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmi követelményeit,
4. a szabályzati bizottság létrehozására és működtetésére vonatkozó szabályokat,
5. az üzletszabályzat kötelező tartalmi elemeit, felépítésére vonatkozó általános előírásokat, a társadalmi egyeztetésre vonatkozó előírásokat és az üzletszabályzat benyújtásának formai követelményeit,
6. a rendszerüzemeltetők által készítendő megfelelési program és megfelelési jelentés részletes szabályait, valamint a szállítási rendszerüzemeltetőnél működő megfelelési ellenőr szakmai alkalmasságára vonatkozó feltételeket, jogköreire és feladataira vonatkozó részletes szabályokat,
7. a szétválasztási szabályokra és a számviteli szétválasztásra vonatkozó fő követelményeket és alapelveket,
8. az engedélyezés, a tanúsítási eljárás, valamint az elektronikus ügyintézés részletes szabályait, pénzügyi és gazdasági feltételeit, a kérelem formai és tartalmi követelményeit, továbbá az engedély tartalmi követelményeit, az engedély kiadásának, a működési engedély módosításának, meghosszabbításának és visszavonásának, hivatalból történő módosításának, az engedélyes tevékenység folytatásának feltételeit, a pénzügyi biztosítékok részletes szabályait, valamint az engedélyesek jogait és kötelezettségeit, valamint a jóváhagyásra irányuló eljárás részletes szabályait,
9. a földgáz minőségű biogáz és egyéb gázfajták, valamint a bányászati tevékenységgel felszínre hozott földgáz együttműködő földgázrendszerhez történő csatlakozásának feltételeit, a betáplált gázok minőségi követelményeit, az átvételére és a mérésére vonatkozó előírásokat,
10. a célvezeték létesítése engedélyezésének részletes feltételeit,
11. a célvezeték létesítése engedélyezésének részletes feltételeit,
12. a földgázkereskedő és a felhasználó közötti jogviszony részletes szabályait,
13. az egyetemes szolgáltatás részletes szabályait, ezen belül a szolgáltatási terület és a legkisebb területi egység meghatározására, valamint az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók garantált ellátásához szükséges források és tárolóban elhelyezett földgázkészlet mértékére és biztosítására vonatkozó rendelkezéseket,
14. a végső menedékes szolgáltatásra, és a végső menedékes szolgáltató kijelölésére vonatkozó szabályokat, a végső menedékes szolgáltatási szabályzatot, továbbá a végső menedékes szolgáltatási szerződésre vonatkozó részletes rendelkezéseket, valamint az ellehetetlenült földgázkereskedő tevékenységének felfüggesztésével, az engedélyek visszavonásával kapcsolatos feltételeket és intézkedéseket továbbá az új engedélyes kijelölésének szabályait,
15. a jelentős piaci erőfölény megállapítása szempontjából releváns piacok területi meghatározására, valamint a piaci verseny hatékonyságának elemzésére, a nem kellően hatékony piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosítására és e törvényben, valamint a VET.-ben meghatározott kötelezettségek tartalmára, alkalmazási feltételeire vonatkozó részletes előírásokat,
16. a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac működési feltételeit, valamint az adás-vételi ügyletben résztvevők jogait és kötelezettségeit,
17. a szervezett földgázpiaci tevékenységre és a tevékenység engedélyezésére, valamint a szervezett földgázpiac működtetésére vonatkozó részletes szabályokat,
18. a földgázszállítási tevékenység végzésének és a földgázszállítói kapacitás értékesítésének részletes szabályait, az egyensúlytartással, az egyensúlyozó eszközökkel és felhasználásukkal kapcsolatos szabályokat, különösen a felhasználásukkal kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket, valamint a kiegyensúlyozási pótdíj nyilvántartásával kapcsolatos rendelkezéseket,
19. a földgázelosztási szolgáltatás végzésének, és a földgázelosztói kapacitás értékesítésének részletes szabályait, a

földgázelosztási szabályzatot, valamint a földgázkereskedő, és az egyetemes szolgáltató által kezdeményezett földgázelosztási szüneteltetés eseteit, az elosztóhálózat-használati szerződés tartalmi és formai követelményeit, valamint a szerződésszegés eseteit és jogkövetkezményeit, továbbá az elosztóvezetékhez kapcsolódó fogyasztási helyek és az ott vételező felhasználók adatainak nyilvántartására, a nyilvántartásból történő adatszolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseket,

20. a földgáztárolási tevékenység végzésére, ezen belül a kapacitáslekötésre és értékesítés feltételeire, valamint a földgáztárolási szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat,

21. az egyetemes szolgáltató által létesített ügyfélszolgálatok elhelyezésére és működtetésére vonatkozó részletes szabályokat,

22. az egyensúlytartás feltételeit, valamint a rendszerhasználók és rendszerüzemeltetők együttműködésének részletes szabályait,

23. a vezetékes PB-gáz szolgáltatásra, ezen belül az elosztási és az értékesítési tevékenységre vonatkozó részletes szabályokat,

24. az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték és az együttműködő földgázrendszer kapcsolódása esetén az egyablakos kapacitásértékesítő és a csatlakozó rendszerüzemeltető együttműködésének részletes szabályait,

25. a felhasználó kereskedőváltásának és ellátási formaváltásának feltételeit, részletes szabályait, valamint az egyetemes szolgáltatásra jogosult nem lakossági fogyasztótól az egyetemes szolgáltatási szerződés megkötésének feltételeként kérhető pénzügyi biztosíték összegét,

26. a védendő fogyasztók, valamint az őket az e törvényben meghatározottakon túlmenően megillető kedvezmények körét, biztosításuk és igénybevételük részletes szabályait, továbbá a fogyatékkal élő fogyasztókat megillető különleges bánásmód részletes szabályait, a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására alkalmas okiratok körét, tartalmi és formai követelményeit,

27. a felhasználók és földgáztermelők földgázrendszerre történő csatlakozásának részletes szabályait, ezen belül a csatlakozás műszaki-gazdasági feltételeit, és azok közzétételét, a földgázelosztó és a földgázszállító csatlakozással kapcsolatos együttműködésének szabályait, a szerződéskötési kötelezettség részletes feltételeit, valamint jogsértés esetén a Hivatal által alkalmazható jogkövetkezményeket,

28. a kapacitáslekötés részletes szabályait, ezen belül az igény kielégítés rendjét, a továbbértékesítés szabályait, a szabad kapacitás közzétételének, és lekötésének szabályait,

29. a rendszerüzemeltető üzemeltetésében lévő rendszerhez való hozzáférés, a hozzáférés megtagadásának, felfüggesztésének, visszaállításának részletes szabályait,

30. a földgáz szagosítására vonatkozó rendelkezéseket és a nem többségi földgázelosztói vagy földgázszállítói tulajdonban lévő vezeték szakaszok esetében az üzemeltetési szerződés kötelező tartalmi elemeit, valamint a szállító-, és az elosztóvezeték tulajdonosainak jogait és kötelezettségeit,

31. a földgázrendszerek egymás közötti, valamint a földgázrendszerek és a földgáztermelő közötti átadás-átvételi elszámolási mérési helyek és eszközök kiépítésében és üzemeltetésében érintettek együttműködési kötelezettségét,

32. a földgázellátási válsághelyzet minősítését, kihirdetésének és megszüntetésének szabályait, valamint az intézkedésre jogosult szervezeteket, azok felelősségi és hatáskörét, a földgázellátási válsághelyzet esetére létrehozott bizottság összetételére, eljárására vonatkozó részletes szabályokat,

33. a korlátozásra vonatkozó részletes rendelkezéseket, ezen belül a korlátozási kategóriákat, a besorolás szabályait, valamint a korlátozható felhasználókra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket,

34. a rendszerüzemeltető és a telephelyi szolgáltató által üzemeltetett rendszerek karbantartása, átalakítása, felújítása, fejlesztése esetén a szolgáltatás korlátozásának és szüneteltetésének alapvető szabályait, a be nem jelentett vagy késedelmesen bejelentett szünetelés, valamint a bejelentett szüneteltetés indokolatlan túllépése esetén alkalmazható pótdíj megállapítására vonatkozó szabályokat,

35. a fogyasztásmérésre és elszámolásra - beleértve az átalánydíjas fogyasztást is -, valamint a fogyasztásmérő berendezés mérésügyi felülvizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat,

36. az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat ellátó földgázkereskedők földgáz forrásainak biztosításával kapcsolatos rendelkezéseket,

37. a műszaki-biztonsági hatóság vagy hatóságok kijelölését,

38. az infrastruktúra fejlesztéséhez szükséges földgázellátás biztonsági szintjét, a felhasználók garantált ellátási szintjét,

39. a földgázelosztó és az elosztóvezeték tulajdonosa közötti üzemeltetési szerződés tartalmi elemeit és részletes szabályait,

40. a földgázkereskedő és a rendszerüzemeltetők együttműködésére vonatkozó részletes szabályokat és az adatforgalmi és informatikai rendszer létrehozásának részletes szabályait,

41. a felhasználó földgáz-vásárlására vonatkozó részletes szabályokat, beleértve a földgáz kereskedelmi

szerződésekre és azok felmondására vonatkozó szabályokat,

42. az infrastruktúra fejlesztések tervezésére vonatkozó alapvető szabályokat,

43. a Magyar Köztársaság területén szabad kapacitások felhasználásával történő földgázszállítás részletes szabályait,

44. a szállítási rendszerüzemeltető, valamint a szállítási rendszerüzemeltető ismételt súlyos kötelezettségszegése esetén a szállítási rendszerüzemeltetés gyakorlására más engedélyes kijelölésére vonatkozó részletes szabályokat,

45. a hálózatfejlesztési terv kialakítása során érvényesítendő szempontokat,

46. a szállítóvezeték egy belépési pontján egy gázévre vagy azt meghaladó időtartamra leköthető kapacitás mértékét,

47. a földgázkereskedő által a felhasználók ellátására vonatkozóan készítendő forrásterv tartalmi elemeit,

48. az elektronikus fogyasztásmérők felhasználóknál való felszerelésére, az okos mérés bevezetésére és a bevezetést előkészítő mintaprojektek megvalósítására vonatkozó szabályokat, ennek keretében a mintaprojektek révén meghatározandó és szolgáltatandó információk körét, az ezzel összefüggésben elvégzendő feladatokat, mintaprojekt modell választékot, a mérési és kommunikációs követelmények meghatározásához elvégzendő feladatokat, az adatkezelési, adatbiztonsági előírásokat, a mintaprojektek finanszírozását, időbeli ütemezését, és értékelési kritériumait, a Hivatalnak a mintaprojekt felügyeletével kapcsolatos feladatait, valamint az okos hálózatok bevezetésére vonatkozó szabályokat.

132/A. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

1. földgázellátási válsághelyzet fennállása esetén a munkanapok és munkaszüneti napok, valamint az azokkal összefüggő munkavégzés rendjét, az ügyfélforgalom előtt nyitva álló magánhelyiségek, közintézmények (különösen üzletek, ügyfélszolgálatok) nyitvatartási idejét, az ügyfélforgalom előtt nyitva álló magánhelyiségek, közintézmények (különösen üzletek, ügyfélszolgálatok), továbbá irodaházak, valamint a költségvetési fenntartású intézmények legmagasabb felfűtési hőmérsékletét, a földgázfelhasználás mérséklését szolgáló egyéb intézkedéseket, valamint a földgáznak a Magyar Köztársaság területéről történő kiszállítására vonatkozó szerződéskötés feltételeit,

2. földgázellátási válsághelyzet II. fokozata esetén a felhasználók ellátására vonatkozó szerződések teljesítése felfüggesztésének rendjét, a felhasználók földgázellátásának korlátozását, különösen a korlátozás elrendelésének, fenntartásának és feloldásának feltételeit, az engedélyesek jogait és kötelezettségeit, valamint a földgázellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és a nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb árát.

133. § (1) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a kiegyensúlyozás földgázszállító általi biztosításához közvetlenül kapcsolódó igazolt költségeket és pótdíjakat, valamint azok nyilvántartását, kezelését,

2. a rendszerhasználati díjak meghatározására és szabályozására vonatkozó keretszabályokat és a díjak alkalmazásának általános szabályait, valamint a csatlakozási díjak meghatározásának szempontjait, a csatlakozási díjak elemeit és alkalmazásának általános szabályait,

3. az egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árakat, áralkalmazási feltételeket, az árszabályozás kereteit, a nagycsaládosokat megillető kedvezményre vonatkozó szabályokat, az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás árát, a 141/A. § szerinti szerződések tekintetében felajánlás keretében értékesített mennyiséget a földgáztárolóból és nem földgáztárolóból származó mennyiség szerinti bontásban; az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges (felhasználási és tárolási célú) hazai termelésű földgáz mennyiségét, az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges mennyiség mértékéig a hazai termelésű földgáz árát, az igénybevételre jogosultak vagy e törvény szerint kötelezettek körét, valamint a 141/A.-141/B. §-okban foglaltak megsértése esetén az e rendelkezésekben meghatározott engedélyesekkel szemben alkalmazandó jogkövetkezmények körét,

4. az együttműködő földgázrendszer kapacitásának rendszeres felülvizsgálatához és fejlesztéséhez a műszaki-gazdasági tervezési módszereket, az ehhez szükséges adatbázis tartalmi elemeit, az adatbázishoz való hozzáférés részletes szabályait és a szükséges adatszolgáltatást,

5. az engedélyesek rendszer üzemeltetéséhez szükséges egymás közötti és a Hivatal számára szükséges adatszolgáltatás módszertani szabályait, a szolgáltatási kötelezettség alá eső - személyes adatot nem tartalmazó - adatokat, az adatszolgáltatásra kötelezettek és az adatokhoz való hozzáférésre jogosultak körét, a Hivatal által a felhasználói érdekek képviselőjét ellátó társadalmi szervezetek, illetőleg más szervezetek részére nyújtott adatszolgáltatás körét és rendjét, a Hivatal honlapján közzétételre kerülő adatok körét, továbbá az üzleti titoknak [Ptk. 81. §-ának (2) bekezdése] minősülő tények, információk, megoldások és adatok (a továbbiakban: üzleti titok) védelmére vonatkozó részletes szabályokat,

6. a rendszerhasználati díj felülvizsgálatára irányuló eljárásban kötelezően benyújtandó adatok és dokumentumok körét,

7.

8. az egyetemes szolgáltatás felmondása, valamint a Get. szerinti közüzemi szerződés megszűnése esetén a

felhasználót megillető mobil tárolói készlet átadásának szabályait és az áralakítás elveit,

9. a 74. § (2) bekezdése és a 105. § (12) bekezdése szerinti felmentésre, valamint a tárgyalásos tárolói hozzáférésre vonatkozó részletes szabályokat,

10. az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a Magyar Energia Hivatal részére, a kérelemre indult eljárásokért fizetendő igazgatási-szolgáltatási díjak mértékét, valamint a díjak fizetésére vonatkozó részletes szabályokat,

11. az e törvény 138/A. § (1) bekezdésében meghatározott bevételi hiány mértékét, a bevételi hiány fedezetét biztosító pénzeszköz mértékét, megfizetésének, kezelésének és felhasználásának részletes szabályait, valamint a kifizetések rendjét.

(2) Felhatalmazást kap az iparügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítést és gyakorlatot,

2. a gázszerek és gázkészülék-javítók tevékenysége folytatásának részletes feltételeit, az e tevékenységekre jogosító engedély kiadásának rendjét, az e tevékenységet végzőkről vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá az e tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,

3. a csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés, valamint a telephelyi vezeték létesítésének, üzembe helyezésének és üzemeltetésének műszaki-biztonsági feltételeit és az ehhez kapcsolódó műszaki biztonsági hatósági feladatokat, a műszaki biztonsági felülvizsgálatot - beleértve annak gyakoriságát is,

4. a gázfogyasztó készülékek forgalomba hozatalára, üzembe helyezésére, üzemeltetésére, valamint megfelelőségük tanúsítására vonatkozó részletes szabályokat,

5. az e törvény szerinti, a cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásának, valamint a PB-gáz turista palackba történő átfejtésének szabályait és hatósági felügyeletét, az e tevékenységekre jogosító engedély kiadásának rendjét, az e tevékenységeket folytatókról vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá az e tevékenységekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket,

6. az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a műszaki biztonsági hatóság részére a kérelemre indult eljárásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak és a gázszerek engedélyének kiadásáért fizetendő díj - ideértve a jogorvoslati díjat is - mértékét és a díjak beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával, visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy - a számviteli szabályozásért felelős miniszterrel, valamint a fogyasztóvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben szabályozza az egyetemes szolgáltatók által alkalmazható számlaképet.

XVIII. Fejezet

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

134. § Az egyetemes szolgáltatók 2009. július 1. és 2012. június 30. közötti gázveire az e törvény 39. §-a szerinti kereskedelmi szerződésben lekötött földgázforrás legalacsonyabb mértéke gázévenként az engedélyes szolgáltatási területén lévő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók 2005. évi gázfogyasztásának 80%-a, a földgáztárolóban elhelyezett földgázkészlet legalacsonyabb mértéke gázévenként az engedélyes szolgáltatási területén lévő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók 2005. január havi gázfogyasztása.

134/A. § A 133. § (1) bekezdésnek a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény, valamint a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításáról szóló 2010. évi LV. törvény 7. §-ával megállapított 3. pontjában foglalt felhatalmazás alapján megalkotott rendelet hatálybalépéséig a Hivatal által a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény, valamint a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításáról szóló 2010. évi LV. törvény hatálybalépését megelőzően utoljára jóváhagyott árakat kell alkalmazni.

135. § (1)

(2) A Hivatal az e törvény 55. §-61. §-ai szerint elvégzett piacelemzési és piacsabályozási eljárásokban hozott határozatokat követő második évben, de legkésőbb 2011. december 31-ig elemzést készít a földgázpiac helyzetéről, különös tekintettel a lefolytatott piacsabályozási eljárásokra, az eljárások eredményére és a kiszabott

kötelezettségekre, valamint azoknak a piaci versenyre gyakorolt hatására. A Hivatal a lefolytatott vizsgálat eredményeit jelentésében összefoglalva megküldi a Kormány számára, amely alapján a Kormány megvizsgálja a földgázpiacon a hatékony verseny megteremtéséhez szükséges további jogalkotási feladatokat.

135/A. § A 81. § (3) bekezdés szerinti adatbázist 2012. március 3-ig kell kialakítani.

136. § (1) A földgázelosztási díjból származó árbevételt a földgázelosztók között az e törvény hatálybalépésekor meglévő elosztóvezetéseken végzett földgázelosztás indokolt költségei arányában kell megosztani. Ennek érdekében a földgázelosztók között szükség esetén - külön jogszabályban meghatározott módon, az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő díjakkal együtt kihirdetett eljárási rend és számítási módszer szerint meghatározott - kiegyenlítő fizetéseket kell végrehajtani. A Hivatal által meghatározott összegű kiegyenlítő fizetéseket a Hivatal teljesíti a földgázelosztóknak a földgázelosztói befizetések beszedésére és a kiegyenlítő fizetések teljesítésére elkülönítetten vezetett számláról.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kiegyenlítő fizetéseket utolsó alkalommal 2011. első félévére kell teljesíteni.

136/A. § (1) Ha a lakossági fogyasztó az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel megállapított 29. § (3) bekezdés *a)* pontjának hatálybalépésekor fizetési kötelezettsége teljesítésével késedelembe van, kikapcsolására e törvénynek a fizetési kötelezettség esedékességekor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Ha a védendő fogyasztó kikapcsolásának az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel megállapított 65. § (5) bekezdése hatálybalépésekor az abban meghatározott feltételek fennállnak, kikapcsolására e törvénynek a fizetési kötelezettség esedékességekor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

137. § A földgázszállítási díjra vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni a szállítóvezetéken végzett olyan nem hazai célú földgázszállítás esetén, amelynél a szállított földgáz a Magyar Köztársaság területén áthalad, és a szállítás kezdő- és végpontja az Európai Gazdasági Térség határain kívül helyezkedik el, és az erre vonatkozó szállítási szerződés 2004. május 1-je előtt jött létre.

138. § (1) A szállítási rendszerüzemeltetőt e törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel beiktatott módosítása következtében megillető jogokat és terhelő kötelezettségeket a földgázszállítási működési engedéllyel rendelkező engedélyes, illetve a rendszerirányítói működési engedéllyel rendelkező engedélyes gyakorolja a szállítási rendszerüzemeltetési engedély megszerzéséig, de legkésőbb 2012. március 3-áig.

(2) Ahol e törvény földgázszállítót említ, ott szállítási rendszerüzemeltetőt, ahol rendszerirányítót említ, ott szállítási rendszerirányítót kell érteni e törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel beiktatott, 2011. október 1-jén hatályba lépő módosításáig.

138/A. § (1) A Get. szerinti közüzemi nagykereskedői engedéllyel rendelkezett engedélyesnek engedélyköteles tevékenysége végzése során 2009. június 30-ig a földgázár-szabályozásban elismert (az árszabályozásban figyelembevételre kerülő) és a tényleges importköltségeinek negatív különbözetéből adódó bevételi hiányát a rendszerirányító által az e célból létrehozott elkülönített számlán kezelt, kötelező befizetésből származó pénzeszközből kell biztosítani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott pénzeszközt 2011. június 30-ig

a) a felhasználó részére földgázt értékesítő

1. egyetemes szolgáltató,

2. földgázkereskedő,

3. a földgáztermelő vagy

b) külföldről földgázt vásárló felhasználó

a rendszerirányítónak havonta megfizeti, és azokat az *a)* pont szerinti esetben továbbhárítja a felhasználó felé.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott cél érdekében a rendszerirányító által beszedett pénzeszköz nem minősül a rendszerirányító bevételeinek, a rendszerirányító azt más célra nem fordíthatja és köteles azt egyéb pénzeszközeitől elkülönítetten kezelni. A rendszerirányító köteles az elkülönített számlán kezelt pénzeszközt és annak pénzkezelési költségeivel csökkentett nettó hozamát kötelezettségként kimutatni.

(4) A (2) bekezdés szerint megfizetett (fizetendő) pénzeszköz nem minősül az egyetemes szolgáltató, a földgázkereskedő és a földgáztermelő bevételeinek, azt köteles egyéb pénzeszközeitől elkülönítetten kezelni. Az egyetemes szolgáltató, a földgázkereskedő és a földgáztermelő köteles az elkülönítetten kezelt pénzeszközt a rendszerirányítóval szembeni kötelezettségként kimutatni.

(5) A (2) bekezdés szerinti fizetés alapját

a) a (2) bekezdés *a)* pontjának megfelelően értékesített, illetve

b) a (2) bekezdés *b)* pontjának megfelelően vásárolt

földgáz képezi.

(6) Az (5) bekezdés *a)* pontja alkalmazásában a földgáz tranzit vagy export céljára vagy földgáz tárolóba történő

szállítása, valamint a rendszerüzemeltetők saját felhasználását és a hálózati veszteségeket biztosító földgázmennyiségek adásvétele nem tekintendő értékesítésnek.

(7) Az (1) bekezdésben meghatározott bevételi hiány kiegyenlítése esetén a rendszerirányító elkülönített számlájáról kifizetés nem teljesíthető.

139. § (1) Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók közüzemi szerződéseiben a közüzemi szolgáltató helyébe a 140. § (1) bekezdésnek megfelelően beadott kérelmek alapján - az e törvény 32. §-a szerinti egyetemes szolgáltatói engedély megszerzésének feltételével - a Get. szerinti közüzemi szolgáltatói engedélyes működési engedélyében meghatározott szolgáltatási területével azonos területen történő egyetemes szolgáltatás nyújtására köteles egyetemes szolgáltató lép. Az egyetemes szolgáltatási szerződéseket 2016. július 1-jéig kell megkötöni.

(2) A Get. szerinti közüzemi szolgáltatásra jogosult, de az e törvény szerinti egyetemes szolgáltatásra nem jogosult és földgázkereskedővel még szerződést nem kötött felhasználók földgázellátását - a felhasználó igénye esetén - a Get. szerinti közüzemi szolgáltatói engedélyes által megjelölt - a szolgáltatóval egy társaságcsoporthoz tartozó - földgázkereskedő köteles biztosítani. Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználó és a földgázkereskedő között a szolgáltatás igénybevételével szerződés jön létre, a lényeges feltételekre vonatkozó megállapodás és az üzletszabályzatban meghatározott feltételek szerint. Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználó és a földgázkereskedő a szerződés létrejöttének napját követő gázév kezdő napjáig köteles a szerződést írásba foglalni.

(3) Ha e törvény hatálybalépését követően az új szerződések megkötéséig érvényben lévő - (4) bekezdés szerinti - közüzemi szerződések egyes rendelkezései e törvény rendelkezéseivel ellentétesek, úgy a közüzemi szerződés ezzel érintett rendelkezései helyett e törvény és kapcsolódó jogszabályai, a földgázellátási szabályzatok és az érintett engedélyesek üzletszabályzatainak rendelkezései megfelelően alkalmazandók. A közüzemi szerződést az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó a bejelentést követő második hónap első napjára mondhatja fel. A felmondási jog gyakorlásának feltétele a közüzemi szolgáltatóval vagy jogutódjával szemben fennálló lejárt tartozás rendezése.

(4) A közüzemi szerződés megszűnése esetén a felhasználót megillető mobil tárolói készlet átadásának szabályait és az áralakítás elveit - a 105. § (11) bekezdése szerint - a miniszter rendeletben állapítja meg.

(5) E § alkalmazásában közüzemi szerződés a Get. szerinti közüzemi szolgáltatásra jogosult, valamint a közüzemi szolgáltatói engedélyes közötti közüzemi szolgáltatásnak minősülő földgázellátásra vonatkozó szerződés.

140. § (1)-(3)

(4) A külön törvényben meghatározott távhőtermelési engedéllyel rendelkező felhasználó 2011. június 30-ig jogosult az egyetemes szolgáltatás igénybevételére.

(5)-(6)

140/A. § (1) A 2009. szeptember 3-án földgázszállítási engedéllyel rendelkező engedélyes legkésőbb 2011. május 31-ig köteles kérelmezni a Hivatalnál a tanúsítási eljárás megindítását.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kérelem legkorábban 2011. március 3-án nyújtható be.

(3) A kérelemben a kérelmező részletesen igazolja és bemutatja, hogy legkésőbb 2012. március 3-ától miként felel meg a szállítási rendszerüzemeltetőre ezen időponttól kezdődően vonatkozó szétválasztási követelményeknek.

(4) A földgázszállítási engedéllyel rendelkező engedélyes az eredményes tanúsítást kimondó határozat közlésétől számított 30 napon belül köteles a Hivatalhoz az e törvény szerinti szállítási rendszerüzemeltetési engedély iránti kérelmet benyújtani, és azzal egyidejűleg a megfelelési programját, valamint üzletszabályzatát jóváhagyásra benyújtani.

(5) Az (1) és (4) bekezdésben foglaltak végrehajtása során a kérelmező nem mentesül az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettsége alól. A tanúsítási eljárás lefolytatása iránti kérelem elbírálásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj megegyezik a földgázszállítási működési engedély iránti kérelem elbírálásáért fizetendő díjjal.

140/B. § (1) A Hivatal a rendszerhasználati és a csatlakozási díjakat, valamint alkalmazásuk feltételeit első alkalommal 2012. január 1-jei hatállyal állapítja meg.

(2) A Hivatal az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel megállapított 105. § (6) bekezdés szerinti költség felülvizsgálatot első alkalommal 2012. december 31-ig folytatja le.

141. § (1) Az egyetemes szolgáltatók 134. § szerinti földgáz forrásainak biztosítása céljából a Get. szerinti közüzemi nagykereskedő forrásaival rendelkező kereskedő köteles 2011. április 15-ig a 2011. július 1. és 2014. június 30. közötti időszakra és 2012. március 31-ig a 2012. július 1. és 2015. június 30. közötti időszakra az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló rendeletben (a továbbiakban: Felajánlási rendelet) meghatározott egyetemes szolgáltatóknak a részükre szerződéssel még le nem kötött földgázforrásait azonos szerződéses feltételekkel vételre felajánlani. A felajánlás során a 141/A. § szerinti szerződésekben a szerződés megkötésekor meghatározott mennyiséget egyetemes szolgáltató részére lekötöttként kell figyelembe venni.

(1a) Amennyiben a volt közüzemi nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező jogi személy 2011. január 1-jén rendelkezett egyetemes szolgáltatói engedéllyel is, és szerződéssel még le nem kötött földgázforrásait a 141/A. § (8)

bekezdése alapján az egyetemes szolgáltatásra jogosultak ellátására felhasználja, úgy felajánlási kötelezettség nem terheli.

(2) Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat ellátó földgázkereskedők földgáz forrásainak biztosítása céljából a Get. szerinti közüzemi nagykereskedő forrásaival rendelkező kereskedő köteles 2014-ig évente március 31-ig, az adott év július 1. és a következő év június 30. közötti időszakra a külön jogszabályban meghatározott módon a szerződéssel nem lekötött földgázforrásait vételre felajánlani.

(3) A miniszter a Hivatal javaslata alapján rendeletben állapítja meg az (1) bekezdés szerint vételre felajánlott földgázforrás árát. Az ár megállapítása során figyelembe kell venni az egyetemes szolgáltatás keretében vételező felhasználók költséghatékony ellátásának követelményét, azonban nem lehet figyelembe venni az egyes ágazatokat terhelő különadóról szóló 2010. évi XCIV. törvény szerinti különadót.

(4) A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 33. § (1) bekezdése és 34. § (2) bekezdése alapján a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltatók között létrejött megállapodások - amennyiben 2008. december 31-ig a szerződő felek nem állapodnak meg eltérően - megszűnnek.

(5) Az egyetemes szolgáltatók szabadon dönthetnek arról, hogy kötnek-e az (1) bekezdés alapján a szerződést.

(6) Szerződéskötés esetén a szerződés a Felajánlási rendeletben foglalt áron jön létre a felek között.

(7) Ezen § alapján kizárólag ellátás típusú szerződés köthető. A 141. § és a 141/A. § alkalmazásában az ellátás típusú szerződés olyan szerződés, amely a földgázpiaci egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árak képzéséről szóló jogszabály szerinti árak közül a földgáz árát, a földgázszállítási és a földgáztárolási díjat, a nagykereskedői árrést, valamint a mobilgáz-finanszírozási költséget tartalmazza, és amely alapján a Get. szerinti közüzemi nagykereskedő forrásaival rendelkező kereskedő (a továbbiakban: volt közüzemi nagykereskedő) az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges mennyiség mértékéig a vásárló mindenkori igénye alapján szolgáltatja a földgázt. Az ellátás típusú szerződés keretében egyetemes szolgáltatási célra földgázt vásárló szerződő fél mindenkori igénye szerint kell átadni a földgáz mennyiséget, akkor is, ha az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás mennyiségét meghatározó miniszteri rendeletben meghatározott mennyiség az igényelt földgáz mennyiségnél kevesebb.

(8)

141/A. § (1) A volt közüzemi nagykereskedő, valamint az egyetemes szolgáltató jogosult a Mód. törvény hatálybalépését követő harmadik napig a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben foglalt áron és - a földgáztárolóból és nem földgáztárolóból származó mennyiség szerinti bontásban - meghatározott mennyiséggel az egyetemes szolgáltatási célra értékesítendő földgázmennyiséget tartalmazó szerződését újratárgyalni, és ellátás típusú szerződésként módosítani, korábbi szerződés hiányában a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti miniszteri rendeletben kijelölt felek meghatározása mellett szerződést kötni. Ezen szerződések 2012. június 30.-ig nem szüntethetők meg. A módosítás ezen feltételekkel csak az egyetemes szolgáltatási céllal vásárolt földgázmennyiségre vonatkozhat. A szerződésmódosítás, illetve az új szerződés hatálybalépésének napja a Mód. törvény hatálybalépését követő negyedik nap.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti szerződésmódosításra az (1) bekezdésben előírt határidőben nem kerül sor, a volt közüzemi nagykereskedő, valamint a vele szerződésben álló egyetemes szolgáltató által ezen törvény kihirdetését megelőzően kötött egyetemes szolgáltatási célra értékesítendő földgázmennyiséget tartalmazó szerződés a Mód. törvény hatálybalépését követő negyedik napon a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben - a földgáztárolóból és nem földgáztárolóból származó mennyiség szerinti bontásban - meghatározott mennyiséggel és árral ellátás típusú szerződésre módosul az egyetemes szolgáltatási célra értékesítendő földgázmennyiség tekintetében; a módosítás ettől a naptól hatályos. Ezen szerződés 2012. június 30.-ig nem szüntethető meg.

(3) E törvény erejénél fogva ellátás típusú szerződés jön létre és lép hatályba a Mód. törvény hatálybalépését követő negyedik napon a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben - a földgáztárolóból biztosított mennyiség szerinti bontásban - meghatározott mennyiséggel és árral, valamint felek között, ha a Mód. törvény hatálybalépésekor a volt közüzemi nagykereskedő, valamint az egyetemes szolgáltató között nem volt szerződés, és az (1) bekezdés alapján sem jött létre szerződés. Ezen szerződés 2012. június 30.-ig hatályos. A felek a Mód. törvény hatálybalépését követő hét napon belül kötelesek megállapodni a szerződés egyéb, az ellátás biztonsága szempontjából elengedhetetlen rendelkezéseiben. Ezen szerződés 2012. június 30.-ig nem szüntethető meg.

(4) A szerződés módosítása vagy új szerződés létrejötte esetén a felek a teljesítés érdekében a jogszabályi előírásokkal összhangban megállapodhatnak a részletszabályokban.

(5) Az (1)-(3) bekezdés szerinti szerződések kötelező tartalmi eleme, hogy a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben szabályozott lényeges szerződési

feltételek a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendelet mindenkor tartalmának megfelelően kerülnek meghatározásra.

(6) A korábban megkötött szerződések (1) és (2) bekezdés szerinti módosításából eredően át nem vett földgázmennyiség ellenértéke nem követelhető, ezen át nem vett földgázmennyiség tekintetében a feleket egymással szemben semmilyen követelés nem terheli.

(7) Az újratárgyalt és módosított, vagy újonnan kötött szerződéseket a Hivatalnak tájékoztatás céljából az aláírást követő egy munkanapon belül meg kell küldeni.

(8) Ha a volt közüzemi nagykereskedő és az egyetemes szolgáltató egyazon jogi személy, a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben - a földgáztárolóból és nem földgáztárolóból származó mennyiség szerinti bontásban - meghatározott földgáz mennyiséget köteles az egyetemes szolgáltatásra jogosultak ellátására felhasználni a Mód. törvény hatálybalépését követő ötödik naptól, valamint a belső számvitelében a 120. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítése során az egyetemes szolgáltatási tevékenység tekintetében a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben meghatározott áron vásárolt földgázt szerepeltetni. A 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben foglalt árat és mennyiséget meghaladó árból és mennyiségből eredő többletköltség nem ismerhető el az egyetemes szolgáltatás árának megállapítása során.

(9) A Hivatal ellenőrizheti, hogy az egyetemes szolgáltató kizárólag az egyetemes szolgáltatásra jogosultak ellátására fordította-e az (1)-(3) és (8) bekezdés szerint vásárolt vagy átvett földgázt.

(10) Az (1)-(9) bekezdésben foglalt rendelkezések nem vonatkoznak

a) az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás költségalapú áráról szóló 3/2010. (VI. 30.) NFM rendelet 1. melléklete alapján e törvény kihirdetése előtt létrejött szerződésekre,

b) a volt közüzemi nagykereskedő, valamint az egyetemes szolgáltató között e törvény kihirdetése előtt létrejött egyéb szerződésekben az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás költségalapú áráról szóló 3/2010. (VI. 30.) NFM rendelet 1. melléklete szerint képzett áron vásárolt földgázmennyiségre, és

c) a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendelet 1. melléklete alapján létrejövő szerződésekre.

(11) A Mód. törvény hatálybalépését követő negyedik napig tartó ajánlati kötöttség mellett a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendelet 4. melléklete szerint kijelölt volt közüzemi nagykereskedő a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendelet 1. mellékletében meghatározott feltételekkel és a 4. mellékletében meghatározott felek részére, és mennyiségi kikötések mellett - a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben meghatározott felek részére - ismét köteles földgázforrását vételre felajánlani 2010. negyedik negyedévre a Mód. törvény hatálybalépését követő napon. Az ajánlat elfogadása esetén a volt közüzemi nagykereskedő köteles a szerződést az e törvény kihirdetése előtt az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgázforrás költségalapú áráról szóló 3/2010. (VI. 30.) NFM rendelet 1. melléklete alapján létrejött szerződések feltételeivel azonos feltételek mellett teljesíteni, beleértve azt, hogy amennyiben az ajánlatot elfogadó kéri, köteles a már a felek között létrejött (1) vagy (2) bekezdés szerinti szerződésben foglalt földgázmennyiséget időben átutamezni, lehetővé téve a szerződésben lévő földgázmennyiség későbbi átvételét. Az ajánlat elfogadása esetén a szerződés hatálybalépésének napja a Mód. törvény hatálybalépését követő negyedik nap. Az e bekezdés szerint létrejött szerződésekre, és az azokban részes felekre vonatkoznak a (4), (6), (7) és (9) bekezdésben foglaltak, valamint az e bekezdés szerinti ajánlattételi kötelezettség alapján vásárolt földgáz kizárólag az egyetemes szolgáltatásra jogosult fogyasztók ellátására fordítható.

(12) A nominálásra kötelezettnek az ezen §-ban foglalt földgázmennyiséget először az új szerződés, illetve a módosítás hatálybalépésének napján kell nominálnia.

(13) A Felajánlási rendeletben meghatározott mennyiséget a rendelet hatálybalépését követően át kell adni a szerződő félnek. Amennyiben a Felajánlási rendelet vagy annak módosítása olyan időpontban lép hatályba, amely időpontban a szabályozási időszak már elkezdődött (pl. negyedév közben), úgy a rendeletben meghatározott mennyiséget az ott meghatározott áron a rendelet hatálybalépését követően a rendelet szerinti szabályozási időszak végéig kell átadni a szerződő félnek; az így megadott mennyiség a szabályozási időszak fennmaradó részére vonatkozik. A Felajánlási rendeletben vagy annak módosításában meghatározott mennyiségbe a rendelet hatálybalépését megelőzően a szabályozási időszakban a szerződő félnek már átadott mennyiség nem számítható be.

(14) A Felajánlási rendeletben meghatározott mennyiség a rendelet szerinti felek közötti szerződésekben meghatározott teljes éves egyetemes szolgáltatási célra értékesített mennyiséget csökkenti. Ebben az esetben a szerződésben megállapított földgázmennyiségnél kevesebb földgáz átvételének esetére a szerződés szerint meghatározott jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

(15) A hatósági ár vonatkozásában a szerződésben a szerződéses árak felülvizsgálatára vagy módosítására irányadó rendelkezések nem alkalmazhatók.

(16) A Felajánlási rendeletben meghatározott mennyiség az egyes szerződésekben meghatározott földgázmennyiségre vonatkozó rugalmassági szabályok figyelembevételével alkalmazandó és vehető át a hatósági ár alkalmazásával.

141/B. § (1) Az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges mennyiség mértékéig a hazai termelésű földgázt termelő, valamint a volt közüzemi nagykereskedő jogosult a Mód. törvény hatálybalépését követő harmadik napig a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben foglalt áron és mennyiséggel szerződését újratárgyalni és módosítani. Ezen szerződés 2012. június 30.-ig nem szüntethető meg. A szerződésmódosítás hatálybalépésének napja a Mód. törvény hatálybalépését követő negyedik nap.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti szerződésmódosításra az (1) bekezdésben előírt határidőben nem kerül sor, akkor a hazai termelésű földgázt termelő, valamint a vele szerződésben álló volt közüzemi nagykereskedő által ezen törvény kihirdetését megelőzően kötött szerződés a Mód. törvény hatálybalépését követő negyedik napon a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben meghatározott mennyiséggel és árral módosul, valamint a szerződésmódosítás hatályba lép. Ezen szerződés 2012. június 30.-ig nem szüntethető meg.

(3) A szerződés módosítása esetén a felek a teljesítés érdekében a jogszabályi előírásokkal összhangban megállapodhatnak a részletszabályokban.

(4) A korábban megkötött szerződések (1) és (2) bekezdés szerinti módosításából eredően át nem vett földgázmennyiség ellenértéke nem követelhető, ezen át nem vett földgázmennyiség tekintetében a feleket egymással szemben semmilyen követelés nem terheli.

(5) Az (1) és (2) bekezdés szerinti szerződés kötelező tartalmi eleme, hogy a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendeletben szabályozott lényeges szerződési feltételek a 133. § (1) bekezdésének a Mód. törvénnyel megállapított 3. pontja szerinti felhatalmazás alapján kiadott rendelet mindenkor tartalmának megfelelően kerülnek meghatározásra.

(6) Az újratárgyalt és módosított szerződéseket a Hivatalnak tájékoztatás céljából az aláírást követő egy munkanapon belül meg kell küldeni.

(7) A Hivatal ellenőrizheti, hogy a volt közüzemi nagykereskedő kizárólag az egyetemes szolgáltatásra jogosultak ellátására fordította-e az (1) és (2) bekezdés szerint vásárolt földgázt.

(8) A nominálásra kötelezettnek az ezen §-ba foglalt földgázmennyiséget először a szerződésmódosítás hatálybalépésének napján kell nominálnia.

(9) Az egyetemes szolgáltatás keretében földgázt vételező felhasználók ellátásához szükséges mennyiség mértékéig a hazai termelésű földgázt termelő, valamint az egyetemes szolgáltató jogosult a Felajánlási rendeletben foglalt áron és mennyiséggel szerződését újratárgyalni és módosítani 2011. január 1-jéig. A szerződésmódosítás hatálybalépésének napja 2011. január 1. Ezen szerződés 2012. június 30.-ig nem szüntethető meg. Az e bekezdés szerinti szerződés hatálya alá tartozó földgázmennyiséget először a szerződés hatálybalépésének napján kell nominálni.

(10) Ha a (9) bekezdés szerinti szerződésmódosításra a (9) bekezdésben előírt határidőben nem kerül sor, akkor a hazai termelésű földgázt termelő, valamint a vele szerződésben álló egyetemes szolgáltató által az egyes energetikai témájú törvények valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXXXI. törvény kihirdetését megelőzően kötött szerződés a Felajánlási rendeletben meghatározott mennyiséggel és árral módosul; a szerződésmódosítás 2011. január 1-én hatályba lép. Ezen szerződés 2012. június 30.-ig nem szüntethető meg. Az e bekezdés szerinti szerződés hatálya alá tartozó földgázmennyiséget először a szerződés hatálybalépésének napján kell nominálni.

(11) A (9)-(10) bekezdésben meghatározott szerződésekre alkalmazni kell az ezen § (3)-(8) bekezdéseiben foglaltakat.

(12) A hazai termelésű földgázt termelő az ezen § alapján értékesített földgáz mennyiséget - műszaki-biztonsági vagy technológiai probléma esetét kivéve - az 1998. január 1. előtt termelésbe állított szénhidrogén mezőkből köteles átadni. A mezők működése során fellépő műszaki-biztonsági vagy technológiai probléma esetén a földgázt más forrásból kell átadni, ezen mennyiségre nem vonatkozik a 103. § (2) bekezdés szerinti hatósági ár. A műszaki-biztonsági vagy technológiai probléma fennállását a bányafelügyeletnek igazolnia kell, a bányafelügyelet az igazolást a Hivatal részére megküldi.

(13) A Felajánlási rendeletben meghatározott mennyiség a rendelet szerinti felek közötti szerződésekben meghatározott teljes éves egyetemes szolgáltatási célra értékesített mennyiséget csökkenti. Ebben az esetben a szerződésben megállapított földgázmennyiségnél kevesebb földgáz átvételének esetére a szerződés szerinti meghatározott jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

141/C. § (1) A Felajánlási rendelet 1. mellékletében foglaltak alapján 2011. első és második negyedévére a volt közüzemi nagykereskedő ismét köteles felajánlani földgáz forrását az egyetemes szolgáltatók részére az egyes energetikai témájú törvények valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXXXI. törvény kihirdetését követő három munkanapon belül, öt munkanapig tartó ajánlati kötöttség mellett. A szerződést 2011. január 1-ig írásba kell foglalni. Ezen szerződés 2011. június 30-ig nem szüntethető meg.

(2) Az e § szerint vásárolt földgáz kizárólag az egyetemes szolgáltatásra jogosult fogyasztók ellátására fordítható. A Hivatal ellenőrizheti, hogy az egyetemes szolgáltató kizárólag az egyetemes szolgáltatásra jogosultak ellátására fordította-e az ezen § szerint vásárolt földgázt.

(3) Az újonnan kötött szerződéseket a Hivatalnak tájékoztatás céljából az aláírást követő egy munkanapon belül meg kell küldeni.

(4) E § alapján vásárolt mennyiség a felek közötti, a földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításáról szóló 2010. évi CXXXIV. törvény hatályba lépését megelőzően kötött szerződésekben meghatározott teljes éves egyetemes szolgáltatási célra értékesített mennyiséget csökkenti. Ebben az esetben a szerződés szerint a szerződésben megállapított földgázmennyiségnél kevesebb földgáz átvételének esetére meghatározott szerződéses jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

141/D. § Az egyetemes szolgáltató az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvény hatálybalépése napját követő 5 napon belül köteles megküldeni a Hivatalnak azon szerződéseit, amelyek egyetemes szolgáltatási célra vásárolt földgáz mennyiséget tartalmaznak. A bejelentett szerződés az egyetemes szolgáltatási célra vásárolt földgáz mennyiség mértékéig egyetemes szolgáltatási célú szerződésnek minősül. A felek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvény hatálybalépése napját követő 30 napon belül kötelesek szerződésmódosítással a szerződésbe belefoglalni, hogy a szerződés egyetemes szolgáltatási célra vásárolt földgáz mennyiséget tartalmaz. A Hivatal az árszabályozás során kizárólag e szerződést veszi figyelembe egyetemes szolgáltatási célra értékesítendő földgázmennyiséget tartalmazó szerződésként a 141/A. § szerint.

142. § (1) Az okos mérési rendszerek bevezetése, és az ehhez kapcsolódó, - a hosszú távú költségeket és hasznokat bemutató - 2012. szeptember 3-ig elvégzendő értékelés megalapozása érdekében a rendszerüzemeltetők okos mérésre vonatkozó mintaprojekteket folytathatnak.

(2) A felhasználók az (1) bekezdés szerinti projektek végrehajtásában kötelesek együttműködni, a projekt műszaki előfeltételeit biztosító mérő felszerelését tűrni. Az együttműködés keretében a rendszerüzemeltetők az érintett felhasználók részére a mintaprojektekről tájékoztatást nyújtanak.

(3) A rendszerüzemeltető a mintaprojekt végrehajtásával a felhasználóknak költséget és kárt nem okozhat, azzal összefüggésben díjat nem számolhat fel, a felhasználó földgáz-kereskedelmi szerződéséből eredő jogait és kötelezettségeit a felhasználóra nézve hátrányosan nem befolyásolhatja.

(4) A felhasználó (2) bekezdés szerinti kötelezettségének megszegése esetén a rendszerüzemeltető a 16. § (3)-(4) bekezdésében meghatározott előírások szerint jár el.

(5) A rendszerüzemeltető a mintaprojektet az okos mérésről szóló jogszabály alapján a Hivatal felügyeletével folytatja. A rendszerüzemeltető a mintaprojekt megkezdése előtt a Hivatalt a mintaprojekt leírásának bemutatásával, a mintaprojekt lezárását követően a mintaprojekt eredményeit és az azok alapján tett megállapításokat tartalmazó dokumentum átadásával tájékoztatja.

143. § (1) A szállítási rendszerirányító erre a célra kijelölt szervezeti egysége 2010. július 1-jétől napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacot hoz létre és működtet. A napi földgáz és kapacitáskereskedelmi piac az együttműködő földgázrendszer napi egyensúlyozását segítő speciális kereskedelmi eszköz.

(1a) A napi földgáz- és kapacitás kereskedelmi piac kizárólag akkor szűnik meg, ha a 46-49. §-ok szerinti szervezett földgázpiac ellátja annak e törvény szerinti feladatait.

(2) A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacon az ügyletek pénzügyi elszámolását külön törvényben meghatározott, a szállítási rendszerirányító által kiírt pályázaton nyertes elszámolóház végzi.

(3) A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac az együttműködő földgázrendszer napi egyensúlyának megteremtéséhez szükséges földgáz és kapacitás beszerzése érdekében létrehozott, az adásvételek lebonyolítását folyamatosan, elektronikus felületen biztosító kereskedési rendszer, amelyhez a földgázkereskedők, a saját jogon eljáró felhasználók, a földgáztermelők, és a rendszerüzemeltetők jogosultak hozzáférni.

(4) A szállítási rendszerirányító olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel kell rendelkeznie, amely - a szervezett földgázpiac létrehozásáig - biztosítja a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac internet alapú működtetését. Az adatforgalmi és informatikai rendszert az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint úgy kell kialakítani, hogy adatcserére alkalmas legyen a rendszerüzemeltetők informatikai rendszereivel. A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacot működtető szállítási rendszerirányító köteles az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését biztosítani. A működés feltételeit, valamint az adás-vételi ügyletben résztvevők jogait

és kötelezettségeit külön jogszabály, illetve az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza. A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piaci tevékenységnek a piaci szereplők számára átláthatónak és diszkriminációmentesnek kell lennie, és elő kell segítenie a hatékony piaci kereskedelmet.

(5) A szállítási rendszerüzemeltető a szervezett földgázpiac létrehozásáig a napi egyensúlyozási feladatait - a 9. § szerinti - a rendszerhasználók által a nominálás során rendelkezésére bocsátott források és a saját rendelkezésében lévő, külön jogszabályban meghatározott egyensúlyozó eszközök mellett, a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacról a rendszerhasználók részére allokáltan átvett gázmennyiségek felhasználásával végzi.

(6) A szállítási rendszerüzemeltető és a rendszerhasználók a hidraulikai és a kereskedelmi egyensúly biztosításához a szervezett földgázpiac létrehozásáig - a 91. § (3) bekezdés szerinti saját rendelkezésű egyensúlyozó eszközök mellett - a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacról beszerzett földgázmennyiségeket vehetnek igénybe.

(7) A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piachoz történő hozzáférésre és az ügyletek lebonyolítására az erre jogosult piaci szereplő a szállítási rendszerirányítóval, az ügyletek pénzügyi elszámolására az elszámolóházzal szerződést köt. A piaci szereplők közötti adás-vétel az elszámolóház közbeiktatásával, az eladó és a vevő közötti anonimitás elve alapján szabványosított ügyletek formájában történik. A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac működtetésének díját a szállítási rendszerüzemeltetési díj tartalmazza.

(8)

(9) A szállítási rendszerirányító köteles a napi gázforgalmazásra, azon belül az egyensúlyozásra vonatkozó európai uniós előírások változása esetén megfelelően módosítani a napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piac informatikai, működési feltételeit és szabályzatát.

(10) Földgázellátási üzemzavar és válsághelyzet esetén a szállítási rendszeri irányító javaslatot tesz a Hivatalnak a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi, valamint a szervezett piacon történő kereskedés felfüggesztésére.

143/A. § (1) A VET szerinti átviteli rendszerirányító tulajdonában lévő szervezett villamosenergia-piaci engedélyes működteti a szervezett földgázpiacot. Ennek érdekében 2011. július 31. napjáig köteles engedély iránti kérelmet benyújtani a Hivatalhoz. E kötelezettségnek a szervezett villamosenergia-piaci engedélyes olyan részvénytársaság útján is eleget tehet, amelyben többségi befolyással rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a 48. § rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(3) A szervezett földgázpiac első pozitív mérleg szerinti eredménnyel lezárt üzleti évet követően a Hivatal évente megvizsgálja az engedélyes szervezett földgázpiac létrehozásával összefüggő befektetései megtérülésének alakulását. Ha a Hivatal megállapítja a befektetések megtérülését, határozatban kötelezi az engedélyest a részvényeinek, vagy a részvények egy részének elidegenítésére. Ez esetben a 48. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piac megszűnik, ha a szervezett földgázpiaci engedélyes ellátja a napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piac 143. § (1) bekezdés szerinti feladatát.

(5) A szervezett földgázpiaci engedélyes a (4) bekezdés szerinti esetben - az 5. § h) pontjára figyelemmel - köteles a szervezett földgázpiacot működtető részvénytársaságban egyenként 10% tulajdoni hányadot biztosító részesedést vételre felajánlani annak a földgázipari vállalkozásnak, amely az e § hatálybalépésekor és a felajánláskor földgázszállításra vonatkozó engedéllyel rendelkezik.

(6) Az (5) bekezdést nem kell alkalmazni, ha az (5) bekezdés szerinti földgázipari vállalkozás a szervezett földgázpiacot működtető részvénytársaságban tulajdoni hányaddal rendelkezik.

(7) A napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piacot működtető engedélyes köteles

a) együttműködni a szervezett földgázpiaci engedéllyessel, valamint

b) átadni a szervezett földgázpiaci engedélyesnek a napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piac működésére, működtetésére és a napi földgáz- és kapacitáskereskedelmi piaci ügyletekre vonatkozó információkat.

(8) A szervezett földgázpiaci engedélyes legkésőbb 2013. január 1-jétől köteles biztosítani a szervezett földgázpiacon történő kereskedés lehetőségét.

(9) Ha a szervezett földgázpiaci engedélyes a (8) bekezdés szerinti kötelezettségnek nem tesz eleget, a Hivatal az engedélyét visszavonja.

144. § A szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó e törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. törvénnyel módosított 100. § (2) bekezdés szerinti, a kereskedelmi számlakiállítás alapjául szolgáló - kezdő és záró mérőállást is tartalmazó - fogyasztási adatok gyűjtésének, az átszámítások és korrekciók elvégzésének és továbbításának legkésőbb 2011. október 1-jétől köteles eleget tenni.

145. § (1)

(2) E törvény hatálybalépését követően a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség köteles a tagokról vezetett nyilvántartáson az e törvénnyel összefüggő változásokat haladéktalanul átvezetni és a szükséges elszámolásokat elvégezni.

(3)-(4)

146. § (1) A földgázelosztás díjából származó árbevételt a Get. szerinti elosztói engedélyesek között az e §

hatálybalépésekor meglévő elosztóvezetéseken végzett földgázelosztás indokolt költségei arányában kell megosztani. Ennek érdekében a Get. szerinti elosztói engedélyesek között - külön jogszabályban meghatározott módon, a miniszter által a földgáz rendszerhasználati díjakkal együtt rendeletben kihirdetett számítási módszer szerint meghatározott - kiegyenlítő fizetéseket kell végrehajtani.

(2) A Get. szerinti elosztói engedélyeseknek teljesítendő kiegyenlítő fizetések összegét a Hivatal határozza meg a földgáz rendszerhasználati díjakkal együtt kihirdetett számítási módszer szerint. A Hivatal által meghatározott összegű kiegyenlítő fizetéseket a Hivatal által megbízott pénzügyi szervezet teljesíti a Get. szerinti elosztói engedélyeseknek az elosztói befizetések beszedésére és a kiegyenlítő fizetések teljesítésére elkülönítetten vezetett számláról.

(3) A kiegyenlítő mechanizmust működtető pénzügyi szervezetet a Hivatal választja ki közbeszerzési eljárás keretében. A Hivatal 2008. szeptember 1-ig kiírja a közbeszerzési eljárást a kiegyenlítő mechanizmus működtetésére.

(4) A kiegyenlítő fizetéseket első alkalommal a 2009. január 1-től 2009. június 30-ig tartó időszakra vonatkozóan kell végrehajtani.

146/A. § (1) A Hivatal a 74. § (2) bekezdés szerinti tárgyalásos földgáztárolói hozzáférés bevezetése érdekében elemzést végez. Ha az elemzésben megállapítja, hogy a hazai földgázpiacon tényleges földgáztárolói verseny alakult ki, dönt a tárgyalásos földgáztárolói hozzáférés bevezetéséről.

(2) A tárgyalásos földgáztárolói hozzáférés legkorábban a Hivatal (1) bekezdés szerinti döntését követően alkalmazható.

(3) A Hivatal a tárgyalásos földgáztárolói hozzáférés bevezetésére vonatkozó döntést megalapozó (1) bekezdés szerinti elemzést első alkalommal 2011. december 31-ig készíti el.

XIX. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető rendelkezések

147. § (1) E törvény - a (2)-(8) bekezdésben foglalt eltéréssel - a kihirdetést követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 152. §-ának (3), (9)-(11), (17) és (20) bekezdése 2008. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 127. §-ának *a)* pontja, 132-133. §-a, 138. §-a, 140-141. §-a, valamint 143. §-ának (2) és (8)-(9) bekezdése 2008. szeptember 15-én lép hatályba.

(4) E törvény 152. §-ának (4) és (24) bekezdése 2009. január 1-jén lép hatályba.

(5) A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) e törvény 156. §-ának (1) bekezdésével megállapított 243. §-ának *j)* pontja 2009. április 1-jén lép hatályba és 2010. szeptember 30-án hatályát veszti.

(6) E törvény 1-15. §-a, 16. § (1) bekezdésének *a)-e)* pontjai, valamint (2)-(4) bekezdése, 17-126. §-a, 127. §-ának *b)-zs)* pontjai, 128-131. §-a, 134-137. §-a, 139. §-a, 142. §-a, 143. § (1), (3)-(7) és (10) bekezdése, 144-145. §-a, 148-150. §-a, 152. §-ának (7) bekezdése, 153. §-a, 155. §-a, valamint 158-159. §-a 2009. július 1-jén lép hatályba.

(7) E törvény 16. § (1) bekezdésének *f)* pontja 2010. július 1-jén lép hatályba.

(8) E törvény 151. §-ának, valamint a 152. § (12) és (22)-(23) bekezdésének rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

Módosuló jogszabályok

148-158. §

Az Európai Unió jogának való megfelelés

159. § (1) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről;

b) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/67/EK irányelve (2004. április 26.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről 4. és 8. cikk.

(2) Ez a törvény a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2003/EK rendelet hatályon

kívül helyezéséről szóló 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.